

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

50 let OZS

s podelitvijo priznanj in mojstrskih diplom

5. december Grand hotel Union Ljubljana

12. STROKOVNO SREČANJE GOSTINCEV,
25. in 26. november 2019,
kongresni center Portus v Hotelu Slovenija, Portorož

Brez ustavljanja skozi Srbijo.

Prvo POST-PAY
plačevanje cestnin
v Srbiji.

Hitreje do cilja: cestnina v Srbiji odslej brez ustavljanja.
Preprosta registracija. Udoben obračun cestnine.

➔ dkv-euroservice.com/si/toll-serbia

You drive, we care.

Povezani smo močnejši. Že 50 let.

Dejstvo je, da se svetovno gospodarstvo ohlaja. Posledice trgovinskih vojn med ZDA in Kitajsko pa vse bolj občuti tudi evropsko gospodarstvo. Slovenija je kot malo odprto gospodarstvo močno vpeta v mednarodne trgovinske verige, zato so dogajanja v mednarodnem okolju ključna za slovensko gospodarstvo, še posebej za izvozno usmerjene panoge. Veliko slovenskih obrtnikov in podjetnikov, ki so vezani na nemško avtomobilsko industrijo, tako že občuti ohlajanje in zmanjšanje naročil.

V teh časih je zato še toliko bolj pomembno, da država gospodarstva ne obremeni, ampak ga spodbuja. Nerazumne so zlasti birokratske ovire, ki nam grenijo delo in življenje. Ko sem prejšnji mesec obiskal dva uspešna člana v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, sem bil dobesedno šokiran, saj zaradi birokracije ne moreta razširiti svoje proizvodnje. Ob tem se mi poraja tudi vprašanje, zakaj imamo vse več birokratskih ovir. Če upoštevamo dejstvo, da je v Sloveniji najmanjša brezposelnost po osamosvojitvi, potem je odgovor na dlani, najbrž imamo tudi več birokratov, ki producirajo birokratske ovire. Po drugi strani pa se v obrti in podjetništvu še vedno soočamo s pomanjkanjem kadra.

Zadovoljni pa smo, da davčni paket, ki ga je sprejela vlada, predvideva razbremenitev plač, kar je bila vrsto let zahteva naše zbornice. Skupaj z ostalimi delodajalskimi organizacijami pa smo v okviru pogajanj tudi dosegli, da se nominalna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb ne spreminja in tudi naprej ostaja pri 19 odstotkih.

Še vedno je aktualno dogajanje okrog SOP. Več kot 80 članov se je odločilo za kolektivno tožbo, saj menijo, da jim je SOP neupravičeno znižal poklicne pokojnine za 30,4 odstotka. Kot sem že večkrat dejal, je naloga OZS, da ščiti interese svojih članov. Tako smo tudi oškodovancem SOP, ki so se z namenom kolektivne tožbe zbrali na logaški zbornici, obljubili vso podporo in pomoč. OOO Logatec se je za organizacijo srečanja oškodovanih obrtnikov in podjetnikov odločila na podlagi pravnega mnenja, ki ga je pri Odvetniški družbi Čeferin naročila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

V zbornici pa so v polnem teku tudi priprave na osrednjo slovesnost ob praznovanju 50-letnice naše stanovske organizacije. Ta bo 5. decembra v Grand hotelu Union v Ljubljani, na njej pa bomo izbrali tudi obrtnika leta, podjetnika leta, najstarejšega obrtnika leta ter podelili mojstrske diplome. Častni pokrovitelj dogodka bo predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Ob tej priložnosti se že zdaj zahvaljujem vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali oblikovati našo stanovsko organizacijo, ki je danes najmočnejša in najštevilčnejša zbornica gospodarstva v Sloveniji. Hvala tudi vsem članom, ki nas s svojim članstvom podpirate in nam pomagata ohranjati našo skupno organizacijo. Povezani smo močnejši. Že 50 let.

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik XLVIII, številka 11, november 2019
 Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
 tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Trženje: Maja Djordjevič, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (9,5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij

in priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Filipčič,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

že 50 let

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-6

ZMAGOVALCI

8-9

IZ OZS

10-23

PODJETNO

24-34

OBRTNIKOV SVETOVALEC

35

SEKCIJE

63-73

00Z

74-85

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

86-88

NAŠI ČLANI

89-92

OBRTNIKOVA BORZA

94-96

NASLOVNICA
Žiga Okorn

◀ 50 let OZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije letos praznuje 50 let delovanja. Osrednja slovesnost bo 5. decembra v Grand hotelu Union v Ljubljani, na njej pa bomo izbrali tudi obrtnika leta, podjetnika leta, najstarejšega obrtnika leta ter podelili mojstrske diplome.

stran 12

Investirati kot ▶ Warren Buffet?

Zakaj pa ne! Uspešen investitor se ne rodi, uspešen investitor lahko postane vsak. stran 24

OBRTNIKOV SVETOVALEC

stran 35

Priloga Avto ▶

Počasi se pripravljamo na zimo, ko tudi na cestah lahko vladajo precej drugačne razmere, kot smo jih vajeni sicer. Nekaj nasvetov za varno vožnjo pozimi najdete v tokratni prilogi. stran 43

◀ Zlatarji v jesen s sejmom in delavnicami

Z obsežno razstavo, predstavitvami članov naše sekcije in njenih partnerskih organizacij ter strokovnimi delavnicami je sejem Mineralfest zlatarjem in draguljarjem odprl letošnjo jesen. stran 65

EVROPSKI DAN DELODAJALCEV

Poslovni zajtrki na zbornicah

V okviru letošnjega evropskega dneva delodajalcev, ki bo v četrtek, 28. novembra, Zavod RS za zaposlovanje v sodelovanju z OZS in območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami organizira poslovne zajtrke za delodajalce.

Glavni namen dogodka je okrepiti sodelovanje malih in srednje velikih delodajalcev z zavodom za zaposlovanje, ki si želi povečati prepoznavnost in izboljšati kakovost storitev po meri delodajalcev.

Na poslovnih zajtrkih bodo predstavniki zavoda delodajalcem predstavili stanje na trgu dela, aktualne programe aktivne politike zaposlovanja

ter delo pisarn za delodajalce. Poleg tega pa bodo dogodki priložnost, da skupaj poiščejo predloge, kako izboljšati sodelovanje ter storitve Zavoda RS za zaposlovanje, da bodo te še bolj prilagojene delodajalcem in njihovim potrebam. Organizatorji vabijo male in srednje velike delodajalce, da se jim pridružijo na eni od spodaj navedenih lokacij.

POSLOVNI ZAJTRKI Z DELODAJALCI, 28. NOVEMBER 2019:

- na OOO Celje ob 8. uri,
- na OOO Koper ob 9. uri,
- na OOO Jesenice ob 13. uri,
- na OOO Ljubljana Bežigrad ob 8.30,
- na OOO Ribnica ob 9. uri,
- na OOO Maribor ob 9. uri,
- na OOO Murska Sobota ob 10. uri,
- na OOO Ljutomer ob 9. uri,
- na OOO Metlika ob 9. uri,
- na OOO Hrastnik ob 9. uri.

Poleg poslovnih zajtrkov bo na dan evropskega dneva delodajalcev zavod za zaposlovanje pripravil še mednarodno konferenco Napovedovanje potreb na trgu dela.

E. M.

SPREMEMBA PRAVIL EKONOMSKO-SOCIALNEGA SVETA

Svet bo lahko obravnaval tudi nevladne zakonske predloge

Socialni partnerji so konec oktobra na seji Ekonomsko-socialnega sveta (ESS) soglasno sprejeli spremembe pravil delovanja ESS ter protokol vlade in socialnih partnerjev o spoštovanju in spodbujanju socialnega dialoga. Po novih pravilih bodo lahko člani ESS v prihodnje obravnavali tudi nevladne zakonske predloge.

Spremembe pravil so se izkazale za nujne, ker so v zadnjem času poslanci ali poslanske skupine vlagale predloge zakonov v zakonodajni postopek, ESS pa jih ni obravnaval, ne glede na to, da so bile vsebine predlogov zakonov vezane na socialno in ekonomsko področje. Spremenjena pravila zdaj prinašajo novost, in sicer, da je predvideno sodelovanje ESS tudi v primerih, ko predloge zakonov v državni zbor vložijo ostali upravičeni predlagatelji. ESS bo sodeloval tako, da bo oblikoval stališča, mnenja in priporočila k tem predlogom zakonov.

Tako brez predhodne vsebinske obravnave socialnih partnerjev na ESS vlada ne bo sprejemala ali predlagala v sprejem predpisov, ki sodijo med temeljna ekonomska in socialna področja, ki jih v skladu s svojimi pravili obravnava ESS.

Generalni sekretariat vlade bo po prejemu predloga zakona s področja delovanja ESS, ki ga bodo v državni zbor predložili ostali upravičeni predlagatelji, hkrati s posredovanjem zakonskega predloga pristojnemu ministrstvu ali pristojni vladni službi, gradivo posre-

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. Končane javne razprave:

- Predlog Pravilnika o zaščiti stavb pred vlago
- Predlog Pravilnika o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov
- Predlog Pravilnika o zaščiti pred hrupom v stavbah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o industrijski lastnini
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja konkurence
- Predlog Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu
- Predlog zakona o varstvu okolja
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju prostora
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost
- Pravilnik o stalnem strokovnem usposabljanju na področju varnosti in zdravja pri delu
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati strokovni delavec za varnost pri delu
- Osnutek Pravilnika o spremembah Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj

2. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti – pogajalska skupina

- Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih

3. Obravnava v državnem zboru

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu javnega naročanja
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu

4. Objava v Uradnem listu RS

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zelenem javnem naročanju

doval tudi kolegiju ESS. V ta namen bo pristojno ministrstvo zagotovilo stališče do predloga.

Kolegij ESS bo lahko nato odločil o uvrstitvi zakonskega predloga v obravnavo na sejo ESS ali podal predlog za obravnavo na strokovnem odboru oziroma pogajalski skupini. O tem predlogu bo ESS odločil najpozneje v treh

delovnih dneh. Obravnava zakonskega predloga bo morala biti na seji ESS zaključena pred rokom za posredovanje mnenja pristojnega ministrstva v obravnavo vladi.

Protokol vlade in socialnih partnerjev o spoštovanju in spodbujanju socialnega dialoga pa bo vzpostavil dogovor, da bo vlada dosledno spoštovala

in izvajala določila veljavnih pravil o delovanju ESS.

Spremenjena pravila delovanja ESS in protokol bodo socialni partnerji podpisali še ta mesec.

MAG. MAJA RIGAČ

DAVKI

Kakšne spremembe davčne zakonodaje se obetajo?

Spremembe »davčnih« zakonov obrtnikom in podjetnikom ne bodo prinesle bistvenih sprememb. Je pa Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije skupaj z ostalimi delodajalskimi organizacijami v okviru pogajanj dosegla, da bo nominalna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb ostaja pri 19 odstotkih. Zakoni so bili sicer potrjeni v parlamentu, v Uradnem listu RS pa še niso bili objavljeni. Ko bodo, bomo spremembe tudi podrobneje predstavili.

Bistvenih sprememb za podjetnike in obrtnike nova davčna zakonodaja ne prinaša, bodo pa s spremembami precej bolj zadovoljni delavci. Sprememba Zakona o dohodnini namreč prinaša razbremenitev plač v 2. in 3. dohodninskem razredu za eno odstotno točko. Zvišale se bodo meje dohodninskih razredov, napoveduje se dvig splošne olajšave na 3.500 evrov, dodatna splošna olajšava se bo izračunavala linearno.

Razbremenitev stroškov dela, z že uveljavljenimi spremembami glede (ne) obdavčitve regresa in novimi predlogi, bo prinesla manjko v proračunu, ki ga je potrebno nadomestiti. In kako je to najlažje narediti? Seveda z višjo obdavčitvijo kapitala. Zavezanci, ki oddajajo premoženje v najem in dosegajo dohodke iz kapitala lahko pričakujejo višjo obdavčitev, saj se bo predlogu stopnja dohodnine dviguje na 27,5 %. Prav tako naj bi se nekoliko dvignili tudi normirani stroški pri oddajanju premoženja v najem in sicer iz 10 % na 15 %. Po novem bodo podjetja, ki dosegajo pozitivno davčno osnovo, morala plačati davek. Določene bodo namreč omejitve koriščenja davčnih olajšav tako, da bo efektivna stopnja obdavčitve znašala 7%. Je pa Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije skupaj z ostalimi delodajalskimi organizacijami v okviru pogajanj dosegla, da se nominalna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb ne spreminja in tudi naprej ostaja pri 19 odstotkih.

JASMINA MALNAR MOLEK

Predlog nove dohodninske lestvice:

Če znaša neto letna davčna osnova v eur		znaša dohodnina v eur	
nad	do		
	8.500		16%
8.500	25.000	1.360	+ 26% nad 8.500
25.000	50.000	5.650	+ 33% nad 25.000
50.000	72.000	13.900	+ 39% nad 50.000
72.000		22.480	+ 50% nad 72.000

Najdite nove poslovne partnerje

v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

BENI TEHING, D. O. O., ŠTORE

Od ideje do zagona

Kolektiv podjetja Beni tehing

Beni Tehing, d. o. o. iz Štor je družinsko podjetje z več kot 50-letno tradicijo s področja obdelave in preoblikovanja kovin in kovinskih delov. Z znanjem, izkušnjami, inovativnostjo 35 zaposlenih in sodobnim strojno-tehnološkim parkom nudijo vse vrste termične in CNC-obdelave ter izdelavo tlačnih posod in tlačne opreme, zvarjencev, strojev in strojnih komponent, nadomestnih delov ter izvajanje vzdrževanja in remontnih del. Njihov slogan je »Od ideje do zagona«.

Beni Tehing, d. o. o. opravlja termično in strojno obdelavo kovin in vzdrževalne servisne dejavnosti. Njihovi poslovno-proizvodni prostori se nahajajo na območju stare Železarne v Štorah. Med 35 zaposlenimi je širša družina ustanoviteljev Bojana in Dragice Štrlekar z obema hčerkama.

Zgodovina podjetja sega tri generacije nazaj, ko se je ded sedanje direktorice **Eve Štrlekar Markošek**, ki je imel kovačnico v Kopoljah, povezal z nekdanjo železarno. Njegovo podjetniško pot je nadaljeval sin **Bojan Štrlekar – Beni**, kot ga kličejo njegovi prijatelji. Po razpadu železarne je z ženo namreč kupil prvih 200 m² poslovnih prostorov in postopoma

sta razširila svojo dejavnost tudi z nakupom drugih podjetij na področju stare železarne. Poleg prvega obrata za termično obdelavo v tem delu Slovenije in danes edinega, ki je v severovzhodni Sloveniji tudi obstal na trgu, so razširili dejavnosti še na strojno obdelavo, varjenje ter vzdrževalna dela v različnih industrijskih panogah. Z nakupom so pridobili veliko novih površin, kar je omogočilo tudi povečanje zmogljivosti za strojno in termično obdelavo.

Ves čas se prilagajajo razmeram

V zadnjih 20 letih je podjetje zrastle iz malega obrtniškega podjetja v manjše in-

dustrijsko – proizvodno podjetje. Sedanja direktorica je že od malih nog prisotna v podjetju, zato se je odločila za študij inženirja strojništva, kjer je pridobila strokovna znanja za delo v domačem podjetju. Njena oče in mama, ustanovitelja podjetja, kljub upokojitvi še vedno aktivno sodelujeta pri poslovanju, kar njunim naslednikom omogoča, da nekaj več časa namenijo družinskemu življenju.

Okolje, v katerem družina živi in dela, je prepoznalo njihova prizadevanja in uspešnost, saj je podjetje prejelo srebrni grb občine Štore in letos ob 50-letnici OOZ Celje srebrno plaketo.

Ves čas delovanja podjetja v spreminjajočih se tržnih okoliščinah se je

podjetje prilagajalo svojim strankam z inovativnostjo, investicijami v znanje, ljudi in opremo. Srečujejo se tudi s pomanjkanjem kadra. Direktorica Eva Markošek Štrlekar: »Že leta imamo težavo s pridobitvijo ljudi z ustreznimi poklicnimi profili v podjetje. Zato podeljujemo kadrovske štipendije za strojne tehnike in strojne inženirje ter sodelujemo s Šolskim centrom Celje. Zanimivo je tudi, da poklic kalivec oziroma operater kalilnih peči sploh ne obstaja.«

Kalilnica z najsodobnejšo opremo

Podjetje se deli na dve enoti, in sicer kalilnico in proizvodni del, v katerega so vključeni strojna obdelava, varjenje, vzdrževanje in strojogradnja. Kalilnica, v kateri hitro in kakovostno opravljajo storitve toplotne obdelave, ima preko 200 različnih strank. Tem nudijo poleg storitve tudi svetovanje pri izdelavi tehnoloških postopkov. Nudijo jim tudi prevzem in dostavo, saj ima podjetje lastno logistiko. Proizvodnja ima večje stranke, med njimi so Štore Steel, Cinkarna Celje, SIJ Ravne Systems, Acroni ... ter stranke, kot so koncern Danieli, Kadia G.m.b.H, Andritz na avstrijskem in nemškem trgu. Poleg tega na ruski trg vsako leto izvozi večje količine rezervnih delov za železarsko industrijo.

Zaradi lažjega pridobivanja različnih kupcev iz različnih panog so se odločili za vlaganje v opremo kalilnice. V letošnjem letu so investirali v novo vakuumsko peč z dodatno tehnologijo vakuumske cementacije. Naprava je okolju prijazna in varčnejša z energijo. Z novo pečjo, ki omogoča obdelave do 1350 °C, se tako povečujejo kapacitete in konkurenčnost podjetja, saj je ta peč z zmogljivostjo vakuumske cementacije edina v Sloveniji in v tem delu Evrope. Ciljni kupci storitve vakuumskega kaljenja so orodjarji, ki jim ta peč zaradi boljše kakovosti postopka nudi boljše mehanske lastnosti materialov, dimenzijsko obstojnost, manj deformacij in manjši dodatek za mehanske obdelave. To orodjarjem pomeni prihranek časa izdelave in stroškov postopka.

Investicijo so izvedli s podporo SID Banke s subvencioniranjem obrestne

mere. Prijavili se bodo tudi na razpis za sredstva Evropske unije za razvoj tehnologij. Certificirani so po standardih ISO 9001:2015, varilskim standardom EN 3834-2 in standardom za konstrukcije EN 1090-2 in imajo odlično boniteto poslovanja.

Kot dolgoletni člani obrtno-podjetniškega zborničnega sistema so vključeni v OOO Celje in so zelo zadovoljni s storitvami zbornice, saj se redno udeležujejo delavnic in usposabljanj. Aktivno se udeležujejo srečanj na svojem strokovnem področju. So tudi člani TECOS – interesnega združenja orodjarjev.

Za naslednike se jim ni treba bati

Njihovi načrti za prihodnost so veliki. Direktorica, ki se zaveda potrebe vlaganja v razvoj in kakovost, pravi: »Investirali bomo v posodobitev in nadgradnjo obstoječega laboratorija za metalografijo. V dolgoročnem načrtu je nakup CNC-opreme, postavitve linije za nitiranje in postoksidacijske procese ter izdelava induktivne peči za površinsko kaljenje večjih kosov. Moja želja je, da bi postali vodilno podjetje na področju toplotne obdelave v Sloveniji in bližnjih držav ter zanesljiv partner pri uresničevanju ciljev, želja in pričakovanj naših strank.«

Poleg podjetja so velika ljubezen družine tudi konji. Glede na to, da je bil ded direktorice kovač, je pri svojih osmih letih dobila prvega konja. Danes imajo v lasti več konj s konjušnico ter vso pripadajočo opremo. Vso to ljubezen in strast so znale sestre prenesti na svoje družine, saj imajo skupaj sedem otrok. Za naslednike se družini ni treba bati, saj sta najstarejša nečaka direktorice že vpeta v delo v podjetju.

Eva Štrlekar Markošek: »Želim si, da bi podjetje uspešno delovalo tudi v prihodnosti in da bi naši otroci imeli toliko zadovoljstva z delom in elana kot ga imamo mi. Vesela sem, ko vidim, da je že četrta generacija naše družine na dobri poti in z zagonom vstopa v naše poslovanje, hkrati pa nam je oče kot prokurist podjetja še vedno v oporo s svojimi nasveti in delom.«

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SLIKE: ARHIV PODJETJA

Direktorica podjetja Eva Štrlekar Markošek

Bojan Štrlekar v kovačnici

Vakuumska peč, nova investicija podjetja Beni tehing

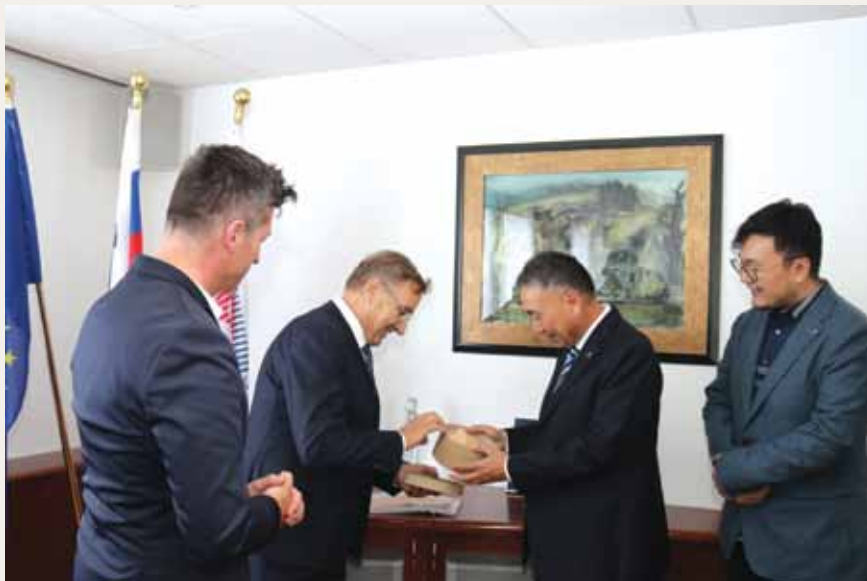
OBISK NA OZS

Možnosti sodelovanja na področju izobraževanja

Minuli mesec je Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije obiskal **Rain Wang**, predsednik kitajske cvetličarske asociacije, ki deluje pod okriljem Uniflorist & China gardening news s sedežem v Šanghaju. Wang je skupaj z očetom in družino lastnik enega najmočnejših cvetličarsko-vrtnarskih podjetij na Kitajskem, ki tesno sodeluje tudi s kitajsko vlado.

Predsednik OZS **Branko Meh** jima je predstavil delovanje zbornice in možnosti sodelovanja. Izpostavil je predvsem področje poklicnega izobraževanja in obenem pohvalil prizadevanja sekcije cvetličarjev in vrtnarjev na tem področju. Sekcijo vodi **Simon Ogrizek**, ki je hkrati tudi predsednik mednarodne organizacije Florint, ki že sodeluje s kitajskimi predstavniki cvetličarjev in cvetličarske industrije.

E. M.

OZS IN OBČINA KAMNIK

Skupaj za boljše poslovno okolje

Pri zagotavljanju boljšega poslovnega okolja imajo pomembno vlogo tudi občine. Tega se zaveda tudi predsednik OZS **Branko Meh**, ki se zavzema za dobre odnose in tesno sodelovanje med krovno organizacijo, območnimi zbornicami in občinami. Sredi oktobra se je mudil pri županu občine Kamnik **Mateju Slaparju**. Tako predsednik kot župan sta se zavzela za tesnejše sodelovanje med zbornico in občino. Oba namreč ugotavljata, da je treba obrtnikom in podjetnikom zagotoviti še boljše podporno okolje in da lahko zbornica in občina s skupnimi močmi to lažje dosežeta. Po sestanku sta skupaj obiskala urarsko mojstrico **Marto Leskošek Cerar**, ki v centru Kamnika nadaljuje 100-letno družinsko urarsko obrt.

M. Č.

Zavirajo jih birokratske ovire

Predsednik OZS Branko Meh je tokrat obiskal člana iz občine Sveti Jurij ob Ščavnici, ki sodita pod okrilje OOG Gornja Radgona. Oba člana sta izjemna obrtnika, podjetnika, ki pa ju, tako kot mnoge slovenske obrtnike in podjetnike, ovira nerazumna birokracija.

V podjetju MK Krajnc, ki ga vodi **Aleksander Krajnc**, izdelujejo in montirajo kovinske konstrukcije ter njihove dele. Pri svojem delu so zelo uspešni, kar kažejo tudi poslovni rezultati. Zato je povsem razumljivo in logično, da si želijo svoje poslovne prostore razširiti. Tu pa se je zataknilo, saj ne dobijo soglasja za spremembo namembnosti kmetijskega v stavbno zemljišče, četudi gre za zemljišče v njihovi lasti in se dotika zemljišča, na katerem sedaj stoji proizvodni obrat.

»Nerazumno se nam zdi, da ne moremo širiti svoje proizvodnje, se razvijati in dodatno zaposlovati. Gre za čisto birokracijo, ki otežuje naše delo in poslovanje,« je na srečanju s predsednikom OZS **Brankom Mehom** dejal Krajnc. Predsednik Meh, ki se je na lastne oči prepričal, da gre za resnično nepotrebno birokratsko oviro, je članu obljubil pomoč. »Da bomo vaš problem čim prej razrešili, bom k reševanju pozval tako ministra Počivalška kot ministrico Pivec in se osebno zavzel za to, da boste lahko nemoteno opravljali svojo dejavnost,« je zagotovil Meh.

Nedaleč stran od podjetja MK Krajnc pa se razprostirajo rastlinjaki Vrtnarstva Iris, ki ga od leta 1994 vodita zakonca Ana in Branko Božič. Gre za družinsko podjetje s petimi zaposlenimi. Danes ima vrtnarija okrog 18 tisoč kvadratnih metrov površine, od tega 6 tisoč kvadratnih metrov steklenjakov in plastenjakov. Ukvarjajo se s pridelavo enoletnic, trajnic, lončnic, balkonskega cvetja in sadik zelenjave ter zelišč.

Podjetje Vrtnarstvo Iris prav tako odlično posluje, zato imajo v podjetju potrebo po novih rastlinjakih. Vendar pa jih ne smejo postaviti, saj gre za kmetijsko zemljišče, četudi v njihovi lasti. Tudi za-

Vrtnarstvo Iris odlično posluje, zato imajo v podjetju potrebo po novih rastlinjakih. Vendar pa jih ne smejo postaviti, saj gre za kmetijsko zemljišče, četudi v njihovi lasti.

Predsednik OZS Branko Meh se je na lastne oči prepričal, da gre za resnično nepotrebno birokratsko oviro, in Aleksandru Krajncu obljubil pomoč.

konca Božič imata problem s spremembo namembnosti zemljišča. Predsednik Meh je tudi lastnikoma Vrtnarstva Božič obljubil vso podporo in pomoč, da bodo lahko razširili svojo dejavnost. »Če so lahko namembnost zemljišča spremenili pri Magni, potem ne vidim razloga, zakaj ne bi mogli stvari čim hitreje urediti tudi pri slovenskih obrtnikih in podjetnikih,« je bil odločen Meh.

Ob tem dodajmo, da oba člana v njihovi prizadevanjih podpirata tako župan Občine Sveti Jurij ob Ščavnici **Anton Slana** kot tudi predsednik OOG Gornja Radgona **Branko Novak**.

MIRA ČREŠNAR

Povezani smo močnejši!

Decembra mineva 50 let od ustanovitve Zveze združenj samostojnih obrtnikov Slovenije, predhodnice današnje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Osrednja slovesnost v počastitev jubileja bo 5. decembra v Grand hotelu Union v Ljubljani, na njej pa bomo izbrali tudi obrtnika leta, podjetnika leta, najstarejšega obrtnika leta ter podelili mojstrske diplome. Častni pokrovitelj dogodka bo predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Delovanje lokalnih združenj samostojnih obrtnikov, ki so bila ustanovljena v tem obdobju, je kmalu pokazalo potrebo po organizacijski izpopolnitvi, usklajenem delu in tudi učinkovitem nastopanju na republiški ravni. Na podlagi predhodnih dogovorov med združenji in društvi so se 7. decembra 1969 v Ljubljani sestali delegati dvanajstih združenj z območij Celja, Cerknice, Jesenic, Kopra, Kranja, Ljubljane, Ljutomera, Murske Sobote, Novega mesta, Radovljice, Tržiča, društva posavskih obrtnikov iz Krškega in društva avtoprevoznikov iz Maribora.

Jubilej bomo slovesno obeležili skoraj natanko na obletnico tega dogodka, ki ima v zgodovini slovenskega obrtništva posebno mesto, saj ga slovenska obrt in njeno članstvo upravičeno štejeta za začetek svojega aktivnega vstopa v novejšo slovensko zgodovino.

Da bo dogdek še bolj slavnosten, bomo na njem podelili tudi priznanja Obrtnik leta, Podjetnik leta in Najstarejši obrtnik leta. Strokov-

na komisija za izbor letošnjih prejemnikov priznanj, ki jo sestavljajo predsednik Miran Gracer in člani Franci Novak, Franc Leskovec, Marko Kajzer, Janez Kunaver, Marjan Krmelj in Marko Lotrič, je obiskala vse prijavljene iz izmed njih izbrala nominirance. Tudi tokrat je bil izbor izjemno zahteven, saj so obiskali sama odlična in zelo uspešna podjetja. Nominirance za Obrtnika leta 2019 in Podjetnika leta 2019 predstavljamo v nadaljevanju.

Mojstrski naziv predstavlja visoko kakovost izdelkov in storitev. Pridobiti naziv mojster je zato osebni uspeh posameznika in izpolnitev pomembnega življenjskega cilja. Na slavnostem dogodku bomo s podelitvijo mojstrskih diplom obeležili tudi uspeh nove generacije mojstrov in mojstric. Štiriinštirideset novih, morda tudi kakšen več, saj nekateri še opravljajo zadnje izpite, se bo tako pridružilo skoraj 2750 mojstrom iz preteklih let.

EVA MIHELIČ

NOMINIRANCI ZA OBRNIKA LETA 2019

ALEKSANDER GOREČAN

Penzel, Aleksander Gorečan, s. p., Šenčur

Aleksander Gorečan, izkušen slikopleskar, od leta 2009 vodi podjetje, v katerem opravljajo vse storitve s področja slikopleskarstva in vgradnje štukatur, še posebej pa se posvečajo dekorativnim tehnikam. Pravi, da je dekorativa kot začimba – biti jo mora ravno prav. Sodobni materiali namreč omogočajo izdelavo najrazličnejših dekorativnih učinkov, s katerimi je mogoče prostoru z ustvarjanjem vtisa teksture kamna, usnja, kovine, platna, lesa ali neba vdihniti prefinjeno eleganco ali pa domačnost in toplino.

V desetih letih so si ustvarili ugled in stalne stranke, ki cenijo korekten odnos in kakovost opravljenega dela. Prednost manjšega podjetja, kot je Aleksandrovo, je prav v popolni prilagodljivosti strankam. Vsaki posebej se posvetijo, poslušajo njene želje, ji svetujejo in pripravijo vzorce, rezultat pa je unikatna dekorativna poslikava v poslovnem prostoru ali stanovanju in zadovoljna stranka.

Da je sama belina na zidovih pusta, je prepričan tudi Aleksandrov sin Peter, ki se počasi pripravlja tudi na vodenje podjetja v prihodnosti. Aleksander, ki ne skriva zadovoljstva, da se je sin odločil za domačo dejavnost, želi prenesti dejavnost na sina čim prej, kljub temu, da njemu samemu še ne zmanjkuje idej. Ob svojem delu najde čas tudi za aktivno delo v upravnem odboru sekcije slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri OZS, poleg tega pa je bil tudi pobudnik za ustanovitev sekcije slikopleskarjev na območju OOO Kranj.

GORAZD KOCBEK

Oljarna Kocbek, Gorazd Kocbek s. p., Sveti Jurij ob Ščavnici

Gorazd Kocbek vodi oljarno, katere začetki segajo v leto 1929, ko je Alojz Kocbek kupil posestvo in se začel ukvarjati z mlinarstvom in kasneje še z oljarstvom. Svoje znanje in izkušnje je Alojz prenašal na sina Antona, ta pa na Gorazda, ki nadaljuje tradicijo svojega deda in očeta. Še vedno uporabljajo enak mlin kot leta 1929 in še vedno obdelujejo olje na isti način kot takrat. Gorazd čuti veliko spoštovanje in globoko hvaležnost do tega znanja, ki se prenaša iz roda v rod, zato še naprej razvija znamko Kocbek kot v prihodnost zavrto podjetje, v tesni povezavi s preteklostjo. Spoznal je tudi, da v 21. stoletju bučno olje sodi med luksuzne izdelke, na gurmanske krožnike in v čokolado, ne le na solato.

Tradicija, znanje, izkušnje in zahteve trga so vzrok, da danes lahko nudijo najbolj čista in naravna olja iz izbranih semen, ki so dozorela na poljih še neokrnjene narave. Trgu ponujajo bučno olje, ki je narejeno izključno iz slovenske surovine po stari tradicionalni metodi. Leta 1994 je oljarna Kocbek kot prva začela bučna semena predelovati s hladnim stiskanjem. Pri tem se semena ne obdelujejo, temveč se olje iztisne neposredno iz semen, ki je popolnoma naravno in po vonju, barvi in okusu skoraj identično semenu.

Izdelki Oljarne Kocbek, niso poznani in cenjeni le doma, ampak med drugim tudi v ZDA, Rusiji, na Tajvanu, Japonskem, Kitajskem, v Združenih Arabskih Emiratih in drugih deželah kamor izvažajo svoje olje. Vse od domačih kuhinj, do restavracij z Michelinovimi zvezdicami, najdete pa ga tudi v restavraciji At.mosphere v Dubaju, ki je v 122. nadstropju stavbe Burj Kalifa najvišja restavracija na svetu.

STANISLAV SMRKOL

Gostilna in pizzeria Furman, Smrkol Stanislav, s. p., Lukovica

Stanislav Smrkol je obrtnik postal že z rosnimi dvajsetimi leti. Izdeloval je drobne kovinske predmete, večinoma za južni trg. Ko so se na začetku devetdesetih poslovne poti z jugom skoraj pretrgale, se je podal v gostinske vode. Tako je nastala gostilna Furman, ki bo decembra letos stara že 30 let.

Gostilna je lep primer stare furmanske gostilne v stavbi iz Napoleonovih časov, ko so svojevrsten ritem življenju v Črnem grabnu dajali furmani in rokovnjači. Na stare čase spominjajo zgodovinski predmeti, ki jih hranijo v gostilni in obnovljenimi starimi oboki dajejo gostilni poseben čar.

Gostilna Furman je del blagovne znamke Zakladi Črnega grabna. Znana je po kakovostni domači hrani, za katero sestavine dobijo na bližnjih kmetijah, jedeh iz furmanske ponve, rokovnjaškem golažu in domačem pivu Rokovnjač, gostje pa imajo radi tudi njihove pice velikanke. Ob različnih priložnostih gostom pripravijo tudi posebno ponudbo in zagotovijo živo glasbo, če želijo, pa jih povežejo tudi s turističnim vodnikom, ki jim predstavi tudi znamenitosti Lukovice in njene okolice.

Stanislav Smrkol ob pomoči žene in delovnega kolektiva petih zaposlenih gostilno vodi zelo uspešno. Trudijo se, da gostje gostilno zapuščajo zadovoljni, in si želijo, da bi gostilna Furman ohranila svoj tradicionalni slog, kateremu dodajajo pridih modernega.

Stanislav Smrkol je dejaven v OOO Domžale, poleg tega pa v lokalnem okolju pomaga različnim društvom in sodeluje pri ohranjanju kulturne dediščine ter pri razvoju domačega kraja in občine.

NOMINIRANCI ZA PODJETNIKA LETA 2019

IZTOK STANONIK

POLYCOM Škofja Loka, d. o. o., Poljane nad Škofjo Loko

Predsednik uprave podjetja Polycom Škofja Loka Iztok Stanonik sam zase pravi, da je podjetnik od mladih nog. Odlikujejo ga iznajdljivost, vztrajnost, pogum in delavnost. Rad potuje, odkriva neznano in se veseli življenja, poleg tega pa je velik optimist, sodelavci mu zaupajo in pravijo, da je podjetniški genij.

V podjetju Polycom Škofja Loka, solastnika sta z bratom Igorjem, je trenutno zaposlenih 280 ljudi. Vsako leto uspejo pridobiti dva do tri zahtevne nove kupce, predvsem s področja avtomobilske industrije. Danes so izdelki iz Polycoma v avtomobilskih lučeh, motorjih za brisalce, sistemih v vratih za odpiranje stekel, v sistemih za premikanje sedežev, odpiranje vrat, ročne zavore in še kje, v celoti pa so razvili tudi sistem za odpiranje prtljažnih vrat iz notranjosti avtomobila. Večino svojih izdelkov prodajo na zahteven evropski trg avtomobilske ter elektro in elektronske industrije, izvažajo pa jih tudi v države Severne, Srednje in Južne Amerike ter Azije. Že vrsto let sodelujejo s številnimi slovenskimi in mednarodnimi podjetji, z nekaterimi od njih tudi več kot 20 let, kar je dokaz, da so zaupanja vreden partner.

Pomemben element njihove ponudbe predstavlja proizvodnja polimernih izdelkov, ki jih razvijejo od zasnove do proizvodnje. Inovativna tehnologija, pametna avtomatizacija, edinstven razvoj procesa ter fleksibilna logistika jim omogoča realizacijo velikoserijske proizvodnje in s tem zagotavljanje dobave velikih naročil.

HELENA KREVIH ZOREC

NEONART svetlobni in reklamni napisi

Krevh, d. o. o., Maribor

Helena Krevh Zorec skupaj z možem Stankom vodi podjetje Neonart, ki se je razvilo iz obrtne delavnice, ki jo je leta 1967 ustanovil njen oče Viktor Krevh. V petdesetih letih podjetniške poti, prenosa znanj, izkušenj in vrednot z generacije na generacijo so v Neonartu prešli skozi vse faze podjetništva. Od skromnih začetkov, velikih prilagajanj v času krize, do sprememb v načinu oglaševanja pri nas in izdelovanja reklam, do preobrazbe podjetja v napredno tehnološko avtomatizirano proizvodnjo z zaposlenimi z veliko znanja in izkušenj v reklamni industriji. Družinsko podjetje Neonart je postalo znano ime, blagovna znamka za visoko kakovostne reklamne napise sodobne in napredne izvedbe in eno največjih podjetij s to dejavnostjo v Sloveniji.

S strastjo do dela in odgovornostjo do strank, partnerjev in zaposlenih so ustvarili stotine reklamnih napisov v Sloveniji in tujini. To jim daje samozavest, da kupcem s svojo lastno proizvodnjo, vrhunsko strojno tehnologijo in skupino visoko usposobljenih in izkušenih sodelavcev izdelujejo izdelke, ki v vseh pogledih presegajo njihova pričakovanja. Ponosni so, da so stalni dobavitelj svetlobnih in reklamnih napisov pomembnih slovenskih in tujih podjetij, in verjamejo, da je celovita ponudba v izdelavi reklamnih napisov ključ do uspeha.

PETER PODLUNŠEK

MEDICOP – specialna oprema d.o.o.,

Murska Sobota

Leto, ki se izteka je podjetje Medicop prelomno zaznamovalo s selitvijo v nove poslovne in proizvodne prostore. Generalni direktor Peter Podlunšek je julija 2018 smelo zastavil načrte in vztrajno zasledovanje cilja se je obrestovalo, saj so največjo celovito investicijo v zgodovini podjetja uspešno zaključili v pičlih dvanajstih mesecih. Sodobna zasnova in organiziranost vsebinskih sklopov v objektu sta izraz njihove poslovne filozofije, omogočata boljše pogoje dela in spodbujata rast podjetja. Kreativno okolje se odraža v zadovoljstvu sodelavcev, poslovnih partnerjev in tudi kakovosti končnih produktov.

Vizija podjetja Medicop je ustvarjati izjemne rešitve na področju medicinske opreme in specializiranih vozil, ki rešujejo življenja. Lastni razvojni center zagotavlja neodvisen razvoj tehničnih izboljšav in novosti ter tako že več kot 40 let doseganje visokih standardov specifičnih potreb njihovih kupcev na več kot 60. trgih širom sveta. Skrbno izbrane vrednote podjetja so njihovo glavno vodilo: stremijo h kakovosti, pri varnosti izdelkov ne pristajajo na kompromise, zanesljivost je ključ do zaupanja kupcev, ustvarjanje gibanja pa poslanstvo, ki se ne odraža le v produktih, ampak je usmerjeno k učinkovitosti delovnih procesov in k doseganju višjih ciljev nagovarja tudi zaposlene.

Peter Podlunšek je vodenje podjetja Medicop prevzel leta 2012. Njegov svetovlanski duh in odprtost uma sta odsev strasti do letenja, ki ne pozna geografskih meja ter se povzpne nad lokalne miselne vzorce. Danes uspešno nadgrajuje pot svojih staršev, Zdenke in Aleksandra Podlunška, ki se je začela z veliko poguma in neomajne volje. Ničesar nista vedela o medicinskih napravah, a sta z vizionarskim duhom in izjemnim smislom za razvojne ideje postavila neomajne temelje. In to je bil šele začetek.

CREATING MOVEMENT.

Začimbe in zelišča

v prehrani – 1. del

Začimbe in zelišča se uporabljala stoletja dolgo tako v kulinariki kot v medicini. Začimbe se ne uporabljajo samo v namene očiščevanja, arome in obarvanja hrane in pijač, pač pa nas lahko ščitijo pred nekaterimi kroničnimi obolenji. Obstajajo številni dokazi, da začimbe in zelišča vsebujejo antioksidantne, protivnetne, antikancerogene snovi, znižujejo nivo krvnega sladkorja in nivo krvnega holesterola, hkrati pa vplivajo na boljše počutje in kognitivne sposobnosti.

Znanstveniki so v zadnjih desetletjih poročali o različnih učinkih na zdravje, ki jih imajo začimbe in zelišča, preko njihovih bioaktivnih komponent, vključno s spojinami, ki vsebujejo žveplo, tanine, alkaloide, fenolne diterpene in vitamine, še posebej flavonoide in polifenole. Znano je, da je pogosto uživanje začinjene hrane povezano z manjšim tveganjem za smrt zaradi raka, ishemičnih srčnih bolezni in bolezni dihal. Vendar pa za sedaj ostaja v znanosti neodgovorjeno vprašanje, do kakšnih vrednosti začimbe in zelišča varujejo zdravje uporabnikov.

Dolga zgodovina uporabe začimb in zelišč za medicinske namene, predvsem v vzhodnih državah sveta, je dokazana in obstajajo številne raziskave o učinkih na zdravje posamezne začimbe oziroma zelišča. Danes je tudi v Evropi in Ameriki vse več raziskav o tovrstnih učinkih na zdravje in uporabi v kulinariki. Povečana uporaba zelišč in začimb, tudi v preventivne medicinske namene, je verjetno posledica tega, da zelišča in začimbe nimajo stranskih učinkov in so bolj dosegljiva od tradicionalnih zdravil, hkrati pa je večja tudi ozaveščenost o pozitivnih učinkih na zdravje.

Biološka aktivnost spojin v začimbah in zeliščih

Kulinarčna zelišča in začimbe so hrana, ki je bogata z viri bioaktivnih molekul, kot so spojine, ki vsebujejo žveplo, tanine, alkaloide, fenolne diterpene, vitamine. Zelišča in začimbe, kot so klinč-

ki, rožmarin, žajbelj, origano in cimet, so odlični vir antioksidantov z visoko vrednostjo fenolnih spojin. Raziskave v zadnjih desetletjih dokazujejo, da bioaktivne spojine učinkujejo na zdravje z različnimi mehanizmi. Pogosto uživanje začinjene hrane je povezano z manjšim tveganjem za smrt zaradi raka, ishemičnih srčnih bolezni in bolezni dihal, kar dokazujejo predklinične, klinične in terapevtske raziskave, ki proučujejo nove načine zdravljenja. Poleg tega je vse več literature o tem, kako polifenoli učinkujejo zdravično na mikrobioto črevesja, ki je pri človeku povezana z nastankom sladkorne bolezni, srčno-žilnih bolezni, jetrne ciroze ...

Učinek začimb na zdravje ljudi

Zelišča in začimbe imajo učinke na zdravje ljudi. Na Kitajskem so znanstveniki naredili obsežno raziskavo pri odraslih in primerjali tiste ljudi, ki so uživali začinjeno hrano samo enkrat na teden, s tistimi, ki so jo uživali vsaj dvakrat na teden, in ugotovili, da se tveganje za raka obolenja z uživanjem začimb zniža za 10 %. Za tiste, ki so uživali začimbe vsaj štirikrat na teden se to tveganje zniža za 14 %. Tveganje ob uživanju začinjene hrane se zniža tudi za srčno žilne bolezni in obolenja dihal, še posebej pri ženskah. Po drugi strani pa so znanstveniki tudi ugotovili, da tisti ljudje, ki uživajo začimbe, zaužijejo tudi manj soli. To pa na zdravje učinkuje tako, da imajo ti ljudje

v manjšem številu zvišan krvni tlak, ki je vzrok za številne akutne in kronične srčno-žilne bolezni.

Pekoča paprika

Bioaktivne komponente: Rdeča paprika vsebuje 0,2 do 2 % kapsaicinoidov, ki so odgovorni za pikrost ali pekoč občutek v kapsaicinih. Kapsaicin, ki je alkaloid, šteje od 50 do 70 % celotnih kapsaicinoidov in od 20 do 25 % dihidrokapsaicina. Na novo odkriti v rdeči papriki so tudi kapsinoidi, kot sta kapsiat in dihidrokapsiat. Raziskave kažejo, da je uporaba pekoče paprike v vsakdanji prehrani povezana z zmanjšano umrljivostjo tako zaradi vseh vzrokov kot tudi zaradi raka, srčno žilnih bolezni in bolezni dihal.

Antioksidativni in protivnetni učinek: Kapsaicin v rdeči papriki ima antioksidativni potencial pri ublažitvi oksidativnega stresa v različnih tkivih ali organih tako na živalih kot tudi in vitro. Pri raziskavah na živalih kapsaicin inhibira nevtrofilce (vnetne celice) in ublaži vnetno središče, ter zniža izdelovanje protivnetnih citokinov. Kapsaicin prav tako zniža vnetje v maščobnem tkivu, z modulacijo pomembnih molekul, ki se sprostitjo iz maščobnih celic pri miših, in z inaktivacijo makrofagov (vnetne celice), da sproščajo vnetne mediatorje.

Učinek na srčno-žilni sistem in nivo krvne glukoze: Antioksidantni in protitrombotični učinki kapsaicina in pomembna vloga kapsaicina pri uravnavanju

nju energije in metabolizma vodijo do ugodnih učinkov na srčno-žilni sistem.

Raziskave na živalih so pokazale, da uživanje 3 mg/kg/dan znižuje lipoproteine nizke gostote (LDL), povišuje lipoproteine visoke gostote (HDL) in znižuje nivo oksidativnega stresa v organih. V drugi raziskavi na živalih je kapsaicin skupaj s kurkuminom pri visoko maščobni dieti znižal nivo trigliceridov v krvi za 12 % in nivo holesterola za 21 %. Kapsaicin lahko tudi preprečuje agregacijo trombocitov. Kapsaicin deluje tudi na krvne žile srca – koronarne žile. Ima vlogo pri uravnavanju krvnega sladkorja in nivoja inzulina. Raziskava na živalih je pokazala, da kapsaicin učinkuje na beta celice v trebušni slinavki pri sproščanju inzulina in tudi pri periferni odpornosti na insulin. Učinke ima tudi na privzemanje krvnega sladkorja v jetra, kjer se tvori glikogen.

Uravnavanje telesne temperature, sitosti in telesne teže: Kratkoročno uživanje pekoče paprike učinkuje na nepridobivanje telesne teže tako, da po-

veča sitost in občutek polnosti in tako znižuje vnos maščobne hrane, poviša izdelovanje toplote telesa (termogenezo) z dvigom metabolične aktivnosti in preprečuje maščobnim celicam, da se spremenijo v zrele maščobne celice in poveča izgorevanje maščobe. Učinkuje tudi na krvni tlak in frekvenco bitja srca. Dolgoročni učinki so omejeni zaradi pikrosti paprike.

Učinki na prebavni sistem: Po dosedanjih raziskavah kapsaicin varuje pred želodčnim ulkusom. Kapsaicin inhibira izločanje kisline in pospešuje alkalno in mukozno izločanje, ki preventivno pomaga proti nastajanju ulkusa želodca. Pri bolnikih z nemobilnim požiralnikom pomaga krčiti požiralnik. Učinkuje proti bakteriji *Helicobacter pylori* ter drugim bakterijam in glivam. Črevesna mikrobiota je pomemben dejavnik človekovega zdravja in jo povezujejo z nastankom debelosti, sladkorne bolezni, ciroze jeter in srčno-žilnimi obolenji.

Prihodnjič bomo predstavili ugodne učinke, ki jih imajo na zdravje cimet, ingver in črni poper.

SIMONA PERČIČ, DR. MED.,
SPEC. JAVNEGA ZDRAVJA

45+ dobra izbira

Projekt »**Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev**«. Naložbo financirata

Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

DRUŠTVO DUPOS

Vabilo v članstvo društva DUPOS

Upokojeni obrtniki in podjetniki, združeni v društvu DUPOS, medse vabijo upokojene in tudi še aktivne obrtnike in male podjetnike iz vse Slovenije. Zavedajo se namreč, da bo njihov glas močnejši ob večjem številu članov.

Društvo upokojenih obrtnikov in podjetnikov Slovenije (DUPOS), še posebej pa njegov upravni odbor opozarja, da je v Sloveniji odnos javnosti in tudi politike do upokojencev omalovažujoč. V primeru upokojenih obrtnikov in podjetnikov pa se to kaže še bolj izrazito. To se kaže skozi poslanske in druge odločitve sistemskih institucij, ki obravnavanje in odločanje o problematikah upokojencev v Sloveniji izvajajo zapoznelo in skoraj praviloma v škodo upokojencem. Zaradi takega odnosa do upokojencev, ki traja že več deset let, med upokojenci vre nezadovoljstvo.

Omenimo samo aktualni obravnavi sprememb zakonodaje. Pri obravnavi sprememb pokojninskega zakona je bil najbolj izpostavljen vprašanje dvojnega statusa obrtnika. Prav v posmeh je bil po

dolgemu času sprejet sklep Ustavnega sodišča RS, da »v ta namen zniževanje pokojnine nosilcu dejavnosti ni protustavno«. Seveda ni, saj Ustava RS ni posebej opredelila statusa pokojnine pri prejemniku le-te. To je vendarle treba urediti!

Poleg tega se pripravlja sprememba zakonodaje, ki definira standarde in postopke za ureditev oskrbe ostarelih in onemoglih ter drugače prizadetih – ne le na domu, ampak nasploh. Spet bodo obrtnike in male podjetnike obravnavali z zamahom roke, češ ti imajo denar, si bodo že pomagali z njim. Nihče pa nima pregleda, koliko upokojenih obrtnikov in podjetnikov je povsem obubožanih, so tudi med klošarji, in nimajo niti za preživetje. Ne glede na vzroke za obubožanje je stališče društva DUPOS, da je tudi takšen človek vreden pravočasne in primerne obravnave za določitev človeka primerne oskrbe.

Posebnost upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov je v tem, da smo bili v aktivni dobi nosilci poslovne dejavnosti in hkrati delavci v tem podjetju, kar je pomembno vplivalo, vpliva in bo tudi v prihodnje na izoblikovanje osebnosti posameznika. V tem močno razlikujemo od upokojencev, ki jim nikoli ni bilo treba skrbeti za uspešno poslovanje kakšnega podjetja. Njim so bili v pomoč vedno močni sindikati. Za obrtnike in male podjetnike je po Obrtnem zakonu skrbela in še skrbi osamljena borka za urejanje pogojev dela in življenja obrtnikov – Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Zaradi omenjenih razlik med upokojenimi obrtniki in podjetniki in drugimi upokojenci, imamo nekdanji obrtniki in podjetniki tudi posebne probleme. Razen Obrtno-podjetniške zbornice Slove-

nije, ki se ji za izkazano pomoč izrecno zahvaljujemo, nimamo institucionalnega sogovornika. Zato smo ustanovili Društvo upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov Slovenije (DUPOS), da bi družno z OZS delovali do zakonodajalcev in drugih organov oblasti za potrebe nosilcev dejavnosti v mikro in majhnih obratovalnicah v Sloveniji, ne glede na vrsto dejavnosti, zlasti na socialnem področju. Tudi DUPOS je neprofitna pravna oseba s prostovoljnim članstvom, katere moč je odvisna od števila članov v njej. Deluje pa v korist vseh statusnih kolegov in prihodnjih generacij upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov, ne le članov društva.

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: dupos.je@siol.net ali po navadni pošti na naslov: **Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana**. Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. **Letna članarina** za društvo je **10 evrov**. Člani redno prejemajo tudi mesečno revijo Obrtnik podjetnik, ki jim jo podarja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Posebnost društva je, da je enovita organizacija za vso Slovenijo in da področno deluje preko območnih odborov. Ti se oblikujejo praviloma v istem območju, kot je organizirana in delujoča posamezna območna obrtno-podjetniška zbornica.

V članstvo poleg upokojenih vabimo tudi še aktivne obrtnike in podjetnike, saj bo z več člani delovanje društva lahko bolj uspešno, poleg tega pa ima aktiven obrtnik oziroma podjetnik priložnost že sedaj vplivati na pogoje življenja v pokoju.

JOŽE ELERSIČ, PREDSEDNIK DUPOS

Zgorela mizarska delavnica

V noči na 8. oktober je požar zajel mizarsko delavnico podjetja Kendales d.o.o. v Dolenjih Novakih pri Cerknem. Mizarska delavnica je pogorela skoraj v celoti, zgoreli so tudi izdelki, polizdelki, material za predelavo, stroji in pred delavnico parkirano tovorno vozilo.

Požar je najprej poskušal pogasiti lastnik sam, ker pa se je ogenj zelo hitro širil, je na pomoč poklical gasilce. Požar so pomagali gasiti gasilci iz prostovoljnih gasilskih društev Novaki, Cerkno, Gorje-Poče-Trebenče in Planina. V intervenciji je sodelovalo 56 prostovoljnih gasilcev z devetimi vozili.

V podjetju Kendales z več kot 50-letno tradicijo se ukvarjajo se s serijsko proizvodnjo lesenih izdelkov in izdelavo notranje opreme po meri. Podjetje je močno prisotno tudi na tujih trgih in razvojno naravnano. Je eno izmed uspešnejših malih podjetij v občini Cerkno, pomembno prispeva h gospodarskemu razvoju občine in odpiranju novih delovnih mest.

Lastnik Jože Kenda ocenjuje, da je požar povzročil za več kot 200 tisoč evrov gmotne škode, kakšna pa bo škoda zaradi izpada proizvodnje pa še ne zna oceniti. Družini Kenda so priskočili na pomoč prijatelji, znanci, sosedge, kolegi obrtniki, poseben

tračun pa je v ta namen odprla tudi Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom, ki deluje v okviru OZS.

Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana

Poslovni račun odprt pri NLB d.d.
št.: SI56 0201 3025 7684 878
BIC banke: LJBAS12X

Namen: **Humanitarna pomoč – požar mizarske delavnice in to-vornjaka**

Koda namena: CHAR

Sklic: **00 10-1048**

E. M., SLIKA: PGD CERKNO

POSЛУЈTE S PREDNOSTJO.

POSLOVNI
PAKET
DOBRODOŠLICE

OD **3** €
NA MESEC

Mi vam jo nudimo.
Ob odprtju transakcijskega računa smo za vas pripravili
številne ugodnosti za storitve, ki jih najpogosteje uporabljate.

SVET PRILOŽNOSTI.

 INTESA SANPAOLO BANK

World

www.intesasnpaolobank.si

Bank of INTESA SANPAOLO

Banka Intesa Sanpaolo, d. d., Pristaniška ulica 14, 6502 Koper, Slovenija, matična številka: 5092221000, ID za DDV: SI98026305, registrski organ: Okrožno sodišče v Kopru, osnovni kapital: 22.173.218,16 EUR, BIC: BAKOSI2X, poravnalni račun: SI56 0100 0000 1000 153.

PROJEKT POLET

Spodbujanje učenja in izboljšanja medgeneracijskih odnosov

Partnerji v projektu Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih (POLET), vabijo na regijske posvete o inovativnem načinu spodbujanja učenja in izboljšanja medgeneracijskih odnosov z naslovom Obratno mentorstvo v luči medgeneracijskega sodelovanja in staranja delovne sile.

V naslednjih letih se bodo na slovenskem trgu začele dogajati spremembe, ki bodo terjale od delodajalcev velike prilagoditve. V Sloveniji bo do leta 2020 petina prebivalcev starih nad 65 let. Na trg dela prihaja manj mladih, delež starejših (od 55 do 64 let) pa narašča.

Z namenom vključevanja različnih deležnikov, razširjanja projektnih aktivnosti ter predvsem izmenjave dobrih praks podjetij partnerji v projektu vabijo na regijski posvet o inovativnem načinu spodbujanja učenja in izboljšanja medgeneracijskih odnosov.

Če želimo izkoristiti prednosti mentorskih odnosov, je ključno, da formaliziramo obratno mentorstvo, saj bomo na ta način lažje odgovorili na demografske in generacijske izzive v okolju. Poleg tega pa je obratno mentorstvo tudi pomembno orodje za izboljšanje zavzetosti zaposlenih ter pridobivanje in ohranjanje talentirane delovne sile.

Prihodnja posveta bosta:

- **v torek, 12. novembra, v prostorih Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine (Novi trg 11, Novo mesto) in**

- **petek, 22. novembra, v prostorih Štajerske gospodarske zbornice (Ulica talcev 24, Maribor).**

Udeležba je na podlagi predhodne prijave brezplačna. Dodatne informacije in podrobnosti o prijavi najdete na spletni strani projekta **www.projekt-polet.si**, kjer so objavljene tudi številne zanimive informacije s področja aktivnega in zdravega staranja.

E. M.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Regijski posveti potekajo v okviru projekta »Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih (POLET)«, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Orodje za pomoč zelenim inovativnim podjetjem

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije sodeluje v štiriletnem projektu FinMED - Povečanje financiranja inovacij za sektorje zelene rasti v Sredozemlju. Glavna prizadevanja mednarodnega partnerstva, ki je sestavljeno iz 15 institucij iz 9 sredozemskih regij, so usmerjena v preučevanje načinov in instrumentov financiranja za javno in zasebno financiranje inovacij v zelenih sektorjih.

Člani konzorcija so v zadnjem letu dni uspeli oblikovati pilotno IT orodje za identifikacijo ustreznih oblik finančne podpore za inovativna zelena podjetja. Orodje je zasnovano na podlagi statističnih podatkov različnih finančnih in drugih ustanov, pridobljenih iz različnih mednarodnih virov, ki podjetju, ki se odloči za uporabo orodja, na osnovi njegovih podatkov poslovanja, podajo primerjalno analizo in nakažejo, katere oblike financiranja so za podjetje ustrezne oziroma za katere ima največje možnosti uspeha.

Pilotna verzija tega orodja je bila prvič predstavljena oktobra na partnerskem sestanku v Sarajevu, ki ga je gostila razvojna agencija SERDA.

Partnerji smo pilotno verzijo preiskovali skupaj s tremi podjetji iz BiH, ki so podali zelo konstruktivne predloge za izboljšanje nastajajočega orodja. Orodje je zasnovano tako, da mora podjetje odgovoriti na vnaprej postavljena vprašanja, ki se nanašajo na različna vsebinska področja poslovanja, na osnovi odgovorov pa orodje poda poročilo oziroma oceno podjetja in navede potencialne ustrezne oblike finančne podpore oziroma finančne vire.

Partnerji smo se dogovorili, da pripravljalec orodja pripravi prvo verzijo za testiranje podjetij v vseh partnerskih državah. Vsak partner bo tako imel možnost, da preko javnega povabila povabi k brezplačnemu testiranju podjetja iz svoje države oziroma regije. Testiranje (on line

vprašanja) je identično za vse partnerske regije oziroma države in je v angleškem jeziku, zato se od inovativnih zelenih podjetij, ki bi želela to orodje brezplačno preizkusiti in pridobiti primerjalno oceno in usmeritev pri identifikaciji ustreznih finančnih oblik, pričakuje osnovno znanje tega jezika.

V prihodnjih dneh tako lahko na spletnih straneh OZS pričakujete tako javno povabilo. Izbor bo narejen na podlagi principa »kdor prej pride, prej melje«, pogoji za sodelovanje pa so: inovativno zeleno podjetje se mora uvrščati v kategorijo malega in srednjega podjetja, soglašati s sporazumom o sodelovanju in soglašati s sodelovanjem pri povratnih informacijah o IT orodju.

LARISA VODEB

Predstavniki partnerjev projekta finMED na četrtem sestanku v Sarajevu.

SOP

Oškodovanci napovedali kolektivno tožbo

Skupščina Sklada obrtnikov in podjetnikov (SOP) je maja 2019 izglasovala sklep, ki prejemnikom znižuje poklicne pokojnine za 30,4 odstotka. To je upokojene obrtnike in podjetnike, ki so dolga leta vplačevali v sklad, spravilo na noge in jih spodbudilo k odločnemu ukrepanju. Skupina več kot 80 oškodovancev se je včeraj zbrala na OOO Logatec in se seznanila z možnostjo pravnega ukrepanja proti SOP-u.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec se je za organizacijo srečanja oškodovanih obrtnikov in podjetnikov odločila na podlagi pravnega mnenja, ki ga je o znižanju pokojnin pripravila Odvetniška družba Čeferin. Tega je naročila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki je oškodovancem v tem primeru stopila ob bok in jim ponudila svojo pomoč. Direktor OZS Danijel Lamperger jim je tudi ob tej priložnosti zagotovil pomoč in jim dal na razpolago zbornično infrastrukturo, ki bi jo potrebovali, ter svoje komunikacijske kanale.

Predsednik OOO Logatec Bogdan Oblak, tudi sam eden izmed oškodovancev, je poudaril, da se je OOO Logatec odzvala proaktivno in pripravila srečanje predvsem z namenom, da spodbudi in poveže obrtnike in podjetnike v kolektivni tožbi zoper SOP. Podlage za uveljavljanje odškodnine in postopek je zbranim predstavila odvetnica Maja Guštin. Izpostavila je predvsem dejstva, ki odpirajo vprašanje zakonitosti sklepa, ki znižuje poklicne pokojnine.

Za nadaljevanje postopkov bo moral vsak oškodovanec, ki se bo želel pridružiti kolektivni tožbi, posebej podpisati pooblastilo za zastopanje, ki bo moralo vse-

V Logatcu se je zbralo osemdeset oškodovanih obrtnikov in podjetnikov.

bovati tudi podatke o trajanju vlaganja v sklad in višini oškodovanja. Pooblastila za zastopanje in vsa dodatna pojasnila bodo obrtniki in podjetniki lahko dobili na območnih obrtno-podjetniških zbornicah, **rok za oddajo pooblastil pa je 1. december 2019.**

Glede na to, da so oškodovanci v tem primeru v veliki večini starejši ljudje, ki so slabše obveščeni in manj vajeni elektronskih načinov komuniciranja, so zbrani na srečanju v Logatcu pozvali vse, ki se nameravajo pridružiti kolektivni tožbi, naj glas o tem razširijo in z možnostjo kolektivne tožbe seznanijo tudi svoje kolege in znance.

EVA MIHELICH

**"POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI."**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Zagotovite si zanesljive in ažurne podatke za poslovno odločanje

Vsak podjetnik išče nove poslovne priložnosti in si obenem želi zmanjšati tveganje pri poslovanju. Da bo pri tem uspešen, potrebuje zanesljive in ažurne informacije o poslovanju poslovnih partnerjev. Iskanje tovrstnih informacij je zelo zamudno. V veliko pomoč vam je lahko Fi=Po Finančni pomočnik.

V letošnjih prvih desetih mesecih se je v več kot 1000 slovenskih podjetjih začel stečajni postopek. Verjetno vas zanima, katera podjetja so to in še zlasti, če je med njimi tudi vaš poslovni partner. Morda je za vas zanimiv podatek, da se je v istem obdobju v Slovenji registriralo več kot 21.000 novih subjektov in bi jim lahko ponudili svoje storitve ali produkte. Kako najhitreje poiskati ta podjetja in njihove lastnike? Kako se izogniti tveganju poslovanja z nezanesljivimi poslovnimi partnerji?

Vsi podatki o poslovnih subjektih na enem mestu

Spletno orodje Fi=Po Finančni pomočnik vam na enem mestu ponuja vse za hitro preverjanje poslovnih partnerjev. Podatki, ki jih zagotavlja Fi=Po, izhajajo iz uradnih virov, so zanesljivi in dnevno ažurirani.

Hitri pregled izbranega podjetja ponuja kazalnik tveganja (nizko, sprejemljivo, povečano, visoko) za preprosto interpretacijo podatkov o poslovanju, kontaktne podatke, informacije o morebitnih blokadah in insolvenčnih postopkih, najpomembnejše finančne podatke od leta 1994 dalje ter kdo je kdo v podjetju (vključno z zgodovino in časovnimi obdobji).

Kadar želite o izbranem podjetju pridobiti **podrobnejši vpogled v poslovanje**, lahko v okviru splošnih podatkov pregledate dejavnost poslovanja, odprte račune doma in v tujini, objave v vseh registrih, v finančnih podatkih pa so na voljo bilančni podatki in kazalniki od leta 2006 dalje. Preverite lahko

plačilno sposobnost podjetja in njegovih odvisnih družb na podlagi tekočih in preteklih podatkov o blokadah transakcijskih računov, ali je morda podjetje davčni neplačnik in kakšen je njegov obseg poslovanja v tekočem letu v primerjavi s preteklim letom.

Dnevno obveščanje o spremembah pri svojih partnerjih

Svoje tekmece in podjetja, s katerimi poslujete, lahko dodate na seznam in že naslednji dan boste o morebitnih spremembah (na primer o blokadah ali zaprtju transakcijskega računa, o spremembah poslovnega naslova, zastopnikov, nadzornikov ali družbenikov, začetku insolventnega postopka itd.) obveščeni na vaš e-poštni naslov in/ali SMS. V seznamu spremljanih podjetij

pa lahko spremljate tudi zgodovino teh sprememb.

Z enim klikom do analize konkurence in poslovnega okolja

Analiza trga ima za podjetnike izreden pomen pri pravilnem poslovnem odločanju. Analiziranje pa po navadi zahteva veliko časa. V orodju Fi=Po so prednastavljene primerjave s tremi največjimi tekmeči v vaši dejavnosti. Primerjave pa so omogočene tudi po različnih kriterijih (število zaposlenih, prihodki, kapital, dobiček ...) ali s podjetji po lastni izbiri.

Poslujte s strankami v dobri finančni kondiciji in spremljajte svoje tekmece s pomočjo finančnega pomočnika Fi=Po.

INVESTIRATI KOT WARREN BUFFET? ZAKAJ PA NE!

Uspešen investitor se ne rodi, uspešen investitor lahko postane vsak

Če ste se do danes v življenju že srečali s pojmi, kot so investiranje, borza, delnice, skladi, donosi itn., potem ste skoraj zagotovo že slišali za Warrena Buffeta! Gre za gospoda, ki je letos praznoval že 89. rojstni dan in ga širni svet pozna po tem, da velja za enega najuspešnejših investitorjev vseh časov. Ne le to, trenutno je Buffet s svojim premoženjem (več kot 82 milijard dolarjev) tretji na lestvici najbogatejših ljudi na svetu.

Zgodba življenja, ki jo Warren Buffet še vedno piše, se bere kot prava uspešnica. Že pri mladih letih ga je zanimalo investiranje. Temeljito je, med svojimi prvimi knjigami, preučil Modrega investitorja (avtor knjige Benjamin Graham) in v dolgih letih oblikoval nešteto uspešnih investicij in še vedno uspešno vodi svoje podjetje Berkshire Hathaway. Vse, kar danes Buffet zna, z veseljem deli med širše občinstvo, znan pa je tudi po svoji skromnosti (še vedno vozi zelo star avto in živi v prvi hiši, ki jo je kupil v mladosti) in svoji dobroti – veliko svojih zaslužkov iz borze namreč podari v dobrodelne namene.

»NE INVESTIRAJTE TISTO, KAR VAM OSTANE PO TEM, KO STE ZAPRAVILI DENAR. ZAPRAVLJAJTE TISTO, KAR VAM OSTANE, KO STE ŽE INVESTIRALI VAŠ DENAR.«

Kako Warren Buffet dejansko razmišlja o investicijah?

Leta 1999 je Robert G. Hagstrom napisal legendarno knjigo Portfelj Warrena Buffeta, v kateri je bralcem razkril, kako Buffet dejansko razmišlja o naložbah. Knjiga se pogloblja predvsem v psihološko miselnost, zaradi katere je Buffet sploh postal tako zelo bogat.

Reki Warrena Buffeta, ki jih navajamo tudi v tem članku, so danes že brezčasni. Njegovi nasveti niso le praktični, ampak se vedno znova navezujejo tudi na »mindset« oziroma psihološko miselnost, s katero je Warren Buffet postal in ostal zelo uspešen investitor. Kot investitor je namreč vedno ostal hladen; ko je imela javnost vroče glave in je bil vedno zelo agresiven, ko je javnost že oznanjala »konec finančnega sistema«, »konec donosov na kapitalskih trgih« itn. Njegove modrosti in nasveti lahko danes pomagajo vsakomur – tako tistim, ki ste šele na začetku investiranja, kot tudi vsem tistim izkušnjim, prekaljenim mačkom.

»VEDNO SEM VEDEL, DA BOM BOGAT. MISLIM, DA NISEM NITI ZA SEKUNDO PODVOMIL O TEM!«

Delnice so posel!

Veliko vlagateljev o delnicah razmišlja na način, da so to zgolj »kosi papirja«, ki menjajo lastnika na borzi. Gledano zelo splošno je to celo dobro, saj omenjeni pogled preprečuje, da bi v določenem položaju na borzi vlagatelji postali preveč čustveni, a to še vseeno ne pomeni, da zaradi takšnega pogleda sprejemajo najboljše možne odločitve.

Buffet meni, da morajo delničarji o sebi vedno razmišljati na način, da so »solastniki« podjetja, v katerega vlagajo. S takšnim razmišljanjem se bodo namreč vlagatelji izogibali čustvenim odločitvam kratkoročno (ko trg recimo pade) in se bodo lažje osredotočali na dolgi rok. Tako imenovani dolgoročnejši »lastniki« po navadi podrobneje analizirajo situacije in nato veliko razmišljajo o odločitvah o

nakupu ali prodaji. Omenjena miselnost v kombinaciji z dobro analizo namreč vedno vodi k boljšim donosom na izbranih naložbah.

**»BORZNI TRG JE
MEHANIZEM, PREKO
KATEREGA DENAR
OD NEPOTRPEŽLJIVIH
VLAGATELJEV PREHAJA K
POTRPEŽLJIVIM!«**

Povečajte svoje naložbe

Warren Buffet sicer zagovarja razpršenost sredstev, a hkrati opozarja, da je prevelika razpršenost lahko zelo slaba, saj zavira donos celotnega portfelja sredstev. Rajši kot preveliko razpršenost Buffet svetuje, da vsak vlagatelj pred vlaganjem naredi »domačo nalogo«, preden investira svoj denar. Po tem, ko se opravi temeljita analiza podjetja, v katerega nameravamo investirati, se moramo kot vlagatelji počutiti dobro. Kot investor si je Buffet vedno vzel dovolj časa, da je svoja sredstva razporedil pravilno, še posebej, ko je dodajal nov, sveži kapital. Če namreč najboljše podjetje, ki ga že imate v portfelju, predstavlja najmanj finančnega tveganja in ima najugodnejše dolgoročne možnosti, zakaj bi potem sploh investirali svoj denar v svoje na primer 40. najljubše podjetje, namesto da denar dodajate v prvo podjetje?

**»CENA JE TISTO, KAR
PLAČATE. VREDNOST JE
TISTO, KAR DOBITE!«**

Zmanjšajte promet na borznem računu

Hitro in prekomerno trgovanje na borznih računih lahko posameznikom, ki resnično vedo, kaj delajo, prinese veliko denarja. A po Buffetovem mnenju preveliko število nakupov/prodaj dolgoročno vsekakor ovira donosnost naložbe. Promet (nakupi in prodaje) namreč vedno povečajo znesek davkov in povečajo tudi število provizij, ki jih je potrebno plačati ob vsakem nakupu/prodaji. Buffet ostaja pri svoji filozofiji, da mora vsak vlagatelj razmišljati predvsem dolgoročno – s takšno miselnostjo se lahko izogne plačilu previsokih provizij in davkov – dodatno

pa na dolgi rok precej izboljša svojo letno povprečno donosnost.

**»ČE NE NAJDETE NAČINA,
KAKO DELATI DENAR TUDI
TAKRAT, KO SPITE, BOSTE
MORALI DELATI DO
SMRTI!«**

Imejte vedno pred očmi alternativne primerjalne vrednosti

Benchmark ali primerljiva vrednost je naslednji zelo pomemben Buffetov nasvet. Namreč, cene delnic so lahko morda najboljši barometer uspeha ali neuspeha pri določeni naložbeni izbiri, a se Buffet ne ozira na to. Namesto tega sam vedno analizira temeljno ekonomijo določenega podjetja in sektorja, v katerem se neko podjetje nahaja. Če namreč podjetje naredi vse, kar je treba, da se dobički podjetja povečujejo skladno z rastjo sektorja ali celo boljše, bo na koncu cena delnice to vsekakor tudi pokazala – z rastočim tečajem, seveda! Uspešen vlagatelj si mora vedno ogledati podjetja, ki jih ima »v lasti« in preučiti njihov resnični dobiček. Če so temelji trdni in se podjetje trudi vsako leto povečati dobiček, se bo to dolgoročno odražalo tudi na ceni delnice tega podjetja.

Razmišljajte o verjetnostih

Pri svetu investicij in financ žal ni nič 100-odstotno, še posebej ne napovedi in pričakovanja za prihodnost. Zato Buffet pravi, da je treba pri investiranju vedno operirati samo z verjetnostmi in se odločati takrat, ko je verjetnost za neko prihodnjo rast zelo velika. Vlagatelji se tako morajo osredotočiti na poslovanje podjetij, ki jih imajo v lasti ter na podlagi teh podatkov pretehtajo verjetnost, da se bodo določeni dogodki iztekli ali ne. Investor mora vedno dati poudarek ekonomskemu vidiku enačbe in nikakor ne cenovnemu vidiku delnice, ki je na trgu danes. Primer: vlagatelj, ki razmišlja o verjetnosti, da bo podjetje v 3- ali 5-letnem obdobju poročalo o določeni stopnji dobička, lahko z nakupom takšnega podjetja naredi veliko za zmanjšanje kratkoročnih nihanj cene delnice.

Razumevanje psihologije

Vsak uspešni vlagatelj ve, da je ključ do uspeha pri investicijah pravilna psihološka naravnost. Uspešen vlagatelj se bo tako vedno odločal na podlagi verjetnosti in gospodarskih vprašanj – s čimer se odloča racionalno in ne pusti, da bi ga pri odločitvah na borznih trgih vodila čustva (strah ali pohlep). Buffet poudarja, da so lastna čustva vedno vlagatelj največji sovražnik. Ključ do premagovanja čustev je v tem, da ohranite svoje prepričanje v resnične temelje poslovanja podjetja, ki ste ga izbrali in se pretirano ne ukvarjate s ceno na borzi ali vzdušjem, ki ga trenutno pokrivajo mediji. Psihološka miselnost je namreč tista ključna razlika, ki loči uspešne vlagatelje od neuspešnih.

**»ZAPRITE VRATA, POVEDAL
VAM BOM, KAKO POSTATI
BOGAT. BODITE POHLEPNI,
KO SO OSTALI PRESTRAŠENI
IN BODITE PRESTRAŠENI, KO
SO OSTALI POHLEPNI.«**

Ignorirajte tržne napovedi

V vsej zmed, ki jo danes povzročajo mediji, Buffet predlaga, da se vlagatelji usmerijo v izolacijo in vlagajo svoja sredstva predvsem v tiste delnice, ki jih danes trg ne ceni dovolj. Logika je namreč v tem, da ko se bodo vlagatelji na borzi začeli zavedati tega dejstva, bo temu sledilo večje povpraševanje in temu višja cena. Na takšen način lahko vlagatelj, ki je poslušal sebe in ne medijev, ustvari nadpovprečne donose. Medijske objave, ki večinoma igrajo na strah (prihaja recesija, konec je z donosi na borznih trgih, trgi so preveliki ipd.) so namreč koristne samo medijskim hišam, ker s tem pridobijo pozornost. Dolgoročno uspešni vlagatelji ne gledajo kratkoročnih napovedi in novic, ampak rajši temeljito analizirajo podjetje in sektor ter investirajo takrat, ko so vrednosti nizke.

V tem avtorskem članku sem povzel določene modrosti in izreke iz knjige Modri investor in knjige Portfelj Warrena Buffeta. Vsekakor jo priporočam v branje vsem, ki želite postati uspešen investor!

**MATJAŽ ŠTAMULAK, INVESTICIJSKI IN
FINANČNI SVETOVALEC, WWW.CRESUS.SI**

Poišče se najcenejši svetovalec, ki običajno zanemari že pravni vidik prenosa

V prejšnjem članku smo se spraševali o razlikah med davčno nevtralnimi prenosom dejavnosti in uspešno predajo odgovornosti na naslednike. Kaj je bolj pomembno za življenje – srce ali možgani? Seveda oboje, je pa dejstvo, da možgani ne delujejo, če srce preneha biti. In če se ustavi poslovanje ...

V večina podjetnikov – staršev je prepričanih, da je davčni vidik prenosa edini pomemben, zato se obrnejo na računovodjo ali notarja. V resnici je prenos družinske dejavnosti celovit proces, ki v večji meri sloni na sociološkem, podjetniškem vidiku. Davki in pravni aspekt sta zgolj posledica in izvedba predhodno dogovorjenih družinskih situacij. Vsaj morala bi biti.

Najpogostejša napaka podjetnikov je, da se odpravijo do notarja, ki pripravi pogodbe za prenos s. p.-ja na drug s. p. ali na d. o. o. Notar v te pogodbe zapiše, da ni odgovoren za davčno svetovanje. Torej pripravi pogodbe, ki nimajo ustreznega davčnega svetovanja. Ker ni strokovnjak za davke, podjetnikom tudi ne zna postaviti pravih vprašanj in zato običajno »pozabi« na veliko pomembnih stvari, ki so kasneje nepopravljive.

Kaj s tem izgubi podjetje – družina?

Za začetek možnost nekaterih davčnih prihrankov, ki so možni samo ob samem prenosu. Pri srednje velikih podjetjih lahko govorimo tudi o nekaj 10 tisoč evrih.

Poleg tega notar, kljub temu, da računa več kot dober svetovalec za celotno svetovanje glede prenosa, ne sve-

tuje, kakšen obrazce, potrdila, obvestila je še potrebno urediti. Ko se podjetnik s tem sooči, spozna, da mora sam postoriti še veliko obveznosti, ki mu vzamejo ogromno časa.

Naslednja napaka je izvedba prenosa zgolj s pomočjo računovodje. Za manjša podjetja, ki imajo zgolj nekaj osnovnih sredstev, je to še sprejemljivo. Ni namreč problem, če FURS zaradi nepravilnosti zavrne postopek. V tem primeru se šteje, kot da je podjetnik dejavnost zaprl. Če

premoženja ni veliko, tudi dohodnine ne bo veliko.

Kaj pa v primeru, da gre za večje podjetje, kjer je premoženja več in so v popisu osnovnih sredstev tudi stavbe? Ste pripravljeni plačati nekaj 10 tisoč evrov dohodnine? Zaradi lahkotnosti in podcenjevanja resnosti postopka ter želje privarčevati nekaj 100 evrov, je nekaterim srednje velikim podjetjem uspelo »privarčevati« več kot 100 tisoč evrov dohodnine. Kdo si tega želi?

KAKO VAM LAHKO POMAGAMO PRI DAVČNEM POSTOPKU PRENOSA PODJETJA?

Ne glede na to, ali gre za prenos s. p.-ja na s. p. ali na d. o. o., ali pa zgolj za prenos deležev v družbi, na Inštitutu MoST celostno svetujejo z davčnega in pravnega vidika. Svetovalci pregledajo celotno situacijo, tudi stanje nepremičnin. Glede na želje in cilje svetujejo najbolj optimalno rešitev ter razložimo posledice in učinke, hkrati pa opozorijo na morebitne nevarnosti. Vse z namenom, da bo podjetje uspešno na dolgi rok, družina pa ostala povezana in v dobrih odnosih.

Če želite slišati, kako vse to uredijo, se nam pridružite na triurni brezplačni delavnici **Prenos lastništva podjetja**, ki bo potekala v prostorih OZS, Celovška 71 v Ljubljani, **10. decembra** ob 10. uri. Več informacij in prijave na e-naslov: Nina.Kotar@ozs.si.

Kaj pa podaritev deležev družbe?

Primer: Oče se je nekega dne odločil, da bo sinu in hčeri podaril vsakemu 50-odstotni delež d. o. o.-ja. Šli so k notarju in podpisali darilno pogodbo. Notar jim je razložil, da davka ni, ker gre za 1. dedni red. Čez nekaj mesecev sta sin in hči dobila odločbo o plačilu davka na darilo. Kje se je zalomilo? Notar jim je »pozabil« povedati, da neobdavčitev velja samo v primeru, da darilo pravočasno prijavita na FURS s posebnim obrazcem.

Kakor koli se zadeva zdi enostavna, pa že sam davčno – pravni postopek zahteva skrben pregled možnosti in celostno svetovanje. In ne nazadnje mora biti to šele zaključek procesa prenosa dejavnosti in vsebinsko približno 10 % aktivnosti in ne edini postopek, kot je običajno.

Pred tem je nujno ugotoviti motivacijo potomcev za prevzem odgovornosti in ta proces tudi speljati. Odvisno od velikosti in zahtevnosti dejavnosti traja uspešen prenos odgovornosti med 3 in 7 let.

Kako se torej lotiti prenosa, da upoštevamo vse vidike?

Najprej je treba ugotoviti iskreno željo potomcev za nadaljevanje dejavnosti. Nemalokrat se zgodi, da mladi bolj odkrito spregovorijo o svojih ciljih in željah v navzočnost svetovalca, zato je v primeru zapletov smiselno poiskati pomoč. Zelo pomemben je celosten družinski dogovor, ki upošteva, da del premoženja prejmejo tudi tisti, ki v podjetju ne bodo zaposleni. Nikakor tudi ne smemo pozabiti na starše, ker bodo pokojnine skromne.

Poleg tega je še kako smiselno, da pripravimo skupno strategijo vodenja podjetja, če se več potomcev odloči za prevzem odgovornosti. Ko je vse to dogovorjeno, se običajno to zapiše v dokument, ki se imenuje družinska ustava. Le-ta določa nadaljnje izvedbene korake. Dogovorili smo se torej, kdo bo dejavnost prevzel in tudi v kakšni obliki bo nadaljeval – s. p. ali d. o. o. Šele po vseh teh dogovorih sledi zadnji korak – davčno-pravni vidik prenosa.

Na Inštitutu MoST se primerov lotevamo celostno z namenom, da bo poslovanje še naprej uspešno, družina pa bo ostala povezana in v dobrih odnosih. Zaradi podcenjevanja sociološkega dela, veliko podjetnikom uspe uničiti družinske odnose. Veliko lažje in ceneje je, če se s tem spopadamo pravočasno in ne čakamo na probleme.

UROŠ KAVS, INŠTITUT MOST

”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”

Beseda je poceni

Trditev, da zgled odtehta več kot beseda poznamo, za potrditev jo najdemo tudi v zbirki pregovorov in se v različnih verzijah glasi nekako takole: »Dejanja so glasnejša od besed.« Ali pa: »Besede mikajo, zgledi vlečejo.« Da pri današnji temi ne ostanemo le pri ljudski »teoriji«, si oglejmo поблиže, kaj se skriva za tovrstnimi izjavami in kako to koristno uporabljati v praksi.

Komunikacija je za človeka izredno pomembna in nadvse uporabna stvar. S sposobnostjo kompleksne komunikacije smo se ljudje dvignili nad druga bitja na tem planetu. V časih nastanka človeka in krepitvi vloge človeka v svetu je bila sposobnost izražanja prej redkost kot pravilo in sprva so komunikacijo povezovali z nadnaravnimi močmi. Tisočletja skozi zgodovino naprej komuniciramo vsi, a le redki se zavedamo strahotne moči, ki jo ima komunikacija. Vsa resničnost, v kateri smo in ste, je nastala le s pomočjo komunikacije. Že dojenček v naročju matere ima od prvega trenutka življenja sposobnost komunikacije. Resda omejene in neverbalne, a vseeno komunicira, pa čeprav le z jokom. Ker nima razvitega govornega organa, komunikacijo sprejema in si jo razlaga neverbalno, s pomočjo opazovanja govornice telesa, izraza na obrazu, glasu ki ga sliši.

Ta sposobnost zaznavanja neverbalne komunikacije nam je v življenju ostala. V določeni meri smo z leti res manj pozorni na neverbalni vidik komunikacije in lahko mislimo da to ni pomembno, a naše telo, nevrologija, je to sposobnost ohranila.

Tudi iz tega izhaja veliko razlogov za nerazumevanje, napačne razlage, konflikte in druge odnosne nesporazume.

Primer: pri pisanju elektronskih sporočil bi morali biti pozorni na interpretacijo sporočila pri bralcu. Lahko napišemo zelo dobronamerno sporočilo, a ker nas bralec ne vidi, niti ne sliši, si bo neverbalni del oblikoval sam. Kako bo bralec dojel sporočilo, če ima slab dan, teden, premalo denarja na računu, veliko skrbi in konfliktov v življenju? Zagotovo negativno, pa čeprav je pisec lahko stokrat dobronameren. V izogib tovrstnim zapletom, ki se lahko zgodijo, za odnosno občutljive vsebine vedno vsaj še pokličite, da sporočilu dodate glas.

Danes lahko trdimo, da ima neverbalni del komunikacije večji poudarek za uspešnost komunikacije kot izrečeni, se pravi verbalni del. Seveda sta oba aspekta pomembna, a verbalni, izrečeni del, naj bi imel le 7 % pomena in neverbalni kar 93 %. Kot neverbalni del se štejeta govorica telesa (55 %) in glas (38 %). Brez vsebine, ki je KAJ povemo seveda ne gre, a tolmačenje vsebine bo prejemnik sporočila naredil na podlagi govornice telesa in glasu – KAKO povemo.

Nemogoče je nekomunicirati

Da ne bi prihajalo do nerazumevanj in težav v komunikaciji, bi bilo smiselno sklepati, da je najbolje biti modro tiho? Takšno razmišljanje je napačno. Ena izmed predpostavk komunikacije je tudi, da je nemogoče nekomunicirati. Kadar koli smo v stiku z ljudmi, komuniciramo, tudi če mislimo, da ne.

Dober primer tega bi bil lahko iz družinskih okolij, kadar je med partnerjema tihi teden oziroma slika brez zvoka. Takrat še kako sporočamo, le da ne z besedami.

Ta del se mi zdi pomemben zato, ker so vodje pri svojem delu lahko tako osredotočeni na svoj način, da se ne zavedajo, da dajejo dvojna sporočila. Govorijo eno in delajo drugo.

V podjetjih, ki so se razvila iz obrtniških delavnic sem že nekajkrat srečal mnenja vodij, ki v osebnem pogovoru govorijo o tem, da so v svojih začetkih in razvoju delali cele dneve, po več kot dvanajst ur na dan. Ker so doživeli marsikatero neprijetno izkušnjo zaradi tega, za svoje zaposlene ne želijo, da bi oni delali cele dneve. Povsem na mestu in

zrelo razmišljanje. Hkrati pa še vedno cele dneve visijo v podjetju, kot da nimajo drugega življenja. Sporočilo, ki ga dajejo navzven je namreč nekaj povsem drugega kot to, kar govorijo.

Misel, kdor molči, desetim odgovori, se sicer lepo rima in sliši, a je v praksi neuporabna in jo močno odsvetujem. Kdaj je zagotovo primerno biti tiho, na primer ko nismo vprašani, ko smo v stanju, ki bi lahko pripeljal do prepira, izbruha, ko poslušamo sogovornika in zbiramo informacije itd. Zagotovo pa ne molčimo, ko mi sporočamo. Ker z molkom sporočamo, tudi, če mislimo, da ne. Problem je v tem, da si bo razlago molka ustvaril poslušalec sam, na podlagi lastnih fantazij. In verjetno ni potrebno pisati o tem, da bodo te predstave popolnoma drugačne od tega, kar smo želeli sporočiti.

Mar mi je zate/za vas je osnovna etika

Prav tako pomembno je, da oseba na drugi strani prepozna, da nam je mar zanje. Ljudje smo socialna bitja in za svoje obstajanje ter osmišljanje potrebujemo druge ljudi okrog sebe. Ne le obstoj, temveč predvsem kakovost teh odnosov vpliva na to, kako se z ljudmi in znotraj skupin počutimo. Rajši smo tam, kjer se počutimo bolje in v takšnih okoljih vložimo tudi več sebe v sodelovanje ter obratno. V organizacijskem okolju temu rečem pripadnost. Pripadnost lahko neposredno povežemo z motivacijo in s tem odkrijemo delček formule na eno izmed najbolj pogostih razvojnih vprašanj: »Kako naj motiviram svoje zaposlene?« Preprosto, zaposlenim pokažite, da vam je mar zanje. 7 % z besedami in 93 % z dejanji.

Primer: Je res tako težko razumeti, da zaposlenim ni vseeno, če si npr. lastnik nabavi zelo drago prevozno sredstvo, hkrati pa sami nimajo dovolj niti za preživetje. Razmišljanje, ki ga ima lastnik je seveda popolnoma legitimno, da se prav razumemo. Za svoje delovanje in opravljanje vloge potrebuje tudi prevozno sredstvo, ki naj bo udobno, varno, varčno in podobno. Poleg tega je lastnik podjetja in je verjetno vanj vložil ogromno, kar drugi običajno ne opazijo ali nočejo opaziti. Nenazadnje,

imajo lastniki podjetja iz enega preproste razloga – dobička. In če se odloči za bolj ali manj pregrešno drago vozilo (za večino zaposlenih) je to njegov prav. Pika.

Pogosto pa se zgodi, da ta isti lastnik preprosto ne zmore razmišljati o širših ali globljih posledicah svojih odločitev. Če bi zmožel stopiti v čevlje svojih zaposlenih, potem bi na situacijo gledal verjetno popolnoma drugače. Kjer se ljudje iz meseca v mesec borijo za svoje preživetje in zadovoljevanje osnovnih potreb, težko razumejo, da se na drugi strani troši zajetne zneske denarja za po njihovem nepotrebne stroške. S stališča zaposlenih je res vseeno ali gre za verzijo 1, 2 ali 3 nekega vozila, opazijo le veliko nesorazmerje med seboj in lastnikom. In zagotavljam, da vsaj delno to vpliva na njihovo motivacijo. Ko se takih delov sestavi več skupaj, govorimo o pomanjkanju motivacije. In ko se več zaposlenih, vsak s svojim odsotnim delom motivacije, sešteje, govorimo o nefunkcionalnem načinu trošenja časa, energije in virov podjetja - neučinkovitosti.

Ne pravim, da je ena ali druga plat razmišljanja prava. Niti ne pravim, da bi lastnik moral zaposlene spraševati o svojih odločitvah. Niti slučajno. Vabim le v raziskovanje širših posledic naših odločitev.

Pod črto se pogosto sprašujemo, kako naj v podjetjih motivirajo svoje zaposlene, le redko pa se sprašujejo, kako naj jih ne demotivirajo. Na eni strani bi vsi imeli pripadne in našpičene zaposlene, po drugi strani pa direktorji in lastniki prevečkrat delujejo kot da jih ne briga za zaposlene. Oziroma popravljam svojo trditev in jo dajem v bolj primeren in pravi okvir. V letih svojega dela z vodstvenimi kadri sem ugotovil, da so res zelo zelo redki primeri, da bi bili vodje zlonamerni do zaposlenih. Takšno razumevanje s strani zaposlenih je pogosto le posledica tega, da se »tisti zgoraj« vedejo, kot da jim ni mar za zaposlene. Posledica je motivacija, bolj pravilno njen padec.

Takšen odziv je vseh kontekstih delovanja v podjetja. Ko je obdobje rasti, bi tudi zaposleni želeli rasti in dvigniti raven pokrivanja svojih potreb. Ko se to ne zgodi, si lahko mislijo, zakaj pa bi bil ravno jaz prikrajšan? Ko je obdobje

stagniranja pa so še posebej pozorni na anomalije in odstopanja pri žrtvovanju in odrekanju. Zato pozor, karkoli rečemo ali naredimo, dajemo ljudem sporočila. In ljudje bodo svoje vire, ki so energija, čas, aktivnosti, notranja stanja, pripadnost, zavzetost itd. organizirali na podlagi lastnega dožemanja sporočila, ki ga dobijo. Zato previdno z besedami in še bolj previdno z dejanji, da ne bomo kot slon v trgovini s porcelanom z dejanji podirali vse kar zgradimo z besedami.

Vsak ima svoj model sveta, drugačen od vseh drugih

Za povzetek današnje vsebine se vrnimo k ljudskim modrostim in zaokrožimo temo današnjega članka. Še posebej trije pregovori v povezavi bi lahko primerno zaključili razmišljanje.

»Iz te kože ne moremo v drugo.« Ljudje smo bitja razmišljanj, čustvovanja in vedenj. Za večino nas to pomeni, da so spremembe dolgotrajne in pogosto napore. In prav je tako, ker če bi se nas vsaka sprememba prišla, bi lahko izgubili tudi tisto, kar je dobrega in funkcionalnega. Zaposleni se ne bodo spremenili, le zato, ker vodje to želijo. In seveda, velja tudi obratno. Ker pa imajo vodje veliko večji vpliv v organizacijah kot zaposleni, je prav, da se tega vpliva zavedajo in ga pravilno uporabljajo.

»Vsak po sebi vatle meri.« Kar je všeč komu, še ne pomeni, da se s tem strinjajo tudi drugi. Preverjanje, kako naše besede in vedenja vplivajo na druge, bo preprečilo marsikatero napačno ali prehitro odločitev. Dejstvo je, da je komunikacija vplivanje zato ima vsaka beseda, dejanje in vsaka odločitev ... posledice.

»Vrag vedno pride po svoje.« Posledic neskladja med besedami in dejanji vodij si ne moremo natančno predstavljati, zato težko predvidimo, kakšen bo odziv na drugi strani. Z vso odgovornostjo pa trdim, da ima vsaka beseda moč in vsako dejanje pusti vtis in vpliv. Naj bodo ti vtisi in vplivi pozitivni. Naj bo »vrag« iz zgornje misli pozitiven za vas, za vaše zaposlene in za vaše podjetje.

DENIS HILČER,

POSLOVNI TRENER IN COACH

(040 933 536, denis.hilcer@kadroom.si)

Biti ali ne biti

Več kot polovica informacij, ki jih je doslej ustvarilo človeštvo, je shranjenih v digitalni obliki, število posameznih poizvedb, s katerimi iščemo informacije po internetu, vsak dan doseže 5 milijard. Napoveduje se, da bo do leta 2025 avtomatizirano, robotsko delo preseglo 50 % vsega dela. Pričakujemo lahko (r)evolucijo na vseh področjih – od transporta, nakupovanja, upravljanja mest in zgradb do gradnje, izvajanja storitev, načrtovanja, logistike – in ni več izgovora, da ne bi naredili vsaj nekaj korakov v svet digitalizacije.

Dejstvo je, da so se potrošniki v veliki meri že preselili v digitalni svet prek svojih mobilnih telefonskih aparatov. Prišli smo celo tako daleč, da se je treba ukvarjati z odvajanjem od jutranje rabe teh aparatov z navodili v smislu: »Vstani, popijte kozarec vode in pospravite posteljo, namesto da brskate po telefonu.« Vsekakor pa danes velja pravilo »mobile first«, kar pomeni, da se najprej raziskuje, preverja, naroča, komunicira s pametnimi telefoni, kar pomeni, da je potrebno temu prilagoditi digitalno obliko podajanja informacij.

Dejstvo je tudi, da so proizvajalci (prednjačijo avtomobilski industrialci) pri doseganju ciljev industrije 4.0 že naredili velike in hitre korake k uvajanju oziroma vsaj načrtovanju velikih sprememb v lastnem delovanju. Cilj je doseči avtonomnost strojev ter hkratno fleksibilnost in učinkovitost, saj se serije manjšajo, naročila prilagajajo skoraj dnevno, nenehno pa je treba paziti, da se ustvari vsaj dobiček, ki omogoča dostojen obstoj. Veliki bodo fleksibilni tako kot mali, mali pa bodo z dostopom do novih trgov in strank delovali kot veliki.

V tem nestanovitnem svetu oziroma svetu »VUCA« (kratica za štiri angleške besede, ki opisujejo našo trenutno situacijo: volatility, uncertainty, complexity in ambiguity oziroma nestanovitnost, negotovost, kompleksnost in dvoumnost) svetovalna podjetja napovedujejo, da malim podjetnikom trda prede, če se ne bodo vključili v digitalno okolje. Agencija Gartner na primer sporoča, da

»bo do leta 2025 ogroženih 60 % MSP, če ne bodo predvideli velikih digitalnih ekosistemov, ki zdaj nastajajo, sodelovali v njih ali se jim prilagodili.« Pravijo, da se bo treba vključiti vsaj kot sledilec ali udeleženec, če že ne kot proaktivni gonilec in usmerjevalec sprememb.

Kaj je smiselno narediti in kako?

Najprej splošni napotki:

– Pri digitalizaciji začnite iz potreb in konkretnih ciljev, potem upoštevajte sodobno tehnologijo, skladno z želenimi učinki

ter upoštevanjem smiselnosti investicije glede na stroške.

– Uredite procese, preden se lotite projektov digitalizacije. Ne zaženite se prehitro in ne kupujte rešitev, ki potem to niso.

– Digitalizacija lahko smiselno optimizira podporne procese in vam omogoča delovanje na vašem glavnem področju.

– Digitalizacija vam omogoča dostop do mednarodnih okolij in novih trgov ter strank, lahko pa iz tega okolja izpadete, če se je ne lotite pravilno.

– Začnite z manjšimi in lažjimi, preverljivimi koraki.

Da bomo čim bolj konkretni, poskušajmo segmentirati področja digitalizacije in jih poenostaviti na korake:

- **Izboljšanje spletne prisotnosti/prepoznavnosti:** iz pasivnega udeleženca, ki se pojavlja na straneh bizi.si ali sto-nepiacniki.si, se lahko spremenite v aktivnega ustvarjalca svojih sporočil in ponudbe ter nagovarjate svoje ključne ciljne skupine. Spletna mesta so velikokrat zastarela in slaba, saj se od takrat, ko je bila to velika investicija in so tudi najenostavnejša spletna mesta zahtevala tudi programiranje v HTML, niso spremenila. V vmesnem času je postal mobilni telefon najpogostejša vstopna točka, zato je treba spletno mesto prilagoditi. Cene so vsaj za osnovne strani zelo dostopne.

- Postopno uvajanje **brezpapirnega poslovanja** je pomemben korak, ki omogoča zmanjšanje interne administracije in »papirologije« ter velike premike v glavah. Še vedno se najdejo zadržki za uvedbo tega koraka, čeprav papirja pravzaprav nihče ne mara. Zato je smiselna srednja pot: sodelovanje z naprednim računovodskim servisom ali naročnina na cenovno ugodne rešitve (v razponu od 10 do 20 EUR mesečno) podpornih sistemov za poročanje.

- Sledita **digitalizirano vodenje financ in evidenc za poslovanje z državo**, ki se lahko avtomatizirata in razbremenita podjetnika ter postopno omogočita e-izmenjavo med podjetji oziroma partnerji (ključni koraki, to je naročilo, dobavnica, račun in stanje, potekajo brez papirja in se spremljajo. To bo gotovo ena od zahtev večjih kupcev, ki delujejo globalno).

- **E-marketing** in uporabniška izkušnja, ki prek digitalnih kontaktov krepi odnos s strankami in jih spreminja v kupce, nista več draga. Danes je nov standard, da obveščamo kupce o natančnih stanjih naročila, sporočamo dostavni čas ipd.

- **Digitalizacija proizvodnega/storitvenega procesa**

- Proizvodnja je vedno bolj digitalizirana (upravljanje s stroji, hitro pridobivanje podatkov in prilagajanje spremembam, avtomatizacija proizvodnje od kupca do dobavitelja, integracija podatkov in sistemov v okviru proizvodnega obrata oziroma celotne skupine).

- Načrtovanje z modeli in načrti se je preselilo v vse panoge, saj digitalno načrtovanje omogoča natančno simuliranje in odpravo napak še pred samo izvedbo (GIS, BIM, načrtovanje, digitalni dvojčki, druga oprema, povezana z inženiringom).

- **Sprememba poslovnega modela:** o tem se je govorilo ogromno, a se ni vedno uresničilo v tako bombastični meri, kot je bilo napovedano. Spremembe bodo v veliki meri postopne, a še vedno razmeroma hitre. Spletne platforme so za vedno spremenile način poslovanja.

Mala podjetja naj spremljajo pri-ložnosti digitalizacije in naredijo vsaj nekaj korakov v njeni smeri, sicer bodo zaradi oklepanja starih navad in načinov delovanja postala ogrožena. Pomembni del sprememb pa je povezan z načinom učenja. Informacij je največ in so najbolj dostopne v celotni človeški zgodovini. Škoda bi bilo, da tega ne bi izkoristili in razvijali svojih individualnih in poslovnih potencialov.

MAG. ALEŠ VIDMAR,
EVROPSKI RAZVOJNI INŠTITUT

O AVTORJU ČLANKA:

Avtor članka mag. Aleš Vidmar je v okviru projekta DialogPlus pripravil e-publikacijo z naslovom **Digitalizacija in malo gospodarstvo**, ki je brezplačno dostopna na spletni strani www.zdops.si in v bibliografskem sistemu COBISS.

Malenkosti štejejo, **ali zgodi se tudi najboljšim?!**

Pogosto naivno mislimo, da obvladamo pravičen odnos do strank. Mislimo, da je dovolj, da se do njih obnašamo spoštljivo, ustrezljivo, da delamo vse, samo da jim ustrežemo. Vendar ni tako. Ni dovolj samo nasmešek in prijazen pozdrav. Čar dobrega odnosa do strank se skriva nekje drugje. V srčnosti, v naši želji, da bi stranki resnično in z veseljem radi pomagali. In to potem stranka začuti. In šele takrat lahko rečemo, da imamo pravičen odnos do strank.

Zvami bi rad delil zgodbo, ki se mi je zgodila pred par dnevi. Te dni, ko to pišem, sem sredi priprav na delavnico Reševanje pritožb in pravilen odnos do strank. Na vabilo po elektronski pošti se je odzval direktor nekega podjetja in prijavil dva udeleženca. Zahvalil sem se mu za prijavo in do tu je bilo vse v redu. Potem pa sem mu čez par dni poslal še predračun za kotizacijo in dobil nazaj odgovor, ki me je popolnoma šokiral.

Gospod me je vljudno odpravil na naslednji način (kopirano iz e-pošte): »Zahvaljujem se vam za poslano prijavo. Na takšen način se ne dela, vse navedete ... Le cena ni nikoli navedena, dokler ne predlagate predračuna. Menim, da je tudi to eden izmed primerov vprašljivega odnosa do strank.«

Moje prve misli, ko sem prebral sporočilo, so bile, kaj pa je narobe. Kje sem ga polomil? Vabilo sem ponovno pregledal, ga poslal še par prijateljem, ki so ugotovili, v čem je problem. Besedilo sem pripravil tako, da se takrat, ko bralec klikne na naslov delavnice, odpre spletna stran z dodatnim opisom in prijavnico. Problem je bil v tem, da nisem posebej označil te povezave in prejemniki sploh niso vedeli, kaj morajo storiti. Ni bilo razumljivo. In gospod je po vsej verjetnosti mislil, da je delavnica brezplačna. Potem je dobil predračun. Na njegovem mestu bi se tudi sam enako počutil – razočarano. Opravičil sem se mu in ga vseeno ponovno povabil na delavnico, vendar je bila škoda že storjena.

Odnos do strank se kaže na vseh področjih

Kaj se lahko naučimo iz tega primera? Odnos do strank se kaže na prav vseh področjih našega dela. Samo kakovosten izdelek ali storitev in konkurenčna cena nista dovolj, da se bo stranka odločila za nas. Stranka nam mora najprej zaupati, šele potem nam bo verjela, da je izdelek ali storitev res prava zanj. To pa dosežemo s pravim odnosom. Primer nazorno pokaže, kako tanka je črta in kako hitro se nam lahko zalomi. Včasih bo nekoga zmotilo že to, da smo se zatipkali in narobe napisali njegovo/njeno ime. Ali pa ga/jo bo

zmotil način vašega govora, pogleda. Ali pa, da mora »stokrat« klikniti, da pride do cene. Kar koli.

Zato je skrb za pravilen odnos do strank naša trajna naloga. Skrbeti moramo na vseh področjih našega delovanja. Od razvoja, nabave, tehnologije, proizvodnje, marketinga, prodaje, poprodaje, garancije, servisa ... Vsi zaposleni se morajo zavedati, da so pomemben člen v verigi, ki se ji pravi odnos do strank.

Naredimo kratko vajo. Pomislite, kaj vse je za vas pravilen odnos do strank? Kaj vse pričakujete od ponudnika, ko ste sami stranka? Kaj vam je pri njih všeč in kaj vam ni všeč. Zakaj? Kako se počutite, če za vas ne poskrbijo tako, kot pričakujete, da bodo?

Sedaj pa pomislite še v obratni smeri, kakšen je vaš odnos do strank? Ali res naredite vse, kar lahko, da bo stranka pri vas dobila to, kar pričakuje? In pri tem ne mislim samo na končni izdelek ali storitev, ampak še vse ostalo. Kako lahko izveste, kaj si stranke mislijo o vas? Verjetno je najlažja pot, da jih kar direktno vprašate. Presenečeni boste, kakšne odgovore lahko dobite.

Malenkosti štejejo. Tako kot pri športu, ko odločajo tisočinke ali milimetri. Pomislite na smučarje, ko je včasih med prvim in desetim samo par desetink sekunde. Ko zaradi nepazljivosti smučarju malce zdrsne smučka in ga včasih ne stane samo medalje temveč celo uvrstitve. Tudi meni je v prejšnjem primeru zdrsnilo. Prepričan sem, da se je kaj podobnega kdaj zgodilo tudi vam. Smo zaradi tega slabi podjetniki? Nikakor. Takšen primer nam samo pove, da nihče ni imun za napake in da se moramo ves čas zavedati, da smo tu zaradi naših strank in ne nasprotno. In da se iz napak tudi kaj naučimo in izboljšamo svoje poslovanje, svoj odnos do strank.

BORUT ZORAN

(www.borutzoran.com,
041 696 270)

Podjetnik, ki si s slovensko platformo lajša poslovanje

Številni slovenski podjetniki in obrtniki se srečujejo z dolgimi plačilnimi roki, zamudami pri plačilih in celo neplačili, kar lahko tudi uspešna podjetja pripelje do likvidnostnih težav. Predstavljamo vam podjetnika, ki s pomočjo spletne platforme za prodajo terjatev Hiveterminal te težave uspešno rešuje. O svojih izkušnjah s slovensko spletno platformo za prodajo odprtih terjatev je spregovoril kot član Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije na dogodku Bisnode4Excellence, kjer so odlični predstavniki družbe delili dobre prakse sodelovanja.

Danilo Denivar je podjetnik že 30 let. Je prokurist uspešnega podjetja Secop, ki se ukvarja s prodajo in oddajo biro opreme, predvsem tiskalniških naprav in interaktivnih zaslonov, nudijo pa tudi servis in svetovanje pri nabavi. Kot je povedal na odru dogodka Bisnode4Excellence, je svojim partnerjem omogočal 15-dnevne plačilne roke, a imel težave s poznimi plačili nekaterih podjetij. Na zamude pri plačilih je moral neprestano opozarjati prek telefona, kar mu je vzelo veliko časa, če je želel takojšnje plačilo, pa se je moral strinjati s popustom, v povprečju 5 odstotkov. Na enem izmed izobraževanj, ki jih v sodelovanju z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami organizirajo strokovnjaki Hiveterminala, je spoznal platformo, ki podjetnikom in obrtnikom omogoča prejem denarja takoj po opravljeni storitvi, jo preizkusil in opazil, da si lahko z njo pošteno olajša poslovanje.

Danes ne čaka več na plačilo faktur, prav tako se ne ukvarja z zamudnim telefonskim opozarjanjem partnerjev, da je potekel rok plačila. Hkrati pa namesto 15-dnevnega omogoča 45-dnevni rok plačila, nad čimer so navdušeni poslovni partnerji. Ob tem pa denar lahko s prodajo odprtih terjatev prek Hiveterminala dobi takoj po izstavljeni fakturi.

Kako Hiveterminal lahko pomaga vašemu poslu?

- Namesto, da tedne čakate na plačilo svojih faktur, lahko denar dobite takoj po opravljeni storitvi. Tako se lažje osredotočite na rast vašega posla.
- S prodajo odprte fakture na Hiveterminalu se znebite vseh skrbi, saj tve-

ganje neplačila prevzame kupec računa.

- Ko potrebujete denar (za plače, davke, investicije), je prodaja fakture najhitrejša in najlažja pot do denarja, saj fakture na platformi lahko prodate že v nekaj minutah, denar pa na TRR prejmete že naslednji dan.

POSEBNA JESENSKA AKCIJA – NA HIVETERMINALU ČLANE OZS ČAKA 10 EVROV!

Slovenska spletna platforma za hitro in preprosto prodajo terjatev Hiveterminal je za člane OZS pripravila posebno jesensko akcijo, saj prvim 500 članom, ki se registrirajo na platformi, podarja 10 EUR! Vse, kar morate narediti, je, da ob zaključku registracije predstavniku Hiveterminala poveste, da ste član Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, in 10 EUR vas bo čakalo na platformi!

Dobrodošlica za člane OZS:

Prvim 500 uporabnikom podarjamo 10 EUR!

Registrirate se na
www.hiveterminal.com
ali na številki **059 338 080**

hiveterminal®

*pogoje akcije si lahko preberete na www.hiveterminal.com/ozs

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
november 2019

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina novembrskega Svetovalca:

- ▶ Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost
- ▶ Možnost zaposlitve delavca za tri ure dnevno
- ▶ Kako pravilno izpeljati postopek odpovedi iz krivdnih razlogov?
- ▶ Napotitve na delo v Južno Korejo do 60 mesecev in nad 60 mesecev
- ▶ Spodbuda za digitalno transformacijo MSP (P4D 2019–2023)
- ▶ NUJNO OBVESTILO – KPOP se z 31. 12. 2019 preneha uporabljati
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:
**Izplačilo dela plače
za poslovno uspešnost**

Dušan Bavec
specialist za delovno pravo in
pravo socialne varnosti:

**Postopek odpovedi
iz krivdnih razlogov**

**Jasmina
Malnar Molek,**

davčna svetovalka -
specialistka

Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost

Ob zaključku leta podjetja običajno nagradijo zaposlene za uspešno opravljeno delo z izplačilom božičnice ali trinajste plače, pri čemer morajo, če želijo dohodek izplačati davčno ugodneje, spoštovati zakonska določila.

Zakon o dohodnini¹ v 44. členu določa, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteva del plače za poslovno uspešnost po zakonu, ki ureja delovna razmerja²,

kriterij	merilo	namen
prisotnost na delu	dopolnjeni meseci	izvzem daljših bolniških staležev, porodniškega dopusta
bruto dohodek	višina	socialni vidik
delovna doba	dopolnjena leta	pripadnost podjetju

Kadar je pravica do dela plače za poslovno uspešnost urejena s splošnim aktom delodajalca, velja za vse delavce, tudi za poslovodje, prokuriste in vodilne delavce, če imajo ti s podjetjem sklenjeno delovno razmerje (pogodbo o zaposlitvi). Vzorec internega akta o izplačilu dela plače za poslovno uspešnost je dostopen na spletnih straneh svetovalnega centra OZS (<https://www.svetovanje.si/svetovanje/vzorci>). Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost je podvrženo plačilu prispevkov za socialno varnost. Ti se obračunajo in plačajo od celotnega izplačila, pri čemer davčno osnovo zmanjšuje samo tisti del prispevkov, ki se obračuna od dela dohodka, ki se všteva v davčno osnovo.

Delodajalci ob izplačilu oddajo REK-1 z oznako vrste dohodka:

- 1151 – del plače za poslovno uspešnost nad zneskom, določenim v 44. členu Zdoh-2, iREK 1101,
- 1152 – del plače za poslovno uspešnost v znesku, ki se ne všteva v davčno osnovo.

Če je izplačilo dela plače vezano tudi na prisotnost delavca, o obračunu prispevkov poročamo v rubriki M01, pri čemer v polje ure vpišemo vrednost 0. V tem primeru se na obrazcu

ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, izplačan enkrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem hkrati, če:

- imajo vsi delavci pri delodajalcu pravico do izplačila dela plače za poslovno uspešnost in so pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost ter merila za njegovo izplačilo določeni v splošnem aktu delodajalca, s katerim so delavci vnaprej seznanjeni, ali
 - je s kolektivno pogodbo dogovorjena možnost izplačila dela plače za poslovno uspešnost po merilih, dogovorjenih v tej kolektivni pogodbi ali dogovorjenih na način ali na podlagi te kolektivne pogodbe,
- in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Šteje se, da imajo pravico do dela plače za poslovno uspešnost vsi delavci pri delodajalcu, če so pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost s splošnim aktom delodajalca določeni enotno za vse delavce. Delodajalec mora pred izplačilom sprejeti interni akt podjetja in v njem nedvoumno zapisati kriterije in merila za izplačilo dela plače za poslovno uspešnost, le-ti pa morajo biti enotni za vse delavce. Izbira kriterijev in meril je prepuščena delodajalcem, pri čemer morajo biti ti objektivni, dokazljivi in preverljivi, predvsem pa nediskriminatorni. Delodajalec lahko v internem aktu določi, da vsi delavci prejmejo enak (absolutni) znesek izplačila ali pa z izbiro ustreznih kriterijev in meril doseže, da višje izplačilo prejmejo tisti delavci, ki so bolj pripomogli k uspešnemu poslovanju družbe v tekočem letu. Primeroma navajamo nekaj kriterijev in meril, ki jih delodajalec lahko zapiše v internem aktu:

iREK v polju A062 uporabi oznaka osnove P01. Če pa izplačilo ni vezano na prisotnost delavca, se v obračunu prispevkov poroča v rubriki M05, v polju A062 pa uporabi oznaka osnove P04.

Izplačilo dela plače za poslovno uspešnost do višine, ki se ne všteva v davčno osnovo, ni predmet letne odmere dohodnine, zato tudi ni vidno v dohodninski (letni) odločbi. Posledično pa to pomeni, da bo moral delavec novemu delodajalcu, posredovati podatke o višini prejemka za preteklo leto (npr. potrdilo prejšnjega delodajalca, plačilno listo ...), saj se prejet dohodek všteva v osnovo za nadomestilo plače.

Pripravili smo interni akt o izplačilu dela plače za poslovno uspešnost. Kako ga sprejmemo?

Pravilnik mora biti sprejet po postopku, kot ga določa ZDR-1, torej mora biti javno objavljen, dostopen delavcem na vpogled ali pa naj delodajalec delavcem vroči kopije. Z vsebino Pravilnika morajo biti seznanjeni vsi zaposleni, kar potrdijo s svojim podpisom. Če je pri delodajalcu organiziran sindikat, mora k pravilniku podati svoje mnenje.

Se lahko poslovna uspešnost izplača v več delih?

Načeloma da, vendar le za eno izplačilo v letu, vsem upravičenim delavcem hkrati, velja ugodnejša davčna obravnava. Če boste izplačali poslovno uspešnost večkrat v koledarskem letu, se bo vsako naslednje izplačilo vštelo v davčno osnovo prejemnika.

Ali lahko namesto denarnega izplačila poslovne uspešnosti delavcem izročimo bone?

Ne, izplačilo dela plače za poslovno uspešnost mora biti izplačano v denarni obliki na transakcijski račun prejemnika.

Poslovodja meni, da so za uspešnost poslovanja podjetja zaslužni le nekateri delavci, zato želi nagraditi le-te. Lahko v internem aktu izplačilo vežemo na posameznika oziroma službo?

Ne, takšen kriterij bi bil nedvomno diskriminatoren. Če želi delodajalec nagraditi le posamezne zaposlene, lahko to stori preko izplačila dela plače za delovno uspešnost oziroma stimulacije, pri čemer se izplačilo v celoti všteta v davčno osnovo prejemnika.

Ali se lahko poslovna uspešnost, ki je opredeljena v individualni pogodbi o zaposlitvi, bolj ugodno davčno obravnava?

Del plače za poslovno uspešnost, ki je določen v individualni pogodbi, se ne more obravnavati po 44. členu ZDoh-2.

¹ ZDoh-2 – objava v Ur. listu RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJE, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19

² ZDR-1 – objava v Ur. listu RS št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US in 22/19 – ZPosS

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Možnost zaposlitve delavca za tri ure dnevno

Delodajalci večkrat povprašujete, ali lahko zaposlite delavca za krajši delovni čas (na primer v konkretnem primeru tri ure dnevno). Kakšne pravice gredo delavcu pri zaposlitvi za krajši delovni čas?

Odgovor je pritrdilen. Veljavna zakonodaja omogoča več vrst fleksibilnega zaposlovanja, (zaposlitev za krajši delovni čas, zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih, dopolnilno delo, agencijsko zaposlovanje itd.). V nadaljevanju bom predstavila predvsem medsebojne pravice in obveznosti delodajalcev in delavcev, ki izvirajo iz primerov, ko se sklene pogodba o zaposlitvi z delovnim časom, krajšim od polnega, izključno na podlagi pogodbene svobode delodajalca in delavca in seveda doseženega konsenza, ko torej takšen obseg dela odgovarja obema.

Zakonsko opredeljen polni delovni čas na tedenski ravni sicer znaša 40 ur. Ob tem je treba poudariti, da niti ZDR-1 niti Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne določata spodnjega praga oziroma minimuma delovnega časa, za katerega bi morala biti sklenjena pogodba o zaposlitvi. Teoretičen razpon zaposlitve s krajšim delovnim časom je torej vse od 1 ure do 40 ur na teden.

Delavec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas od polnega, ima praviloma enake pogodbene in druge pravice in obveznosti iz delovnega razmerja kot delavec, ki dela poln delovni čas, je pa njihov obseg v nekaterih primerih odvisen od dolžine delovnega časa. V obsegu, ki je odvisen od dejanske dolžine delovnega časa, torej sorazmerno, uveljavlja delavec le tako imenovane deljive pravice, medtem ko ima pri pravicah in obveznostih, ki jih ni mogoče deliti, enak položaj kot delavec, ki je v delovnem razmerju s polnim delovnim časom. Med nedeljive pravice je tako mogoče šteti na primer pravico do letnega dopusta, povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela, pravico do sodelovanja pri upravljanju, med deljive pa na primer regres, plačilo za delo, odpravnino ob upokojitvi.

Na podlagi 131. člena ZDR-1 ima delavec s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom pravico do regresa sorazmerno delovnemu času, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, razen v primerih, ko delavec dela krajši delovni čas v skladu s 67. členom ZDR-1 (predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju ...).

Po določbi 67. člena ZDR-1 ima delavec, ki dela krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju ali predpisi o starševskem dopustu, pravice iz socialnega zavarovanja, kot če bi delal polni delovni čas.

Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela je delodajalec dolžan delavcu povrniti v celoti, torej ne glede na to, ali dela polni ali krajši delovni čas. Delavec, ki dela manj kot polovični delovni čas, sploh nima pravice do odmora med delovnim časom. Delavec, ki dela krajši delovni čas od polnega, vendar najmanj 4 ure na dan, ima pravico do odmora v sorazmerju s časom, prebitim na delu.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Kako pravilno izpeljati postopek odpovedi iz krivdnih razlogov?

Najprej kaže podati pojasnilo, da je zelo smiselno tovrstni postopek razdeliti na dva dela, in sicer na postopek pred odpovedjo, ki ga lahko vodi bolj ali manj vsak delodajalec, če si le vzame dovolj časa, in potem na sam postopek odpovedi, za katerega absolutno priporočam angažma dobro delovnopravno usposobljenega odvetnika ali vsaj kakšne kadrovske agencije. Seveda pa končnega izida spora ni možno z gotovostjo napovedati niti v takšnih primerih, saj si običajno v primeru razreševanja spora pred sodiščem tudi delavec pomaga s strokovnim suportom, bodisi sindikalnega pravnika ali celo odvetnika.

Opis krivdnega razloga

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) v 1. odstavku 89. člena določa, da je eden od razlogov za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca tudi krivdni razlog, in sicer, ko gre za kršenje pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja. Iz navedenega izhaja, da problematičen delavec lahko krši tako svoje obveznosti, določene v pogodbi o zaposlitvi, kot tudi tiste, določene v ZDR-1 ali kakšnem drugem zakonu, kolektivni pogodbi ali splošnem aktu delodajalca. Pri tem je vsekakor treba dodati, da takšna odpoved pride v poštev le v primeru, če obstaja utemeljen razlog, ki onemogoča nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi in torej ne zadostuje čisto vsaka, morda že malenkostna kršitev.

Postopek delodajalca pred odpovedjo

Ko delodajalec ugotovi vse okoliščine kršitve delavca in celovito dejansko stanje, mora delavcu podati pisno opozorilo na kršitve, ki morajo biti konkretizirane in ga hkrati opozoriti na možnost podaje odpovedi iz krivdnih razlogov, če se kršitve ponovijo v roku enega leta od prejema pisnega opozorila oziroma v roku dveh let, če je to predvideno v panožni kolektivni

pogodbi.

V kolikor predhodno pisno opozorilo delavcu na kršitve in možnost podaje odpovedi nista zalegla in je delavec v roku enega leta ponovil kršitev, ki ni nujno istovrstna, lahko delodajalec začne postopek redne odpovedi pogodbe iz krivdnih razlogov. Najprej mora delodajalec delavca pisno seznaniiti z očitanimi kršitvami in mu omogočiti zagovor v razumnem roku, ki ne sme biti krajši od treh delovnih dni, razen če obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo od delodajalca neupravičeno pričakovati, da delavcu to omogoči. Zakonske določbe ne dajejo nedvoumne usmeritve, kdaj je delodajalec razbremenjen dolžnosti delavcu omogočiti zagovor, saj gre za pravni standard, ki ga v vsakem posameznem primeru zapolni sodna praksa. Le-ta nakazuje na primer, ko je delodajalec-fizična oseba sam žrtev kršitve oziroma fizičnega napada delavca in ko je bila posledica delavčeve kršitve veliko finančno oškodovanje, ki je delodajalca eksistenčno ogrozilo, ali primer, ko gre za evidentno dolg bolniški stalež delavca, zaradi katerega ne more na zagovor, čakanje pa bi pomenilo zamudo, zaradi katere odpoved ne bi bila več možna oziroma zakonita. Ta pisna seznaniitev se, tako kot tudi zgoraj omenjeno pisno opozorilo, lahko opravi tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec.

V praksi dela težave tudi zakonska zahteva, da so delavcu med prejemom vabila in datumom zagovora zagotovljeni vsaj trije delovni dnevi. Najmanj problemov s tem v zvezi povzroči osebna vročitev. Če se vabilo pošilja po pošti, so nekateri na stališču, da naj se v vabilo zapiše, da naj se delavec na zagovor zgleda četrty delovni dan po prejemu vabila, nekateri pa že v vabilu določijo tako odmaknjen datum zagovora, da bodo delavcu zagotovo na razpolago vsaj trije delovni dnevi, četudi dvigne priporočeno pošto šele zadnji možni dan – petnajsti dan od dneva prvega poskusa vročitve. Pri zagovoru lahko po pooblastilu delavca sodeluje predstavnik sindikata ali druga, s strani delavca pooblaščen oseba.

Roki in postopek za podajo odpovedi

Delodajalec mora odpoved podati najpozneje v 60 dneh od ugotovitve utemeljenega razloga (subjektivni rok) in najpozneje v šestih mesecih od nastanka utemeljenega razloga (objektivni rok). Takšne zakonsko določene roke kaže nujno upoštevati v izogib prekluziji, za katero je značilno, da s potekom roka preneha pravica podati odpoved oziroma je le-ta nezakonita, če se kljub temu poda.

Če ima krivdni razlog na strani delavca vse znake kaznivega dejanja, lahko delodajalec poda odpoved pogodbe o zaposlitvi v 60 dneh od takrat, ko je ugotovil utemeljen krivdni razlog za redno odpoved in izvedel za storilca, in to ves čas, ko je mogoč kazenski pregon. Kazenski pregon je odvisen od teže kaznivega dejanja, in sicer velja, da težje, kot je kaznivo dejanje, daljši je zastaralni rok za pregon.

V primeru odpovedi iz krivdnega razloga na strani delavca, ki ima vse znake kaznivega dejanja, lahko delodajalec za čas trajanja postopka delavcu prepove opravljati delo. V času prepovedi opravljanja dela ima delavec pravico do nadomestila

plače v višini polovice njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih pred uvedbo postopka odpovedi.

Oblika in vsebina odpovedi

Odpoved pogodbe o zaposlitvi mora biti v pisni obliki. Delodajalec mora v odpovedi pogodbe o zaposlitvi pisno obrazložiti dejanski razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Ob odpovedi mora delodajalec delavca pisno obvestiti o pravnem varstvu, in sicer ima delavec v roku 30 dni po prejemu odpovedi pravico do vložitve tožbe na krajevno pristojno delovno sodišče. Prav tako mora delodajalec delavca podučiti o pravicah iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, čeprav mu ob takšnem načinu prenehanja zaposlitve denarno nadomestilo ne pripada, ter o obveznosti prijave v evidenco iskalcev zaposlitve.

Odpovedni rok, ki začne teči prvi naslednji dan po vročitvi odpovedi, traja 15 dni, z iztekom le-tega pa se delovno razmerje zaključí. Ker je za tovrstno prenehanje delovnega razmerja krivda na strani delavca, le-ta seveda ni upravičen do odpravnine.

Kdo presoja zakonitost odpovedi?

Glede na to, da delodajalec ni več drugostopenjski organ, kot je bil v času veljavnosti stare delovne zakonodaje, ko je lahko sam saniral svoj prvostopenjski sklep, na primer o prenehanju delovnega razmerja, kaže biti pri sestavi odpovedi še posebej previden. Sedaj o tožbi delavca odloča delovno sodišče in na ta način se vzpostavi tristransko razmerje. Delodajalec mora biti aktiven že takrat, ko mu sodišče pošlje v odgovor tožbo delavca, saj se v nasprotnem primeru lahko zgodi, da sodišče z zamudno sodbo ugotovi tožbenemu zahtevku delavca, četudi tožba ne vsebuje dovolj vsebinskih argumentov, iz katerih bi izhajala utemeljenost tožbenega zahtevka. Vsekakor se je dobro izogniti tudi dolgotrajnim postopkom pred sodiščem, še posebej, če so možnosti za uspeh slabe. Reintegracija delavca namreč lahko predstavlja zelo veliko finančno breme za delodajalca, če je potrebno za nazaj izplačati vse neizplačane plače, davke in prispevke. Tudi v primeru, da ne pride do reintegracije delavca, ampak do sodne razveze pogodbe o zaposlitvi zaradi nezakonitega prenehanja le-te, lahko v skrajnem primeru delavcu pripade denarno povračilo v višini 18 njegovih mesečnih plač. Nikakor pa ne kaže spregledati niti tega, da so zagrožene globe zaradi spregledov oziroma kršitev v zvezi z izvedbo postopkov tovrstne odpovedi zelo visoke.

Zaključna misel

Iz zapisanega lahko zaključimo, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov vsekakor podvržena tako formalnim kot tudi vsebinskim preverbam in pogojem, ki morajo biti izpolnjeni, v nasprotnem bo odpoved nezakonita, zato kaže biti pri vodenju takšnega postopka skrajno skrben.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Napotitve na delo v Južno Korejo do 60 mesecev in nad 60 mesecev

S 1. oktobrom 2019 je začel veljati Sporazum o socialni varnosti med Republiko Slovenijo in Republiko Korejo. Prav tako Upravni dogovor za izvajanje Sporazuma o socialni varnosti med Republiko Slovenijo in Republiko Korejo. Ta je bil objavljen v Uradnem listu RS – Mednarodne pogodbe, številka 10/19; BKRSSV.

Ko gre za napotitve delavca ali začasno opravljanje dejavnosti s strani samostojnega podjetnika v Republiki Koreji za obdobje prvih šestdesetih koledarskih mesecev, torej pet let, se uporablja le zakonodaja Republike Slovenije. To velja za napotitve delavcev v Republiko Korejo, ko slovenski delodajalec napoti delavca na delo, ki ga opravlja v njegovem imenu, ali ko samostojni podjetnik začasno prenese svojo dejavnost v Republiko Korejo. V takšnem primeru Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije lahko določi veljavnost zakonodaje Republike Slovenije za največ šestdeset koledarskih mesecev. V primeru, da gre za daljše obdobje, je potrebno soglasje pristojnih resornih ministrstev obeh držav.

V primeru, da pride do prekinitve napotitve delavca ali opravljanja dejavnosti s strani samostojnega podjetnika do vključno šest mesecev, se ta čas všteva v skupno šestdesetmesečno obdobje. Ko pa gre za prekinitve, ki trajajo dlje kot šest mesecev, je možna ponovna napotitev oziroma opravljanja samostojne dejavnosti do pet let v Republiki Koreji, vendar le, ko ne gre za nadaljevanje prejšnjih delovnih obveznosti. Posebnosti napotitve veljajo za javne uslužbenke, kajti pri njih ne gre za časovne omejitve. Naj opozorimo še na posebnosti postopkov, ki se nanašajo tako na mornarje kot tudi pri posebnostih pri postopkih določitve zakonodaje za posadke zrakoplovov.

Ko gre za napotitve na delo zaposlene osebe ali opravljanje dejavnosti s strani samozaposlene osebe v Republiki Koreji do šestdeset mesecev oziroma pet let, je treba predhodno

izpolniti vprašalnik za delodajalce, ki je objavljen na spletni strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ta se lahko predloži na Zavodu za zdravstveno zavarovanje v Ljubljani, Oddelek za mednarodno zdravstveno zavarovanje, Mala ulica 3. Lahko pa se pošlje na naslov: Zavod za zdravstveno zavarovanje v Ljubljani, Območna enota Ljubljana, Oddelek za mednarodno zdravstveno zavarovanje, Miklošičeva ulica 24, Ljubljana. Območna enota Ljubljana na podlagi izpolnjenega vprašalnika izda listino oziroma obrazec »Potrdilo o kritju SI/KR1.« Ta velja kot potrdilo, da za napotnega delavca velja slovenska zakonodaja s področja socialne varnosti. V primeru napotitve zaposlenih delavcev ali samostojnih podjetnikov za dobo nad šestdeset mesecev ali v drugih primerih delodajalec naslovi vlogo na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS oziroma na e-naslov: gp.mddsz@gov.si ter mu posreduje izpolnjen objavljen vprašalnik. V nadaljevanju ministrstvo posreduje dokumentacijo v reševanje pristojnemu resorskemu ministrstvu in Južni Koreji. Po prejemu odgovora iz Južne Koreje Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS obvesti delodajalca ali samozaposlenega podjetnika. Glede sprememb zavarovalne osnove pri napotitvah delavcev v Republiko Korejo je priporočljivo uporabljati določbe in navodila Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Napotitve na delo v Kanado, Quebec in Argentino

Navodila glede napotitve na delo v Kanado, Quebec in Argentino veljajo prav tako od 1. oktobra 2019. Treba pa je povedati, da sporazuma in konvencija ne urejajo pravic do zdravstvenih storitev v drugi državi pogodbenici.

V nadaljevanju navedeni sporazumi vsebujejo določbe, ki nanašajo na določitev zakonodaje in določbe, ki zadevajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje (izjema so določbe, ki se nanašajo na dajatve za preostalo delovno zmožnost):

- Konvencija o socialni varnosti med Republiko Slovenijo in Argentinsko republiko ter Administrativni dogovor za izvajanje Konvencije o socialni varnosti med Republiko Slovenijo in Argentinsko republiko – (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, številka 10/08; BARSV);
- Sporazum o socialni varnosti med Vlado Republike Slovenije in Vlado Kanade in Dogovor o izvajanju Sporazuma o socialni varnosti med Vlado Republike Slovenije in Vlado Kanade – Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, številka 21/00; BCASSV);
- Sporazum o socialni varnosti med vlado Republike Slovenije in Vlado Quebeca in Dogovor o izvajanju Sporazuma o socialni varnosti med Vlado Republike Slovenije in Vlado Quebeca (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, številka 21/00; BCASSV).

Zahtevek je treba vložiti s strani predlagatelja v Sloveniji pri pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Podrobnejše informacije za predlagatelje pa so objavljene na spletni strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Spodbuda za digitalno transformacijo MSP (P4D 2019–2023)

V sklopu razpisa je na razpolago skupaj **12.400.000 evrov** za programsko **območje kohezijska regija Vzhodna Slovenija**. Za vsako leto, ko naj bi se program izvajal (2020, 2021, 2022 in 2023), je na voljo enoten znesek 3.100.000 evrov.

Slovenski podjetniški sklad želi z razpisom spodbuditi rast in razvoj podprtih podjetij na osnovi vlaganj v uporabo digitalnega poslovanja v svojih dobaviteljskih in/ali prodajnih verigah, dviga upravljaljskih kapacitet, vpeljave digitalnih poslovnih modelov, izvedbe investicij za namene digitalne preobrazbe v proizvodnjo in poslovanje podprtih podjetij ter povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podprtih podjetjih.

V okviru razpisa bodo sofinancirana podjetja, ki bodo uvajala:

1. Digitalno transformacijo ključnih proizvodnih procesov:

- izboljšave izkušnje kupca,
- učinkovito zbiranje, obdelavo in vizualizacijo podatkov,
- razvoj procesov in digitalnih rešitev za podporo poslovanja in proizvodnje,
- vpeljava digitalnih poslovnih modelov in procesov,
- razvoj digitalnih kadrov in digitalnih delovnih mest, razvoj digitalne kulture,
- industrija 4.0.

2. Tehnološko opremljenost:

- programska in/ali strojna oprema, ki omogoča digitalno poslovanje in proizvodnjo.

Upravičenci

Na javni razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja z **najmanj 5 zaposlenimi** na dan oddaje vloge (v nadaljevanju **MSP**), ki se kot pravna ali fizična oseba, ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali zadruge. Operacije (potrjeni projekti) se bodo izvajale na programskem

območju **kohezijska regija Vzhodna Slovenija**. Vlagatelji bodo upravičeni do sredstev javnega razpisa, če bodo izvajali aktivnosti operacije in imeli na dan oddaje vloge na ta javni razpis sedež / poslovno enoto / podružnico na programskem območju kohezijska regija Vzhodna Slovenija. Sedež / poslovna enota / podružnica morajo biti vpisani v Poslovni register Slovenije / Sodni register, pri čemer mora biti poslovna enota / podružnica vpisana najmanj 6 mesecev pred dnevom oddaje vloge na javni razpis.

Intenzivnost pomoči (višina sredstev)

Intenzivnost pomoči znaša do **60 %** upravičenih stroškov. Višina sofinanciranja upravičenih stroškov upravičenca je od **30.000 evrov** do največ **100.000 evrov**. Višina upravičenih stroškov operacije mora znašati **najmanj 50.000 evrov**.

Upravičeni stroški

Upravičeni stroški, ki morajo biti neposredno povezani s podprto operacijo, so:

- **stroški nakupa opredmetenih osnovnih sredstev** (zgolj nakup nove strojne opreme) **in stroški nakupa neopredmetenih osnovnih sredstev** (zgolj nakup nove programske opreme, ki je namenjena zgolj potrebam prijavljene operacije) oboje skupno do največ 25 % vrednosti upravičenih stroškov;
- **stroški storitev zunanjih izvajalcev** (stroški usposabljanja, svetovanja in ostali stroški storitev povezani z izvedbo digitalne transformacije);

- **stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom** za zaposlene, ki delajo na prijavljeni operaciji. Upravičenec lahko uveljavlja strošek enega zaposlenega zadolženega za razvoj in izvedbo digitalne transformacije (zaposleni, ki raziše notranje procese, ugotavlja, katere procese je potrebno delno ali v celoti spremeniti ter preuči in predlaga nove procese in tehnologije ter skrbi za načrtovano uvedbo potrebnih sprememb) ter stroške zaposlenih strokovnih in tehničnih sodelavcev pri izvedbi digitalne transformacije (zaposleni, ki skladno z navodili izvajajo naloge na področju digitalne transformacije);
- **posredni stroški**, ki predstavljajo največ 15 % stroškov plač za zaposlene.

Sodelovanje z zunanjim strokovnjakom

Upravičenci bodo morali sodelovati z zunanjim strokovnjakom za izvedbo digitalne transformacije, pri čemer izberejo zunanje strokovnjake s seznama, ki je objavljen na spletni strani Digitalnega inovacijskega stičišča <https://dihislovenia.si/smernece/digitalne-strategije>.

Cilj sodelovanja je pridobitev ustreznega strokovnjaka, ki bo nudil podjetju pomoč v obliki svetovanja, prenosa znanja in izkušenj ter nadgradnje kompetenc.

Javni razpis P4D 2019-2023 je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 62/2019 dne 18. 10. 2019, več informacij o spodbudi pa na strani Slovenskega podjetniškega sklada oziroma na povezavi <https://podjetniskisklad.si/sl/razpisi?view=tender&id=95>.

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

**Mag. Nina
Scortegagna
Kavčnik,**
vodja SPKSZ

NUJNO OBVESTILO – KPOP se z 31. 12. 2019 preneha uporabljati

Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) je z dnem 31. 12. 2018 zaradi poteka časa, za katerega je bila sklenjena,

prenehala veljati. Veljala je od 16. 11. 2013, uporabljala pa se je od 1. 1. 2014 dalje.

Po prenehanju veljavnosti KPOP so se določbe normativnega dela (od člena 19 do 81) uporabljale še 12 mesecev, torej do 31. 12. 2019. To pomeni, da vse bistvene določbe, ki so zavezovale delavce in delodajalce, veljajo še do konca leta, tudi tarifni del. Delodajalci, ki želijo pravice delavcev ohraniti na ravni, kot jih je določala KPOP (število dni letnega dopusta ipd.), morajo s 1. 1. 2020 sprejeti pravilnik o delovnih razmerjih in v njem določiti pravice iz KPOP. Poleg tega Zakon o delovnih razmerjih na več mestih napotuje na določanje pravic delavcev v internih pravilnikih (na primer dodatki za nadurno delo, dodatek za delovno dobo, višina povračila prevoza na delo in z dela, višina regresa za prehrano ipd.). Glede na to, da se bo KPOP prenehala uporabljati, nekateri delodajalci od 1. 1. 2020 ne bodo imeli nikjer več določenih višin navedenih pravic.

V ta namen smo na OZS pripravili vzorec pravilnika o delovnih razmerjih. V njem smo jasno zapisali, na kakšni ravni so bile pravice delavcev urejene v KPOP, hkrati pa pri posameznih členih delodajalcem pojasnujemo, kako lahko pravice uredijo drugače (bolj ali manj ugodno).

Pravilnik lahko naročite preko spleta na www.svetovanje.si/svetovanje/vzorci ali nam pišete na e-naslov: svetovanje@ozs.si.

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

II.
november

Usposabljanje iz higiene živil in HACCP sistema ter označevanje alergenov s pisnim preizkusom

Seminar je namenjen gostincem, živilcem in prevoznikom, ki prevažajo živila, proizvajalcem živil in pijač, javnim zavodom in drugim, ki imajo kuhinjo! Predstavljene bodo tudi novosti v zakonodaji glede obvladovanja akrilamida in transmaščobnih kislin v živilih.

Predavateljica: mag. Katarina Železnik Logar, dipl. san. inž. iz IVD Maribor

14.
november

Strokovni posvet na temo prodaje podjetja

Razgovori so individualni, kar pomeni, da ima vsak udeleženec na voljo 45 minut (1 šolsko uro) za posvet s strokovnjakom.

Svetovalec: Tomo Senekovič, idejni vodja in ustanovitelj spletnega portala BorzaPosla.si

15.
november

ZPPDFT-1 v računovodskem servisu

Na seminarju se boste vsi, ki ste zavezani k izvajanju zakona, seznanili s pomembnimi zahtevami ZPPDFT-1. Spoznali boste, kako zakonske zahteve izvajati v praksi, na učinkovit in sorazmeren način, ki je skladen z vašo dejavnostjo.

Predavatelji: Andraž Trtnik, pooblaščenec za PPDT

20.
november

V svoji koži se počutim lepo, delavnica z Lorello Flego

Obožujem biti ženska in tega ne bi zamejala za nič na svetu. Moda mi je bila položena v zibelko, v njeni družbi pa mi ni nikoli dolgčas. Moda je bolj enostavna kot si večina predstavlja, le pogled nanjo mora biti pravi.

Predavateljica: Lorella Flego, dolgoletna televizijska moderatorica in voditeljica ter velika modna poznavalka

26.
november

Vam inšpekcija trka na vrata?

Cilj brezplačne izobraževalne delavnice o pravicah potrošnikov za mikro, mala in srednje velika podjetja je povečati poznavanje potrošniške zakonodaje.

Predavateljici: Tea Žnidaršič in Jana Turk iz Zveze potrošnikov Slovenije

27.
november

Opravljanje storitev v Avstriji, Italiji, na Hrvaškem ter novosti zaposlovanja po srbskem sporazumu

V praksi se pojavlja veliko napak na tem področju, zato se je treba potrebno pred odhodom v tujino

seznaniti tudi s morebitnimi spremembami oziroma novostmi v omenjenih državah. Kako se jim izogniti, boste izvedeli na seminarju, prav tako pa, kakšne bodo spremembe EU direktive na področju čezmejnega opravljanja storitev, ki jo je treba v nacionalno zakonodajo prenesti do konca junija 2020.
Predavateljica: Zdenka Bedekovič, svetovalka – specialistka s področja poslovanja v tujini

28.
november

Kaj in kako v pravilniku o delovnih razmerjih določiti, kar je določala KPOP

Glede na to, da se bo konec leta Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo prenehala uporabljati, nekateri delodajalci od 1. 1. 2020 ne bodo imeli nikjer več določenih višin pravic, ki jih je doslej določala kolektivna pogodba. Na seminarju boste izvedeli, kako to urediti v pravilniku o delovnih razmerjih, prejeli pa boste tudi vzorec pravilnika.

Predavateljica: Staša Pirkmaier, univ. dipl. pravnik, je svetovalka – specialistka s področja delovnega in socialnega prava

6.
december

Samo zdrava in vitalna sem lahko poslovno uspešna – brezplačna strokovna delavnica

Za vsako žensko, ki stopa po podjetniški poti, je pomembno, da v podjetniški koncept razmišljanja vključi tudi skrb za svoje dobro počutje in ohranjanje vitalne energije ter preprečevanje izgorelosti in tako postavi trdne temelje za svoj dolgoročni poslovni uspeh.

Predavateljica: Magdalena Fabčič, univ. dipl. biologinja z dolgoletnimi izkušnjami v farmacevtski industriji, coach po ACTP in poslovni coach (Glotta Nova) ter moderatorica (DMS)

10.
december

Prenos lastništva podjetja – brezplačna strokovna delavnica

Ključni namen delavnice je ozaveščanje o možnostih prenosa lastništva. Cilj je, da vsak podjetnik spozna, kaj je za njegovo specifično situacijo najbolj ugoden, smiseln scenarij.

Predavatelj: Uroš Kavs, Inštitut MoST

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa vam je na voljo Jana Golić (jana.golic@ozs.si, 01 58 30 553).

Priloga revije Obrtnik podjetnik

november 2019

AVto

Varno v zimo

Varna vožnja s kombijem:

Tovor lahko vse spremeni

Pnevmatike:

Več profila, večja varnost

Varna vožnja s kombijem

Tovori Lahko vse spremenijo

Prihaja hladno obdobje leta, ko vremenske razmere na cestah pogosto povzročajo nemalo preglavic. Vozniki smo dežja, snega, plundre in poledice na cestah bolj ali manj vajeni. Precej pa pomaga, če se zavedamo svojih sposobnosti, predvsem pa sposobnosti in lastnosti vozila, ki ga vozimo. Tokrat smo se osredotočili na vožnjo v neobičajnih vremenskih razmerah z lahkim dostavnikom, kombijem po domače. Na poligonu varne vožnje AMZS na Vranskem smo preizkusili novega Oplovega vivara, z nami pa se je pogovarjal Brane Legan, inštruktor varne vožnje.

• V čem se vožnja kombija najbolj razlikuje od vožnje osebnega vozila?

»Prva razlika se pokaže že na prvi pogled. Razlika je v dolžini, širini, višini vozila, pa tudi notranjost vozila se razlikuje od osebnega vozila. Ta je pogosto prirejena za prevoz tovora. Te posebnosti so tiste, ki povzročijo tudi dodatne težave.

Če se osredotočimo na kombije, ki so namenjeni prevozu tovora, je teža tista, ki pomembno vpliva na samo vožnjo. Dokler so vozne razmere dokaj normalne, najverjetneje vozniki ne bodo imeli težav. Ko se te poslabšajo, že mokra cesta, deževje je prvi problem, da ne govorimo o še slabših razmerah, ki povzročijo, da se vozilo v določenih situacijah precej drugače obnaša kot osebni avtomobil.

Tudi pnevmatike takšnih vozil so malenkost drugačne od tistih na osebnih avtomobilih, precej trše so, saj morajo prenašati večjo težo. Na suhem asfaltu razlik praktično ne opazimo, ko se razmere poslabšajo, pa se pokažejo tudi razlike. Precej prej zdrsnejo, zavorna pot je zaradi tega lahko daljša, ko je vozilo še dodatno obremenjeno s tovorom, pa se vse skupaj še poslabša. Dinamika vožnje in obnašanje vozila se ekstremno spremenijo. To je morda tisto, kar nekateri vozniki morda ne poznajo, ali pa šele, ko to spoznajo, vidijo, kakšne težave lahko imajo.«

• To jih verjetno tudi najbolj »nese«?

»Ja, to jih najbolj nese. S takšnim vozilom ni noben problem dosegati tudi visoke hitrosti, na primer po avtocesti peljati se 130 km/na uro. Težava nastane, ko je treba to vozilo ustaviti. Prazno vozilo še gre, pri polnem, ki lahko tehta tudi tri tone in pol, pa je to precej tež-

Brane Legan, inštruktor varne vožnje

je. Razlika ni samo v zavorni poti, tudi v obnašanju v ovinkih oziroma v nekem manevru, ko je treba reševati nastalo situacijo.«

• Kako oprema vozila vpliva na varno vožnjo?

»Vsa sodobna oprema, v mislih imam elektronske asistenčne sisteme, kot na primer sistem za nadzor vožnje po voznem pasu, sistem za nadzor mrtvih kotov, sistem za opozarjanje na oviro, za ustavljanje pred oviro, tempomat in drugi sistemi vozniku lahko zelo dobro pomagajo pri vožnji. Seveda, če je vozilo opremljeno s temi sistemi, je pomembno, da jih voznik pozna, da razume, kdaj in zakaj opravljajo svoje delo in kako mu lahko pomagajo. Zanašanje, da bodo sistemi opravili neko delo namesto voznika, pa je napačno.

Način uporabe omenjenih sistemov je zelo pomemben, ker zahtevajo natančnost pri vožnji in upoštevanje vseh pravil, ki so že tako ali tako predpogoj za varno vožnjo. Takrat bodo ti sistemi zelo dobro opravili svojo nalogo.«

• Katere razmere na cesti terjajo največ veščin?

»Že suha cesta lahko pri naloženem vozilu povzroči težave. Dokler je cesta ravna in so razmere normalne, je s takšnim vozilom dokaj enostavno voziti. Pomembno je, kako je tovar naložen, ali je ustrezno pritrjen, ali je ustrezno razporejen. Če to ni v redu, se lahko težave pojavijo že pri zaviranju na suhi cesti. Ko se razmere poslabšajo, se je treba zavedati, da bo zavorna pot takšnega vozila daljša kot v običajnih razmerah. Ko pa se razmere še bolj po-

slabšajo, zima prihaja, je pomembno tudi, kakšne pnevmatike so nameščene na vozilu letne, zimske ali celoletne. Vse lahko dobro opravljajo svoje delo, če so za to izpolnjeni osnovni pogoji, prvi med njimi je ustrezna hitrost.»

• Katere so najpogostejše napake voznikov v zimskih razmerah?

»Najpogostejše se vozniki ne zavedajo zmogljivosti pnevmatik. Nova pnevmatika je najbolj zmogljiva. Ta vozila opravijo veli ko kilometrov in zato je dobro vedeti, kakšna je globina progila pnevmatik. Velika razlika je že, če ima pnevmatika 8 ali 6 milimetrov profila, sploh pa, kadar je profila še manj. Že na suhem in ob nizkih temperaturah je zimska pnevmatika tista, ki bo najbolje opravila svojo nalogo. Ko se vozne razmere poslabšajo, pa je izjemno pomembno, da se zavedamo, da bomo rabili daljšo zavorno pot, da avto lahko zdrsne ... Poleg tega pa je v takih razmerah način vožnje tisti, ki terja nežnost, občutek, predvidevanje, pravočasno prilagajanje pozicije na vozišču in samega načina vožnje.«

• Lahko zimske razmere vozniki spoznavajo tudi na poligonu?

»Pripravimo lahko vse te poslabšane vozne situacije in jih vozniki potem poskušajo obvladati. Vse delovne površine modulov so po oprijemu za pnevmatike, ki so nameščene na vozilu, res zelo podobne poslabšanim in tudi zimskim razmeram. Oprijemljivost je izjemno slaba. Zato je obisk tečaja tudi s tovornim vozilom zelo primeren, saj voznik spozna, kaj se z vozilom dogaja, spozna in razume, zakaj se to zgodi, in spozna svoje sposobnosti in kako vozilo obvladati. Morda se je že srečal s takšnimi situacijami na cesti, če se še ni, se lahko slej ko prej, zato je dobro,

Vozili smo novi Opel vivaro furgon L

Osnovni podatki:

Moč:	90kW (122 KM)
Motor:	2.0 diesel
Menjalnik:	6-stopenjski ročni
Dimenzije: dolžina:	5.309 mm, širina: 2.204 mm, višina: 1.935 mm
Velikost obremenitve:	6,1 oziroma 6,6 m ³
Zmogljivost:	najvišja hitrost 170 km/h

da se sam z vozilom preizkusi v varnem okolju in pod strokovnim nadzorom v okviru poligona.«

• Kako poteka trening varne vožnje s kombijem?

»Vsak tečaj se začne s teoretičnim delom, kjer se seznani s posebnostmi samega vozila, s fiziko, s posebnimi pogoji, ki so potrebni za varno vožnjo. Sledi praktični del na poligonu, ki obsega šest osnovnih nalog oziroma vaj. Začnemo s položajem sedenja, ki je izjemno pomemben, drža in delo z volanom, ki omogoča lažji način vodenja in nadzora vozila tudi v nekih manevrih reševanja, trening zaviranja v sili, trening izvedbe manevra umikanja na cesti, pa kombinacija zaviranja z umikanjem, vožnja v ovinku in nadzorovanje vožnje v ovinku

in seveda, če pride do zdrsa, kako rešiti zdrs avtomobila, ter vožnja preko naprave, ki povzroči, da zanes zadnji del vozila. Velika prednost je, da se vse to opravi pod nadzorom. Vsak voznik pa lahko situacijo tudi večkrat preizkusi in svojo reakcijo popravlja. Na cesti popravka ni.«

• Lahko pridejo s svojimi vozili?

»Absolutno priporočamo, da pridejo s svojimi vozili. Voznik je v svojem vozilu doma, pozna ga. Lahko je vozilo tudi naloženo, obremenjeno. Nekatera vozila so ves čas obremenjena z različno dodatno opremo in napravami, na primer terenska delavnica ali kaj podobnega. Tako voznik res spozna ta del in res vidi, kakšne so njegove možnosti v posameznih situacijah. Omenili smo, dobre vozne razmere, idealni pogoji je najmanj težav, čim se stvar začne poslabševati, več je težav in to lahko tu spoznajo.«

• Imate še kakšen nasvet za voznike kombijev?

»Taka vozila so vozna z običajno B kategorijo, in kar naenkrat ti običajni vozniki postanejo 'profesionalci', čeprav niso profesionalni vozniki. Pogosto se ne zavedajo vpliva tovora. Če naložimo eno dodatno tono, se kombi popolnoma drugače obnaša, kot pa prazen. In da ga je precej težje obvladati. To jih preseneti. Torej moj nasvet: ne zanašajte se na znanja in občutke vožnje z osebnim avtomobilom.«

Eva Mihelič

NOVI OPEL MOVANO

NEMŠKO ORODJE, KI PELJE VAŠ POSEL

**PREIZKUSITE NOVI OPEL MOVANO!
ŽE NA ZALOGI PRI VAŠEM TRGOVCU.**
WWW.OPEL.SI

Povprečna poraba goriva (kombinirano): 7,3–7,5 l/100 km. Emisije CO₂ (kombinirano): 191–195 g/km. Uradna vrednost emisijske stopnje: EURO 6d-TEMP. Specifične emisije NO_x: 0,0209–0,0335 g/km. Vrednost specifične emisije trdnih delcev pri dizelskih motorjih: 0,0007–0,0014 g/km. Število delcev pri dizelskih motorjih: 0,19 E11 /km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Avtomobilska asistenca za službena vozila

Z avtomobilsko asistenco se lahko brez skrbi odpravite na pot, pa naj bo to poslovni sestanek, dnevna dostava vašim strankam ali pa daljša službena pot v tujino. Tudi če se med vožnjo zgodi kaj nepredvidenega, je avtomobilska asistenca le en klic oddaljena od vas, ne glede na to, koliko je ura.

Si ne morete privoščiti, da bi dolgo čakali? Avtomobilska asistenca pride na kraj dogodka v 35 minutah od klica v klicni center v Sloveniji in v 45 minutah v Evropi.

Asistenca zagotavlja pomoč v Sloveniji in Evropi (v državah, katerih nacionalni biroji so v sistemu zelene karte, razen v Albaniji, Moldaviji in Ukrajini) 24 ur na dan. V drugih državah Evrope ter Albaniji, Moldaviji in Ukrajini pa asistenca krije le stroške za opravljene storitve. Če jo potrebujete, pokličete številko 080 2864 iz Slovenije ali 00 386 2222 2864 iz tujine. Lahko pa jo naročite tudi prek mobilne aplikacije Triglav Asistenca.

Zavarovanje avtomobilske asistence lahko sklenete za osebne avtomobile kot tudi za tovorna vozila do največje dovo-

ljene skupne mase 3,5 t. Zavavarovalno kritje pa velja tudi za lahki priklopnik (do 750 kg), ki je v času asistenčnega primera spet z zavarovanim vozilom. Svoja službena vozila lahko zavarujete posamezno ali pa s skupinsko zavarovalno polico.

Zavarovanci največkrat pokličejo, ko jim poči pnevmatika, ko ne morejo zagnati motorja svojega vozila, ko je treba odpeljati nevozno vozilo, ki je bilo težje poškodovano v prometni nesreči, dostaviti nadomestne dele v tujino ali ko v rezervoarju zmanjka goriva.

3 ZAVAROVALNI PAKETI S 17 ASISTENČNIMI STORITVAMI

vam bodo pomagali pri marsikateri težavi na cesti. Poleg najbolj pogoste asistenčne storitve, to je vleke, zavarovanje avtomobilske asistence krije tudi:

Pomoč pri težavah s ključi,

če ta zahteva opravljeno delo do ene ure na kraju asistenčnega primera, oziroma kritje stroškov dostave rezervnih ključev.

Če se vam zgodi, da natočite **napačno gorivo**, vam zavarovalnica v vseh treh paketih krije stroške vleke ali prevoza do najbližjega servisa, stroške praznjenja in čiščenja rezervoarja in cevodovov ter menjave čistilca za gorivo.

Kritje **nadomestnega vozila**

za čas, ki ga določa zavarovalni paket. Do nadomestnega vozila je zavarovanec upravičen, če vozila ni mogoče popraviti isti dan v roku dveh ur.

Stroške **reševanja vozila** iz

prepado, jarkov, blatnih zemljišč, vode ... Višino kritja določa zavarovalni paket.

Stroške **dostave goriva.**

Stroške **dostave nadomestnih delov v tujino.**

Vse bo: v redu

Zgodbe in nasveti za brezskrben vsakdan.

Za več zgodb in nasvetov za brezskrben vsakdan obiščite portal Vse bo v redu: vsebovred.triglav.si.

Pnevmatike

Več profila, večja varnost

Pozimi je dober stik vozila s podlago še veliko bolj pomemben kot v drugih letih časih. Poleg vremenskih razmer na to odločilno vplivajo pnevmatike vozila. Dobro je, da smo vozniki na to pozorni in imamo svoje vozilo vedno optimalno »obuto«.

Splošni nasveti glede priprave avta na zimo govorijo o pripravi ustrezne tekočine za čiščenje stekel, preverjanju obrabe brisalcev, stanja akumulatorja in ne nazadnje tudi namestitvi pnevmatik, primernih za vožnjo v zimskih razmerah.

Zakon na nalaga, da moramo od 15. novembra do 15. marca na vozilih nameščene 4 zimske pnevmatike M+S (z najmanj 3 milimetra profila) ali letne pnevmatike (z najmanj 3 milimetra profila), v prtljažniku pa še verige. Ob tem pa Tilen Petrič iz podjetja Avtomojster d.o.o. opozarja na možnost, da se zimske razmere pojavijo pred ali po omenjenih datumih: »Predvsem se mi zdi, da se spomladi prekmalu odločamo za menjavo pnevmatik, kar nam lahko povzroči težave. Že nekajkrat se je v zadnjem času zgodilo, da je še po 15. marcu pošteno zasnežilo.«

Zimske ali letne?

V temperaturnem območju med 7 in 12 stopinjami čez dan so letne pnevmatike še vedno v večini situacij boljše od zimske, kakor hitro pa dnevne temperature padejo pod 7 stopinj, pa Petrič svetuje zimske pnevmatike, saj bodo v vsaki situaciji boljše, tudi na suhi cesti.

V mokrem in snegu največ oprijema prinese globina profila. Več je profila, več

čja je varnost, pravi Petrič in dodaja: »Ko globina profila pada, se na hitreje pojavi tako imenovan vodni klin, v snegu ali plundri pa je oprijem precej slabši. Obstajajo tudi take z dvojnimi sloji. Ko se guma obrablja, je spodnji sloj mehkejši, da je oprijemljivost boljša, lamle, drobne zareze, ki dajejo oprijem v snegu, pa se proti globini razširijo in spet doprinesejo k izboljšanju oprijema.«

Kadar niste prepričani, ali je na vaši zimski pnevmatiki še dovolj profila, to lahko preverite. Večina zimskih pnevmatik ima na zunanji strani snežinko, kjer je na profilu oznaka, po kateri vidite, ali je pnevmatika še primerna za zimsko opremo avta.

Kadar je profila premalo, ali pa so na vozilu letne pnevmatike, morajo biti med zimsko opremo v avtu tudi verige oziroma verigam enakovredni pripomočki, ki morajo biti ob poslabšanih voznih razmerah, ko se sneg oprijemlje vozišča, poudarja Tilen Petrič, tudi nameščeni na kolesih. Predvsem pa moramo paziti, da so ustrezne dimenzij.

To velja tudi za same pnevmatike. »Včasih imajo ljudje izziv sami s sabo, ko imajo še od prejšnjega avtomobila ene gume ... Dimenzija pnevmatik na avtu mora biti taka, kot je predvidena v homologacijskem kartonu, v nasprotnem primeru avto ni tehnično izpraven. Nekateri avtomobili imajo tudi več dovoljenih dimenzij, spet drugi samo

eno. V njem boste našli tudi podatek o tem, kakšno nosilnost morajo imeti pnevmatike ter kakšna je zanje dovoljena maksimalna hitrost,« pojasni.

Starost in shranjevanje

Pnevmatike večine dobrih proizvajalcev lahko vozimo do pet let, po petih letih pa je pametno pnevmatiko dobro pregledati, da ni razpokana in da ni drugih poškodb, svetuje Petrič.

Glede shranjevanja pnevmatik med sezono, ko niso na avtomobilu, je najbolj pomembno, da ni sončne svetlobe. Poleg tega pa je idealno, če je v prostoru temperatura nekje do 18 stopinj in da ni preveč vlage.

Preverjajte tlak

Še posebej to velja za tiste, ki sami doma enostavno zamenjajo pnevmatike, ki so že na platiščih, pa tudi za tiste, ki vozijo vse leto ene pnevmatike.

Ob tem Petrič na redno preverjanje tlaka v pnevmatikah opozarja tudi voznike lahkih dostavnih vozil ali kombijev. »Tlak naredi vso nosilnost pnevmatike, zato ga je treba redno preverjati. Sploh, če pogosto zapeljujejo na pločnike ali z njih. Sicer so boljše pnevmatike za kombije take, da imajo boke ojačane in so malo bolj odporne na to, a na to, da je tlak v njih ustrezen, le pogledjte,« še svetuje.

Eva Mihelič

**URADNI
ZASTOPNIK**
**nokian[®]
TYRES**
Hankook

Širok nabor pnevmatik priznanih blagovnih znamk

**Za osebna vozila,
avtoprevoznike,
vulkanizerje,
gradbena podjetja
in številne druge
poslovne dejavnosti**

- Enostavno naročilo prek spleta.
- Največja mreža distribucije v državi.
- Lokalni skrbnik in strokovna pomoč. Kontaktirajte nas: 01 586 35 35.

Petrol med drugim zastopa

Laufenn
Journey in Style

GALAXY

**nokian[®]
TYRES**

Infinity

KELLY Tires

ATHOS

Hankook

DUNLOP

FULDA

GOODYEAR

MICHELIN

Sava

PETROL

Energija za življenje

Euro NCAP

Najbolj varni avtomobili te jeseni

Za kateri avtomobil se odločiti, ko pri nakupu stavite na varnost, je lahko precej zahtevna naloga. V veliko pomoč pri odločitvi so vam lahko ocene neodvisnih organizacij, kot je Euro NCAP. Če se boste po novega jeklenega konjička odpravili še pred zimo, je tukaj povzetek ocen šestih avtomobilov, ki jih je Euro NCAP opravil to jesen.

bigStockphoto

Neodvisna organizacija Euro NCAP izvaja teste varnostnih trkov in pregleduje asistenčne sisteme pri novih avtomobilih na trgu. Način testiranja stalno izpopolnjujejo, kar je nujno, saj z vsakim novim modelom napreduje in se nadgrajuje tudi varnostna tehnologija v avtomobilih.

Kako poteka testiranje?

Gre za simulacijo trkov in njihov vpliv na potnike v avtomobilu. Med simulacijo preizkušajo varnostno opremo, ki je vgrajena v avtomobil, opazujejo vpliv trka na voznika, sovoznika, otroke na zadnjih sedežih ter naključne mimoidoče in druge ranljive udeležence v prometu.

Testiranje zajema:

- trk v oviro, v širini polovice avto-

mobila, pri hitrosti 64 km/h,

- trk v oviro, primerljivo s steno, pri hitrosti 50 km/h,

- udarec v bok, z drugim vozilom, pri hitrosti 50 km/h,

- ter bočni nalet v drog ali drevo, pri hitrosti 32 km/h.

Pri hitrosti 16 in 24 km/h so pri simulaciji naleta od zadaj pod drobnogledom tudi sedeži in varnostni pasovi v avtomobilu. Simulacijo trka s pešcem pa opravijo pri hitrosti 40 km/h in preizkusijo udarec z glavo ter spodnjim delom nog ob pokrov motorja. Testiranje zajema tudi primer samodejnega zaviranja v sili pri hitrosti 50 in 70 km/h, sistem za prepoznavanje pešcev ter sistem za ohranjanje ali nenamerno zapuščanje voznega pasu.

Najvarnejši to jesen

Euro NCAP je to jesen s petimi zvezdicami ocenil električni terenski avtomobil Mercedes-Benz EQC in Mercedes CLA druge generacije, Škodin visokogorski Kamiq, BMW Z4 in novi Audi A1. Poleg tega je bil Ford Focus, ki je bil preizkušen že leta 2018, po manjših posodobitvah ponovno ocenjen. Opozarjamo:

Če vaše najljubše avtomobilске znamke ni na seznamu, to še ne pomeni, da so njeni novi avtomobili slabi ali nevarni. Možno je, da Euro NCAP testi za te avtomobile še niso bili opravljeni ali pa so pri ocenjevanju za las zgrešili peto zvezdico.

Škoda Kamiq

Velja za križanca, ki ponuja najboljše, kar premorejo športni terenci kompaktnega razreda, ki so ustvarjeni za osvajanje ulic. Večja oddaljenost od tal

Mercedes-Benz CLA

Avtomobil, ki prebere cesto. Novi kupe CLA ves čas pozorno spremlja okolico. Ni pomembno, kam ste namenjeni: njegov cilj je vedno vaša varnost. Toda široki kolotek ne pomeni zgolj velikega vizualnega učinka. Vozilo ima na ta način tudi bolj stabilno lego na cesti, dinamika zavijanja se občutno izboljša in vožnja naravnost postane bolj stabilna. Sodobna notranjost s prehodi med armaturno ploščo, sredinsko konzolo in oblogami vrat pa so izredno tekoči in skrbijo za prijeten videz, ki vas objame.

Euro NCAP test je pokazal:

Varnost voznika in sovoznika: 96 %
Varnost otrok na zadnjih sedežih: 91 %
Varnost pešcev in drugih ranljivih udeležencev v prometu: 91 %
Asistenca za opozarjanje in preprečevanje nevarnih situacij: 75 %

Audi A1

Drugo generacijo uspešnega kompaktnega vozila zaznamuje njen markanten, mišičast dizajn z ikonografskimi značilnostmi iz sveta relija. Vsi elementi za upravljanje in opcijski zaslon s sistemom MMI touch so močno osredotočeni na voznika in poudarjajo poseben značaj voznikovega prostora. Poleg tega je Audi A1 Sportback s opcijskim sistemom Infotainment in opcijskimi asistenčnimi sistemi na ravni višjega razreda optimalno povezan z digitalnim svetom.

Euro NCAP test je pokazal:

Varnost voznika in sovoznika: 95 %
Varnost otrok na zadnjih sedežih: 85 %
Varnost pešcev in drugih ranljivih udeležencev v prometu: 73 %
Asistenca za opozarjanje in preprečevanje nevarnih situacij: 80 %

Euro NCAP test je pokazal:

Varnost voznika in sovoznika: 96 %
Varnost otrok na zadnjih sedežih: 85 %
Varnost pešcev in drugih ranljivih udeležencev v prometu: 80 %
Asistenca za opozarjanje in preprečevanje nevarnih situacij: 76 %

Mercedes-Benz EQC

Pravijo mu tudi evropski odgovor na ameriški Tesla Model X. EQ pomeni inteligentno elektro mobilnost. Odlikujejo ga privlačen videz, izreden užitek v vožnji, visoka primernost za vsakdanje potrebe in maksimalna varnost. EQ predstavlja »čustva in inteligenco«, dve vrednoti blagovne znamke Mercedes-Benz.

BMW Z4

Najpozneje takrat, ko se odpre streha v popolnoma novem vozilu BMW Z4, ni več nobenih omejitev za užitek v vožnji. Roadster, ki ne more biti boljši: odprt, športen in brezkompromisen. Z zmogljivo vozno dinamiko in naprednim dizajnom ima samo en cilj: svobodo med cesto in odprtim nebom.

Euro NCAP test je pokazal:

Varnost voznika in sovoznika: 97 %
Varnost otrok na zadnjih sedežih: 87 %
Varnost pešcev in drugih ranljivih udeležencev v prometu: 91 %
Asistenca za opozarjanje in preprečevanje nevarnih situacij: 76 %

Ford Focus

Focus je zasnovan med športnim in elegantnim. Atletska oblika, ki jo definirajo tekoče linije, še dodatno izboljša aerodinamiko. Pametni dizajn poskrbi, da je vse, kar potrebujete, na dosegu roke. Obenem pa prostorna ter intuitivno zasnovana kabina zagotovi prijeten in sproščujoč ambient.

Euro NCAP test je pokazal:

Varnost voznika in sovoznika: 96 %
Varnost otrok na zadnjih sedežih: 87 %
Varnost pešcev in drugih ranljivih udeležencev v prometu: 72 %
Asistenca za opozarjanje in preprečevanje nevarnih situacij: 75 %

Euro NCAP test je pokazal:

Varnost voznika in sovoznika: 96 %
Varnost otrok na zadnjih sedežih: 90 %
Varnost pešcev in drugih ranljivih udeležencev v prometu: 75 %
Asistenca za opozarjanje in preprečevanje nevarnih situacij: 75 %

Miti o nakupu rabljenega avtomobila

Vечnima med nami se je vsaj enkrat v življenju srečala z nakupom avtomobila. In čeprav bi to morala biti zabavna izkušnja, se le-ta pogosto spremeni v stresa polno doživetje. Mnogi se tudi zato zelo težko odločijo za nakup novega, še težje pa za nakup rabljenega vozila. Če vas čaka prav to opravilo, je dobro poznati nekaj dejstev, ki vam bodo pri izbiri vozila v pomoč.

Nov ali rabljen?

Preden se odločite za nakup povsem novega avtomobila, je nujno, da ugotovite, zakaj bi vam lahko rabljen avtomobil prav tako dobro služil. Nakup rabljenega avtomobila pogosto nosi določeno stigmo, vendar boste morda presenečeni, ko ugotovite, da vam takšna odločitev lahko prihrani precej denarja. Ne nazadnje imajo avtomobili, izdelani v zadnjem desetletju,

med drugim tudi to značilnost, da zdržijo dlje kot kdaj koli prej.

Le nekaj let stara vozila se tako ne razlikujejo veliko od povsem novih. Seveda je veliko odvisno od tega, kakšen voznik je bil lastnik in kako je skrbel za avtomobil. A velikokrat je tako, da je težko razlikovati med novim in le nekaj let starim avtomobilom. Da se boste lažje odločili za nakup, je tukaj nekaj napačnih predstav o nakupu rabljenih avtomobilov.

Prvi mit: rabljena vozila bodo draga za vzdrževanje

Na današnjem trgu so možnosti, da pri zastopniku kupite slabo rabljeno vozilo, znatno zmanjšane. Prvič zaradi tega, ker se je po prelomu stoletja proizvodnja vozil mehansko zelo izboljšala. Preden so bili avtomobili izdelani tako, da bi trajali dlje, je vsak nakup rabljene vozila prinesel pričakovanje, da bo zanj potrebno veliko vzdrževanja. Da-

nes si zaradi tega ni treba delati skrbi. Veliko bolj verjetno je namreč, da avtomobili dosežejo tudi čez 300.000 kilometrov, kot kdaj koli prej.

Povpraševanje po rabljenih vozilih je v zadnjih letih tako precej naraslo. K temu je pripomoglo tudi dejstvo, da novi avtomobil v petih letih izgubijo tudi do 50 odstotkov svoje vrednosti. Z nakupom le nekaj let starega avtomobila lahko tako prihranimo več sto ali tisoč evrov.

Drugi mit: rabljen avtomobil bi morali kupiti le z gotovino

Dnevi, ko smo rabljene avtomobile lahko kupovali le z gotovino, so že zdavnaj mimo. Vse, kar moramo storiti, je, da najdemo avtomobilsko znamko, ki nam ustreza. Pri prodajalcu rabljenih avtomobilov za nakup vozila ne bomo potrebovali velikega predplačila. Bolje je razmisliti o možnostih primerne posojila za zanesljiv avtomobil, ki vam bo služil še veliko let. Tako boste v razmeroma kratkem časovnem obdobju lahko uživali v še vedno zanesljivem avtomobilu z mesečnim plačilom, ki si ga boste lahko privoščili.

Tretji mit: nakupovanje rabljenih vozil na spletu je najboljša metoda

V današnjem času lahko na internetu najdemo in kupimo skoraj kar koli, tudi avtomobile. Slednje lahko opravimo iz udobja svojega naslanjača, med malico v službi, med čakanjem na železniški postaji ali letališču. Skratka, kjer koli in kadar koli, saj smo ljudje v dobi digitalizacije zmeraj bolj nagnjeni k temu, da je naša izkušnja z nakupom avtomobila kar se da poenostavljena.

Čeprav je enostavna uporaba in nakup po spletu zelo priročen, pa to morda ni najboljša odločitev. Mnogi prodajalci, ki svoje podjetje vodijo zasebno, nimajo nujno ugleda ali zanesljivosti uradnih prodajalnih rabljenih avtomobilov. Internet je vedno koristen za začetno iskanje, vendar je zelo pomembno, da naredimo tudi naslednji korak, dejanski ogled in test vozila. Še pred nakupom je priporočljivo, da se odločite za pregled in diagnostiko vozila pri mehaniku, ki mu zaupate.

Četrty mit: rabljeni avtomobili nimajo pomembnih varnostnih funkcij

Razen če kupujete starodobnike, stare več desetletij, imajo rabljeni avtomobili običajno vse varnostne funkcije sodobnega avtomobila. Večina sodobnih avtomobilov ima danes varnostne

lastnosti, kot so bočne zračne blazine in protiblokirni zavorni sistem, ki se pred odprodajo avtomobila niso odstranili.

Če želite vedeti več o ključnih varnostnih vidikih rabljenega avtomobila, ki ga nameravate kupiti, pojdite na spletno mesto neodvisne organizacije, kot je na primer Euro NCAP in preverite, kako se je vozilo odrezalo pri simulaciji trka. Obiščite lahko tudi spletno mesto proizvajalca avtomobilov in si oglejte varnostne lastnosti avtomobila ter ga primerjate z rabljenim avtomobilom.

Peti mit: rabljeni avtomobili nimajo nadaljnje prodajne vrednosti

To ni nujno res. Na prodajno vrednost rabljenega avtomobila vplivajo številni dejavniki, kot so poraba goriva,

prostor, videz, zanesljivost in varnost. Ob pravilnem vzdrževanju imajo rabljeni avtomobili razmeroma visoko vrednost pri nadaljnji prodaji. Če se torej odločite za prodajo rabljenega avtomobila v nekaj letih, ga boste morda lahko prodali za spodobno količino denarja.

Šesti mit: rabljeni avtomobili nimajo garancije

Tudi to ni nujno res. Za nov avtomobil običajno velja garancija vsaj tri leta. Če pa se njihov lastnik odloči, da ga bo prodal čez leto ali dve, novemu kupcu ostane tudi preostala garancija. Sicer pa lahko pri nas najdete kar nekaj avtomobilskih hiš in podjetij, ki se ukvarjajo s prodajo preverjenih ter po potrebi popravljenih vozi, za katera vam dajo tudi garancijo.

VARNOST V VSEH ZIMSKIH RAZMERAH

Kupite 4 zimske pnevmatike MICHELIN ali MICHELIN CrossClimate, med 21. oktobrom in 30. novembrom 2019 pri prodajalcih, ki sodelujejo v promocijski akciji in prejeli boste smučarsko vozovnico.

Izdelek, ki so predmet te akcije so zimske pnevmatike MICHELIN, vključno s pnevmatikami MICHELIN CrossClimate - za potnikarje, lahka tovorna vozila in vozila 4x4. Ponudba velja, dokler ne potuje zaloga. Akcija velja samo v okviru Michelinove mreže prodajalcev, ki sodelujejo v tej promocijski akciji. Seznam sodelujočih je objavljen na Michelinovi spletni strani www.michelin.si. Sila so informativne narave.

MICHELIN

Spet nove možnosti prihrankov!

**”KARTICA JE SUPER.
UPORABLJAM JO
VSAK DAN,
ŠE MED
VIKENDOM.”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

→ Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Ur. l. RS, št. 92/13 in nasl.)

Časovna veljavnost: Veljala je do 31. 12. 2018. Uporablja se do 31. 12. 2019.

Stvarna veljavnost: Za vse delodajalce, ki opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih (Ur. l. RS, št. 62/13 in Listi dejavnosti z dne 4. 3. 2014).

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 59/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	605,26	629,23	661,69	676,87	717,71	822,75	962,79	1.079,49

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje*	568,69	590,51	625,60	667,79	744,36	896,47	1.069,15

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 24/19)

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.480	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630
01.640	03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510
10.520	10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920
11.010	11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300						

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 5. - 31. 12. 2019	521,87	572,37	634,10	699,57	783,74	922,16	1.041,87	1.228,92
od 1. 1. 2020 dalje	534,01	585,68	648,85	715,84	801,97	943,60	1.066,10	1.257,50

→ **Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18). Označene in **42.910**.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	480,13	532,90	590,64	654,39	694,09	773,48	821,60	866,11	1.003,24	1.027,30	1.154,81	1.243,82	1.377,35

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 8. 2019 dalje	480,00	546,21	681,46	759,49	821,92	936,36	998,78	1.175,65

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 3. 2019 dalje	541,14	598,56	659,46	755,16	823,02	960,48	1.122,30	1.284,12	1.513,80
na uro	3,11	3,44	3,79	4,34	4,73	5,52	6,45	7,38	8,70

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	477,38	541,78	606,33	670,77	783,95	1014,49	1198,94	1521,75	1752,32

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	476,09	523,71	580,84	652,25	742,72	852,21	966,48	1.337,83	1.613,96
od 1. 1. 2020 dalje	484,18	532,61	590,71	663,34	755,35	866,70	982,91	1.360,57	1.641,40

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	28.230	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220				

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	577,68	591,60	649,02	730,80	796,92	927,42	1.078,80	1.231,92	1.449,42
na uro	3,32	3,40	3,73	4,20	4,58	5,33	6,20	7,08	8,33

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	535,92	584,64	647,28	737,76	803,88	941,34	1.097,94	1.252,80	1.482,48
na uro	3,08	3,36	3,72	4,24	4,62	5,41	6,31	7,20	8,52

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2018 dalje	462,65	505,09	556,57	616,90	689,49	805,34	907,13

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2019 dalje	574,79	655,27	735,71	827,69	925,40	1.103,59	1.253,04	1.494,43	1.793,33

Pavšalni prispevki za zavezanke, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Znesek prispevka je znašal od 1.4.2018 do 31.3.2019 33,90 eur, **od 1.4.2019 dalje pa znaša 35,05 eur.** Zavezanke plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj.

Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka znaša **od 1.1.2019 do 31.12.2019 35,53 EUR** (8,88 EUR + 26,65 EUR). Prispevek plačujejo zavezanke mesečno

do 20. v mesecu za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2019

Zneski olajšav in lestvica za odmero dohodnine ne bodo več objavljeni v obliki podzakonskega akta, zato je FURS pripravil priloženo obvestilo (19.12.2018):

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2019 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44		16 %
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	4.000,00	385,47	+ 34 % nad 1.700,00
4.000,00	5.908,93	1.167,47	+ 39 % nad 4.000,00
5.908,93		1.911,95	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2019:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	11.166,37	6.519,82
11.166,37	13.316,83	3.302,70 + (19.922,15 - 1.49601 x skupni dohodek)
13.316,83		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	930,53	543,32
930,53	1.109,74	275,22 + (1.660,18 - 1.49601 x bruto dohodek)*
1.109,74		275,22

*navedena je krajša različica enačbe po določilih 127. člena ZDoh-2: $(19.922,15 - 1.49601 \times \text{bruto dohodek} \times 12) / 12$

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.302,70 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,09 evra letno.

6. Minimalna plača: od 1.1.2019 dalje 886,63 EUR

(Uradni list RS št. 83/2018)

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
56% PLP	1.626,95	911,09	od 1.1.2019 do 28.02.2019
56% PLP	1.681,55	941,67	od 1.3.2019 do 31.12.2019

◀ Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV NOVEMBER 2019

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, 92/13, 28/15, 82/16)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo		0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenosovanje na službenem potovanju		
prenosovanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenosovanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenosovanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 92/13, 28/15, 82/16, 76/2017)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008, 63/2017)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	895,50 EUR	neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	518,11 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	863,52 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.208,93 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.454,08 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.727,04 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	863,52 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.727,04 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
V času praktičnega usposabljanja z delom oziroma v času obvezne prakse imajo dijaki in študenti pravico do nagrade za polni delovni čas v naslednjih zneskih:		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
avgust 2019	1.725,91 EUR	1.727,04 EUR

Cene bencina in kilometrina (september 2019 - oktober 2019)

Datum	10.09.19	24.09.19	8.10.19	22.10.19
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,268	1,298	1,294	1,271
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7.7.2012-Uradni list št. 51/2012	0,2282	0,2336	0,2329	0,2288

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - oktober 2019

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.008,93	5.885,43
1.681,55 EUR*				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		156,38	912,24
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		89,29	520,86
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	Sl19 DŠ-44008	245,67	1.433,10
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		64,17	374,31
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		66,19	386,08
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,35	31,19
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	Sl19 DŠ-45004	135,71	791,58
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,01	5,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,01	5,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	Sl19 DŠ-43001	2,02	11,78
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,41	8,24
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,61	3,53
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	Sl19 DŠ-42005	2,02	11,77
Skupaj drugi prisp.			4,04	23,55
PRISPEVKI SKUPAJ			385,42	2.248,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2018 (PP): 1.681,55 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2019 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.681,55 = 1.008,93 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.681,55 x 3,5 = 5.885,43 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - oktober 2019

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			85 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.429,32	5.885,43
1.681,55 EUR*				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		221,54	912,24
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		126,49	520,86
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	Sl19 DŠ-44008	348,03	1.433,10
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		90,90	374,31
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		93,76	386,08
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,58	31,19
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	Sl19 DŠ-45004	192,24	791,58
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,43	5,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,43	5,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	Sl19 DŠ-43001	2,86	11,78
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,00	8,24
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,86	3,53
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	Sl19 DŠ-42005	2,86	11,77
Skupaj drugi prisp.			5,72	23,55
PRISPEVKI SKUPAJ			545,99	2.248,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2018 (PP): 1.681,55 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2019 znaša 85 % zadnje znane povprečne letne plače: 85 % od 1.681,55 = 1.429,32 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.681,55 x 3,5 = 5.885,43 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoјencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoјencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	2019	4,76	7.127,68
Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR	
	1.04.19	4,89	

OOZ Črnomelj, Bela krajina, 23. in 24. november 2019

29. strokovno srečanje kovinarjev

sobota, 23. 11. 2019 - strokovni program

- 08.45 **Sprejem in registracija udeležencev**
OOZ Črnomelj, Ulica 21. oktobra, Črnomelj
- 09.15 **Pozdravni nagovori**
Andrej Kavšek, župan Črnomlja, Ivan Meh, predsednik
Sekcije kovinarjev pri OZS, Stanislav Malerič, predsednik
OOZ Črnomelj, Branko Meh, predsednik OZS
- 09.45 **Spodbude malih vrednosti v obliki vavčerjev SPS**
predstavnik Slovenskega podjetniškega sklada
- 11.00 **Kako svoj denar prejeti takoj po opravljeni storitvi?**
Matjaž Gačnik, Hiveterminal - slovenska spletna
platforma, ki malim in srednje velikim podjetjem
omogoča takojšnjo likvidnost s prodajo odprtih terjatev.
- 11.30 **Odmor z mreženjem**
- 12.30 **Ogled podjetja Akrapovič d.d**

sobota, 23. 11. 2019 - družabni program

- 14.30 **Ogled Vinske kleti Metlika, degustacija in kosilo**
- 17.45 **Obisk Osnovne šole Brihtna glava, »šola kot nekoč«**
- 20.30 **Večerja s plesom v Gostišču Župančičev hram, Dragatuš**

nedelja, 24. 11. 2019 - strokovni program

- 09.00 **Pravo mazivo na pravo mesto**
Valentin Golob, univ. dipl. ing, ABC Maziva d.o.o.
- 10.00 **Avtomatizacija proizvodnih procesov s poudarkom na
izvedenih primerih**
mag. Andrej Rotovnik, u.d.i.e., MIEL, d.o.o..
- 11.00 **Uporaba 3D tiska v kovinarski dejavnosti**
mag. Silvester Bolka, Fakulteta za tehnologijo
polimerov, Slovenj Gradec
- 12.00 **Odmor z mreženjem**
- 12.45 **Dvig kakovosti in produktivnosti z robotskim varjenjem**
Vladimir Magdalenic, univ. dipl. inž. strojništva,
VIRS d.o.o.
- 13.45 **Osnove poslovnega bontona in neverbalne komunikacije**
Barbara Kravanja, poslovno in osebno svetovanje
- 14.45 **Zaključek srečanja**

nedelja, 24. 11. 2019 - spremljevalni program

- 10.00 **Delavnica peke črnomaljskih prest ter voden ogled
starega mestnega jedra Črnomelj**
Medeni butik BIBI, Bernarda Kump s.p.

Zlata pokroviteljica srečanja:

 AKRAPOVIČ

Prijave na 29. Strokovno srečanje kovinarjev
sprejemamo **do srede, 13. novembra 2019**
oziroma do zapolnitve mest. Za dodatna vprašanja
se lahko obrnete na sekretarko Sekcije kovinarjev pri
OZS, Valentino Melkić (valentina.melkic@ozs.si).

Prijavnica, podroben program
in priporočila za rezervacije nočitev
so na spletni strani:

www.ozs.si/sekcija-kovinarjev

SEKCIJA ZA PROMET

Neusklajena prebivališča tujih voznikov

Problem prijave prebivališč voznikov iz tretjih držav pri nas ostaja neurejen. Državni organi klub jasnim evropskim smernicam in zakonodaji ne uspejo poenotiti svojega izvajanja predpisov, zato imajo prevozniki in njihovi zaposleni velike težave. Na terenu se že pojavljajo civilne iniciative, ki zahtevajo rešitev, zato sta tudi zbornici od države ponovno zahtevali nujni sestanek in takojšnjo ureditev razmer, kar je zelo pomembno tudi v luči velikega pomanjkanja voznikov.

Stanovske organizacije državi ponovno izpostavljata problem prijave prebivališč voznikov, ki je med pristojnimi ministrstvi in upravnimi enotami neurejen. Na to temo zahtevajo nujen medresorski sestanek, saj se na terenu, zaradi neodzivnosti države, že vzpostavljajo civilne iniciative, ki opozarjajo na to problematiko.

Ministrstvo za notranje zadeve namreč zagovarja stališče, da mora imeti

tujec ali državljani Republike Slovenije prijavljeno prebivališče na naslovu, kjer dejansko prebiva. To pomeni, da se prijavne obveznosti prebivališča ne pogojuje z vrsto zaposlitve, temveč se jo primarno pogojuje z dejansko naselitvijo na naslovu.

Tu pa se zaplete, saj so vozniki v mednarodnem cestnem prometu izrazito specifična skupina delavcev, ki kljub začasnemu ali stalnemu naslovu zara-

di narave svojega dela na prijavljenem naslovu ne prebivajo prav pogosto. Ob preverjanju dejanskega prebivanja take osebe na prijavljenem naslovu, je zato velika verjetnost, če že ne kar pravilo, da je na naslovu ne bo, saj opravlja delo voznika v mednarodnem cestnem prometu in je na poti lahko tudi po cel mesec in več. Vseeno pa organi v takem primeru ugotovijo, da oseba krši določbe ZPPreb, v skladu s postopkom pa sledi odjava te osebe, torej voznika, ki je nič kriv le opravljal svoje delo, iz registra začasnega prebivanja, ta pa s tem izgubi tudi vrsto pravic iz naslova delovnega razmerja.

Prevozniki intenzivno opozarjajo in si že ves čas žal neuspešno prizadevajo, da bi pri državi dosegli poenoteno delovanje in s tem tudi končno uredili tovrstno problematiko, ki je pri zaposlovanju voznikov, še posebej v luči njihovega hudega pomanjkanja, zelo moteča.

Vsi skupaj se torej še vedno vrtijo v začaranem krogu glede obveze ali neobveze prijave prebivališča voznika, največjo zmedo pri tem pa ustvarjajo prav državni organi, ki neenotno izvajajo zahteve glede prijav prebivališč.

Prevozniki še vedno niso prejeli niti odgovora, na kakšen način lahko voznik tujec, državljani tretjih držav, ki pri nas nima prijavljenega prebivališča, registrira na primer osebno vozilo, koristi zdravstvene storitve, odpre bančni račun in podobno.

Kot po navadi imata stanovske organizacij že oblikovan predlog rešitve, ki je hkrati tudi zelo praktičen. Predlagata, da se za to skupino delavcev enostavno uporablja naslov podjetja, pri katerem je posameznik zaposlen.

ANTON ŠIJANEC

V PRIHODNOST Z DRUŽBO PETROL

Videti prihodnost, še preden se zgodi, je odlika vseh, ki jo želijo graditi. Prav jasna vizija je najbolj zaslužna, da je Petrol postal največja slovenska energetska družba. Osrednjo poslovno dejavnost družbe, področje, na katerem Petrol ustvarja več kot 80 odstotkov prihodkov, predstavlja trgovanje z naftnimi derivati, plinom in ostalimi energenti. Mednje sodi Petrolova družina visoko kakovostnih goriv QMax, alternativna pogonska goriva kot je avtoplin, pa tudi ponudba električne energije za poslovne uporabnike in oskrba z drugimi, fosilnimi ali obnovljivimi energenti. Ponudbo v Petrolu še dopolnjujejo z bogatim naborom storitev in blaga za široko porabo, pa naj gre za pnevmatike, avtomotive ali servisne delavnice Vianor. V Petrolu so kot odziv na okoljske izzive razvili tudi paleto celostnih energetskih rešitev s katerimi na enem mestu soustvarjajo razvoj regij ter javnega in storitvenega sektorja, pa tudi industrije: poslovnih stavb, servisnih delavnic, garaž in drugih objektov, kjer poskrbijo za implementacijo stroškovno in energetsko učinkovitih rešitev po meri uporabnika.

Zlatarji v jesen s sejmom in delavnicami

Z obsežno razstavo, predstavitvami članov naše sekcije in njenih partnerskih organizacij ter strokovnimi delavnicami je sejem Mineralfest zlatarjem in draguljarjem odprl letošnjo jesen. Njihova prizadevanja so usmerjena predvsem v izobraževanje. Z revizijo svojega poklicnega standarda si želijo ponovno vzpostaviti formalno izobraževanje, nadaljevali pa bodo tudi z delavnicami t.i. zlatarske akademije, ki so si jih zamislili predvsem za čim bolj učinkovit prenos rokodelskih znanj.

Letošnji Mineralfest je potekal pod naslovom Dragi kamni v plemenitem nakitu, predstavil je minerale, fosile in nakit več kot 30 različnih razstavljalcev iz Slovenije, Italije, Nemčije, Indije, Kitajske, Srbije in Hrvaške. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi plemenite minerale iz zbirke Naravoslovni muzeja Slovenije, na ogled pa je bila tudi razstava Višje strokovne šole Sežana Kulinarika in kamen, ki je predstavila paleto praktičnih kamnitih izdelkov za uporabo v gostinstvu in turizmu.

Člani Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS so se na sejmu predstavili z unikatnimi zlatarskimi in draguljarskimi izdelki. S svojimi izdelki in predstavitvijo dejavnosti je sodelovalo kar sedem njenih članov, k sodelovanju pa so povabili tudi svojo partnersko organizacijo. Vsi, ki so se želeli preizkusiti v izdelavi nakita, so se tako lahko udeležili delavnice

Zlatarske šole Mengeš. Ta je na razstavnem prostoru pripravila tudi delavnico za mlade, kjer so se ti učili izdelovanja nakita in se tako seznanili tudi z zlatarskim poklicem.

Prizadevanja za formalno izobraževanje

V oživitve formalnega izobraževanja za zlatarski poklic, ki bi ga naši zlatarji radi ponovno vzpostavili na ravni srednje strokovne izobrazbe, pa so usmerjena prizadevanja sekcije s sodelovanjem pri aktualni reviziji poklicnega standarda zlatar/zlatarka. Ta bi lahko bil dobra podlaga za ponovni zagon izobraževanja mladih po osnovni šoli za zlatarski poklic.

Zlatarska akademija

Serijska neformalnih izobraževalnih delavnic, ki jo je sekcija uspešno zastavila v letošnjem letu, se bo nadaljevala z

Partnerska organizacija sekcije Zlatarska šola Mengeš je pripravila tudi delavnico za mlade, kjer so se ti učili izdelovanja nakita in se seznanili z zlatarskim poklicem.

novim ciklom delavnic. Med prvimi bodo pripravili delavnico Obvladovanje nakita s poudarkom na materialih in delavnico Okovanje kamnov.

Vedno močnejše povezovanje

Sekcija se je odločila, da bo pod svojo streho skušala povezati vse akterje zlatarske in draguljarske dejavnosti pri nas. Na vse svoje dogodke poleg članov zato vabi tudi tiste, ki še niso povezani in bi to še lahko postali. Pristop odprtega sodelovanja je že obrodil sadove, saj je takih, ki so spoznali prednosti in koristi stanovskega povezovanja vedno več, s tem pa sekcija pridobiva na moči in lažje dela dobro za stroko.

Ker je sekcija večino sredstev letos namenila že sofinanciranju preteklih izobraževalnih delavnic, nastopom na domačih sejmi in strokovni ekskurziji na sejem Inhorgenta, je sprejela odločitev, da bo letošnje jesensko strokovno srečanje prestavila na prihodnjo pomlad, s tem nekaj prihranila in sredstva namenila strokovni dejavnosti.

ANTON ŠIJANEC

Člani Sekcije zlatarjev in draguljarjev pri OZS so se na sejmu Mineralfest v Cankarjevem domu predstavili z unikatnimi zlatarskimi in draguljarskimi izdelki.

STROKOVNO SREČANJE TEKSTILCEV IN PREDELOVALCEV KOŽ

Tokrat so se srečali v Ankaranu

Tradicionalno dvodnevno strokovno srečanje tekstilcev in predelovalcev kož, že 19. po vrsti, je potekalo sredi oktobra v hotelu Adria v Ankaranu. Dva dneva so zapolnile zanimive teme, priložnost pa so tekstilci in predelovalci kož izrabili tudi za druženje.

Strokovno srečanje je odprl **Branko Meh**, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Udeležence je pozdravil in jih seznanil z aktualnimi informacijami iz OZS.

V nadaljevanju jim je **Simona Osterman** iz OZS predstavila partnerje Mozaika podjetnih in njihovo ponudbo. Kako svoj denar prejeti takoj po opravljeni storitvi, je zbranim povedal predstavnik Hiveterminala, enega izmed partnerjev Mozaika podjetnih. **Dr. Andrej Pompe** je spregovoril o pomenu blagovne znamke in ali je mogoče uspeti brez nje. Sledila je predstavitev spodbud malih vrednosti v obliki vavčerjev, ki jih je predstavila **Violenka Godina**, predstavnica Slovenskega podjetniškega sklada, Jelena Kos pa je govorila o pomenu zdrave hrbtnice in kako ta vpliva na kakovost življenja.

Drugi dan srečanja so udeleženci z **Bojano Košnik Čuk** spoznavali kulturo vedenja in poslovni bonton, **Nina Scortegagna Kavčnik**, vodja pravne in kadrovske službe pri OZS, je predstavila izzive pri prenosu podjetja na drugo generacijo, **Jože Zupan** iz sekcije vzdrževalcev tekstilij pa je predstavil pogled na usnje s strani nege.

Srečanje so popestrili dobavitelji metražnega blaga in likalne opreme.

Uvodoma je udeležence strokovnega srečanja tekstilcev in predelovalcev kož pozdravil predsednik OZS Branko Meh.

V dveh dneh so udeleženci dobili veliko koristnih informacij, predvsem pa je pomembno, da so se ponovno zbrali in priložnost izrabili tudi za druženje.

Srečanje so popestrili dobavitelji metražnega blaga in likalne opreme, tekstilci pa so priložnost izrabili še za zbor članov Sekcije tekstilcev pri OZS. Predsednica sekcije **Lidija Anzelc** je med drugim povabila člane, naj s svojimi predlogi sodelujejo pri oblikovanju programa dela sekcije za prihodnje leto in organizaciji prihodnjega strokovnega srečanja. Svoje predloge lahko tekstilci pošljejo sekretarki sekcije na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

A. P.

Izboljšajte likvidnost svojega poslovanja

Veliko uspešnih podjetnikov se je že znašlo v likvidnostnih škarih, zato je nujno, da nadzorujete tekočo likvidnost.

Za uspešno vodenje podjetja mora imeti podjetnik veliko znanja z različnih področij. Večina podjetnikov svoj čas in znanje nameni razvoju produktivnega in prodajnega področja z namenom ustvarjanja dobička. Razvoj izdelka ali storitve in prodaja sta za podjetnika pglavitni nalogi, ki podjetju prinašata prihodke. Lahko se zgodi, da kljub uspešni prodaji in večanju prihodkov iz leta v leto podjetju denar uhaja, ker podjetnik pozabi na tretje najpomembnejše področje – upravljanje financ. Če podjetnik zanemari finančno področje, se uspešno podjetje kljub vsakoletni rasti lahko kaj hitro znajde v likvidnostnih težavah.

Kupci lahko v nekem trenutku zaradi razmer na trgu zahtevajo daljše plačilne roke, na drugi strani pa se dobavitelji zaradi zaostrenih razmer želijo zavarovati in podjetju skrajšajo plačilne roke. Podjetje se tako znajde v likvidnostnih škarih, kjer mu kljub uspešnemu poslovanju začne primanjkovati denarja, kar škoduje tekočemu poslovanju.

DINERS CLUB PONUJA REŠITEV LIKVIDNOSTNIH TEŽAV IN S POSLOVNO KARTICO DINERS CLUB MOZAIK PODJETNIH OMOGOČA DODATNO 30-DNEVNO BREZOBRESTNO FINANCIRANJE.

Daljši rok plačila pomeni, da boste denar, namenjen za plačilo računov, imeli dlje časa na voljo. Plačilo v dogovorjenem roku pri dobaviteljih se vedno izplača, pogajate se lahko za dodatne popuste in še izboljšate svoj poslovni rezultat.

Imetniki kartice Diners Club poravnajo svoje obveznosti enkrat mesečno za pretekli mesec in sicer imajo na voljo tri datume za plačilo: 8., 18. ali 28.-tega v mesecu. Akcija s 30 – dnevno odlo- gom plačila članom omogoča podaljša- nje roka plačila še za dodatnih 30 dni od izbranega datuma plačila.

POSLOVNA KARTICA Z RESNIČNIMI PRIHRANKI ZA OBRT IN PODJETJE

→ **Novo! Brezobrestni zamik
plačila računa za minimalno
30 dni (v povprečju 60 dni).**

→ **Testiranje kartice brez
stroškov članarine za eno
leto.**

→ Brez menjave banke in poslovnih računov.

→ Ugodnosti pri partnerjih Mozaika podjetnih.

→ Ugodnosti pri območnih obrtno- podjetniških zbornicah.

→ Ugodnosti pri članih – mreža popustov jaz-TEBI.

Modra številka: **080 12 42**
(vse informacije o popustih in ugodnostih)

Prijavnica

za skupno kartico Diners Club Mozaik podjetnih.

Ime podjetja:

Ime in priimek:

Elektronski naslov:

Tel., GSM:

S podpisom soglašam, da Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije moje naslednje osebne podatke: ime in priimek, naslov elektronske pošte, telefonsko in/ali mobilno številko posreduje družbi Erste Card z namenom, da mi Erste Card po telefonu in elektronski pošti posreduje informacije o člansko-plačilni kartici Diners Club Mozaik podjetnih.

Podpis
prosilca/-ke:

X

Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti na naslov Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana ali pa jo osebno predajte na OZS ali OZZ, lahko pa jo tudi skenirano pošljete po elektronski pošti na naslov: mozaik.podjetnih@ozs.si.

Izboljšajte likvidnost svojega poslovanja.

Izkoristite dodatno 30-dnevno brezobrestno financiranje
s poslovno kartico Diners Club Mozaik podjetnih.

Akcija traja do 31. 12. 2019.

Testirajte kartico eno leto brez stroškov članarine.*

Brez zamenjave banke in poslovnih računov.

Ugodnosti pri partnerjih Mozaika podjetnih.

Ugodnosti pri partnerjih Diners Cluba.

Nakup na obroke doma in v tujini.

12. strokovno srečanje gostincev

Portorož, 25. in 26. november 2019

Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije organizira tradicionalno **12. Strokovno srečanje gostincev**, ki bo v ponedeljek, 25. novembra 2019 (Kmetija Morgan in Oštarija, Portorož) in v torek, 26. novembra 2019 v kongresnem centru Portus v Hotelu Slovenija, Portorož.

Kot običajno bo strokovno srečanje gostincev polno zanimivih tem. Srečanje bo letos v znamenju žensk, saj bomo spregovorili o vlogi in pomenu žensk v gostinstvu. Marcela Klofutar in Nataša Mikelj bosta predstavili razvoj destinacije Radol'ca in primer dobre prakse Okusov Radol'ce. Dogajanje

bomo popestrili z zanimivimi delavnicami, kjer bo svojo knjigo predstavil Janez Bratovž, izvedena bo delavnica o oljčnem olju v kulinariki s Filipom Matjažem ter delavnica okušanja vrhunske sorte kave arabike. Ne bomo pozabili niti na promocijo gostinstva pred in v letu 2021, ko bo Slovenija Evropska gastronomska regija.

Srečanje bomo zaključili z večerjo s podelitvijo priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje v gostinstvu ter priznanj ob 50-letnici sekcije. Srečanje bodo gostinci kot običajno končali z večerjo in podelitvijo priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje v gostinstvu.

Program strokovnega srečanja gostincev

ponedeljek, 25. 11. 2018

- 17.00 **Degustacija oljčnega olja in vina MORGAN v sodelovanju s FOGY tartufi**
Kmetija Morgan (Šmarje, Grintovec 1)
- 20.00 **Kulinarični večer hrane in piva**
Skozi vodeno degustacijo ob hrani vas bo popeljal somelje Bufolin Valentin. Izbrane jedi k posameznim vrstam vina bo pripravil Filip Matjaž.
Oštarija, Portorož

Torek, 26. 11. 2018 – kongresni center Portus (Hotel Slovenija)

- 9.00 – 9.30 Registracija udeležencev
- 9.30 – 11.00 **Pozdravni nagovori in aktualne aktivnosti sekcije**
Branko Meh, predsednik OZS
Blaž Cvar, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS
- 11.00 – 11.30 **Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci**

- 11.30 – 12.15 **Predstavitve razvoja destinacije Radol'ca in primera dobre prakse Okusov Radol'ce**
Marcela Klofutar, direktorica Vile Podvin in predsednica Društva JRE
Nataša Mikelj, direktorica Javnega zavoda turizem in kulturna Radovljica

- 12.15 – 12.45 **Tri delavnice (sočasno)**
I. delavnica – Predstavitve nove knjige Janeza Bratovža
Janez Bratovž

Knjiga poleg chefove kuhinje, predstavlja tudi izvor prvovrstnih lokalnih sestavin. Knjiga je kulinarično popotovanje do Bratovževih dobaviteljev najboljših sestavin, ki navdihujejo chefovo kreativnost, predstavljeno skozi 40 receptov Bratovževih mojstrov. Knjiga je posebnost v kulinarični literaturi, saj je vsak izvod knjige unikaten, namreč vsaka naslovnica je drugačna in ročno poslikana.

- II. delavnica – Uporaba oljčnega olja v kulinariki
Filip Matjaž, COB

- III. delavnica – Okušanje vrhunske sorte kave arabike - Sensory Cupping Table
Peter Ševič, AST SCA Coffee Trainer at Stow Academy

- 12.45 – 14.00 **Odmor za kosilo in druženje s pokrovitelji in razstavljalci srečanja**
- 14.00 – 14.30 **Aktualna tema: Slovenija – Evropska gastronomska regija 2021, priložnosti in izzivi**
dr. Aleš Gačnik, Center za gastronomijo in kulturo vina Univerze na Primorskem
- 14.30 – 15.30 **Gastronomski trendi v času digitalnih turističnih doživetij**
mag. Miha Bratec
- Spremembe pojmovanja oblikovanja in dožemanja gastronomskih in turističnih proizvodov skozi čas: od proizvoda, prek storitve do ekonomije doživetij.
- 15.30 – 17.00 **Okrogla miza: Vloga in pomen žensk v gostinstvu**
Sodelujejo: Marija Čop, Katja Kavčič, Ksenija Mahorčič, Meta Repovž, Martina Breznik, Mojca Trnovec
Pogovor z gostinkami bo vodila Marjana Grčman
- 18.00 Aperitiv – sprejem in druženje ob glasbi – Pegazove muze
- 19.00 – 22.30 **Podelitev priznanj za kakovost gostinske ponudbe in jubileje ob 50-letnici delovanja Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS ob večerji**
Meni pripravljajo znane gostinke v sodelovanju z restavracijo hotela
Vina: VinaKoper, Puklavec Family Wines d.o.o., Joannes Protner
Restavracija Hotela Slovenija
- po večerji After Hours: **Druženje ob glasbi z D.J.**

Kotizacija

Strokovno srečanje, ponedeljek, 25. 11. 2019

- **Degustacija oljčnega olja in vina Morgan v sodelovanju s Fogy Tartufi**
10 €/ osebo za člane

• **Udeležba na večerji Oštarija, Portorož:**

30 €/ osebo za člane

40 €/osebo za ostale

Strokovno srečanje, torek, 26. 11. 2019

- **Udeležba na strokovnem srečanju z večerjo**

60 €/ osebo za člane

90 €/ osebo za ostale udeležence

- **Udeležba na strokovnem srečanju brez večerje (samo predavanja)**

30 €/ osebo za člane

50 €/ osebo za ostale udeležence

- **Udeležba samo na večerji s podelitvijo priznanj**

35 €/ osebo za člane

Cene že vključujejo DDV. Članske cene veljajo za člane OZS, njihove družinske člane in zaposlene, ki imajo poravnano članarino.

Kotizacijo za udeležbo na srečanju predhodno nakažete na račun OZS: NLB d.d.: SI56 0201 3025 3606 416, sklic 00 200001, koda namena OTHR. Potrdilo o plačilu pošljete skupaj z izpolnjeno prijavnico na e-naslov vlasta.markoja@ozs.si ali po faksu 01 50 54 373.

Kotizacijo za degustacijo oljčnega olja (25.11.2019) poravnate ob degustaciji, za kulinarčni večer hrane in vina pa prav tako ob večerji v Oštariji (25. 11. 2019).

Prijava

Na srečanje se lahko prijavite preko spletne prijavnice, objavljene na www.ozs.si/dogodki, e-naslova vlasta.markoja@ozs.si ali faksa 01 50 54 373. Prijave so možne do srede, **20. novembra 2019** oziroma do zasedbe prostih mest.

Informacije in dodatna pojasnila

Vlasta Markoja, sekretarka sekcije za gostinstvo in turizem (01 58 30 571, vlasta.markoja@ozs.si)

STROKA IN DRUŽENJE

KONGRES FRIZERJEV IN KOZMETIKOV

16. november 2019, Hotel Jama Postojna

Sekcija kozmetikov in Sekcija frizerjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije vabita na skupni kongres, ki bo tokrat v Postojni. Obe sekciji pripravljata zanimiv in pester program.

Kozmetiki bodo spoznavali novosti s področja nege obraza in telesa, prisluhnili pa bodo lahko tudi predavanju o hormoni v srednjih letih ter spoznavali praktične primere iz pedikure.

Frizerje pa bosta zagotovo navdušila PeggyLee Cao iz ZDA, ki bo govorila o talentih, in domači frizer Smiljan Škarica, ki pripravlja Look & learn seminar.

Organizatorji obljublajo, da bo zanimivo tudi zunaj predavalnice, kjer bodo na razstavnih prostorih pred dvorano svojo ponudbo predstavljali dobaviteljev kozmetičnih izdelkov in opreme. Med njimi tudi generalni pokrovitelj kongresa **Kozmetika Afrodita d.o.o.** z novo linijo za nego telesa Art of SPA s petimi različnimi rutuali.

Program kongresa

8.15 – 8.45	Registracija udeležencev
8.45 – 9.15	Pozdrav udeležencem <i>Branko Meh, predsednik OZS</i> <i>Petra Mrhar, predsednica Sekcije kozmetikov pri OZS</i>
9.15 – 9.45	Stimulacijska in kislinska obdelava kože pri negi obraza <i>Nevenka Zagorc</i> Naravni izgled za 24-urni make-up pri mikropigmentaciji <i>Jelena Konoval</i>
9.45 – 10.15	Mezoterapija – neinvazivne metode naprednih lepotnih postopkov obraza, lasišča in telesa
10.15 – 11.45	Celovit pristop k Anti-Age problematiki • Notranji in zunanji vzroki za nastanek gub. • O popravljanju nastale »škode« in spodbujanju procesov nastajanja novega kolagena, elastina, ... • O skrbi za prihodnost – zakaj je zelo pomembna zaščita pred UVA svetlobo. <i>Helena Kosmina</i>
11.45 – 12.15	ART OF SPA - Umetnost nege telesa - AFRODITA Ohranjati lepo in negovano kožo je umetnost. Umetnina pa ne nastane zgolj z enim samim potegom čopiča; nastaja namreč v slojih. <i>Mojca Hernaus, strokovna svetovalka Kozmetike Afrodita za področje profesionalne kozmetične nege</i> AFRODITA, generalni pokrovitelj kongresa
12.15 – 12.30	Odmor za kavo druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa
12.30 – 13.00	Spodbude malih vrednosti v obliki vavčerjev SPS in pridobitev sredstev za sejme
13.00 – 13.30	Kakšne so lahko težave, s katerimi se srečujejo kozmetičarke/frizerke pri svojem delu zaradi prisilne drže in enovitih gibov <i>Kristijan Črlenc, terapevt</i>
13.30 – 14.30	Vodenje evidenc za prodajo izdelkov v frizerskem in kozmetičnem salonu ter novosti na področju izdaje bonov <i>Marija Tomc Muc, univ., dipl. ekon.</i>
14.30 – 15.30	Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa (hladno-topli bife)
15.30 – 16.30	Smiljan Škarica – Look & learn seminar Na seminarju se bomo osredotočili na osnovne frizerske veščine: striženje, tehnike barvanja in spenjanje.
16.30 – 17.30	»Protokolarni Kažipoti« <i>Ksenija Benedetti</i>
17.30 – 18.00	Odmor in druženje s pokrovitelji in razstavljalci kongresa
18.00 – 20.00	Kako privabiti in zadržati talente »Attract and Retain Talents« <i>PeggyLee Cao iz ZDA</i> *zgotovljen bo prevod iz angleškega jezika v slovenski jezik

bigStockphoto

Kotizacija za udeležbo na kongresu:

→ za člane Sekcije kozmetikov in Sekcije frizerjev ter zaposlene – 30 € (DDV vključen)

→ za ostale udeležence – 60 € (DDV vključen)

Članom OZS krijejo stroške do polne cene Sekcija kozmetikov oziroma Sekcija frizerjev, pokrovitelji in razstavljalci.

Prijave

Na kongres se lahko prijavite preko spletne prijavnice (www.ozs.si/dogodki). Število mest je omejeno, zato je prijava na kongres obvezna. Rok za prijavo je **12. november 2019** oziroma do zasedbe prostih mest.

Informacije in dodatna pojasnila

Vlasta Markoja, sekretarka Sekcije frizerjev in Sekcije kozmetikov (01 58 30 571, vlasta.markoja@ozs.si)

Vzporedni popoldanski program

15.30 – 16.00 **»Hormoni v srednjih letih«**

Irena Žnidaršič

16.00 – 16.30 **Kako prepoznati diabetično stopalo – praktični primeri**

Romana Praprotnik, ki je tudi sama diabetik in ima veliko izkušenj iz prakse

OPTIKI

Bliža se strokovno srečanje

Sekcija optikov pri OZS pripravlja letošnje strokovno srečanje in vabi svoje člane, da si zanj rezervirajo petek in soboto, **6. in 7. decembra**. Srečanje bo potekalo, tako kot lani, v **Grand hotelu Bernardin v Portorožu**. V sekciji obljublajo, da bo dogodek zanimiv, teme aktualne, poleg tega pa bo veliko priložnosti za druženje s kolegi, poslovnimi partnerji in dobavitelji izdelkov in opreme za optike.

Program srečanja s prijavnico bo objavljen na spletni strani sekcije, člani pa ju bodo prejeli tudi po elektronski pošti.

E. M.

PO NOVA ZNANJA IN IZKUŠNJE

STROKOVNO SREČANJE FOTOGRAFOV

16. in 17. november 2019, hotel Dvorec Tolmin

Sekcija fotografov pri OZS vabi na strokovno srečanje, na katerem se bodo fotografi letos družili s priznano škotsko otroško in družinsko fotografkinjo **Ano Rocha**, ki bo Slovenijo obiskala posebej za to priložnost. Rocha sebe vidi kot prodajalko vizualnih zgodb. Ustvarjalni proces zapolni z lastnim doživetjem življenja, sociološkim ozadjem in svojo izkušnjo kot matere. Vsako fotografiranje otroka, družine vzame kot priložnost za foto zgodbo in kot pravi sama: »Fotografija ni fotokopija. Fotograf je ustvarjalec slike in ne fotokopiranih del drugih uspešnih fotografov. Fotografija je orodje, s katerim se fotograf izraža, in ne orodje ali naprava, za katero se skriva.«

Vabljeni, da se nam pridružite in skozi predavanje in predstavitev z naslovom **Fotografija je način ohranjanja spominov** spoznate ustvarjalni prostor Ane Rocha ter preživite dva dneva v družbi kolegov fotografov.

sobota, 16. november

13.30 – 14.00 Registracija in kava

14.00 – 14.15 Pozdravni nagovor

Katarina Podgoršek, predsednica Sekcije fotografov pri OZS

14.30 – 16.30 **Fotografiranje novorojenčka – Ana Rocha**

Predstavitev fotografiranja novorojenčkov na podlagi 11-letnih izkušenj s poudarkom na varnostnem vidiku in tehničnih izzivih, s projekcijo digitalnih fotografij.

16.30 – 17.00 Osvežitev in druženje

17.00 – 19.00 **Fotografiranje družine – Ana Rocha**

Predstavitev digitalnih fotografij na podlagi 15-letnih izkušenj, fotografiranja veselih, spontanov in tradicionalnih družinskih fotografij s poudarkom na kreativnih izzivih, ki so temelj za stalne zveste stranke.

19.00 **Nikonov brezžični sistem Z in rešitve za Portretno fotografiranje**

Andrej Korenč

20.00 Večerja in druženje ob glasbi

nedelja, 17. november

10.00 – 12.00 **Predstavitev fotografskih del in foto zgodb udeležencev seminarja**

Zaželeno je, da vsak udeleženec strokovnega srečanja prinese s seboj dve svoji fotografski deli obravnavane tematike. O izdelkih se bomo pogovarjali, govorili bomo o vsebini in tehniki posamezne fotografije. Lahko so v tiskani ali digitalni obliki. Veseli bomo vaših fotografij in vaše želje po tehničnem in kreativnem nadgrajevanju znanja.

12.15 Zaključek srečanja

Katarina Podgoršek

Kotizacija:

→ Za člane Sekcije fotografov in pri njih zaposlene – 39 evrov (DDV ni vključen)

Razliko do polne cene seminarja članom plača strokovna sekcija.

→ Za druge udeležence – 150 evrov

Prijave:

Na strokovno srečanje se lahko prijavite pri sekretarki sekcije **Adrijani Poljanšek** (pošte adrijana.poljansek@ozs.si, **01 58 30 826**), pri kateri dobite tudi dodatne informacije in pojasnila.

Nočitev:

Prenočišče lahko rezervirate v hotelu Dvorec preko e-pošte **info@hoteldvorec.com** ali telefona **05 382 11 00**. Ob rezervaciji navedite, da ste udeleženec strokovnega srečanja fotografov.

Prenos znanj, humanitarnost in državno tekmovanje

Sekcija slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev v jesen vstopa nadvse aktivno. Humanitarni slikopleskarji se bodo konec novembra ponovno srečali v Ormožu, kjer bodo v sklopu naše že 21. mednarodne humanitarne akcije in svojega državnega tekmovanja obnovili osnovno šolo. Slovenska ekipa humanitarcev je oktobra sodelovala na humanitarni akciji kolegov slikopleskarjev iz Slovaške. Mlada slikopleskarja pa sta se skupaj s svojim mentorjem udeležila izobraževalnega tabora UNIEP v Avstriji.

21. humanitarna akcija bo letos v Ormožu

Naši slikopleskarji so za prizorišče letošnje humanitarne akcije izbrali Osnovno šolo Ormož. Dogodek bo v petek, 29.

novembra. Polepšali bodo manjšo, vendar v izvirnem delu že 119 let staro šolo. Ker je šola že zelo stara, na njej že sedaj izvajajo pripravljala dela, da bodo prostori res dobro pripravljeni na slikopleskarje, ki jim bodo z barvami vdihnili novo svežino. Akciji se bodo pridružili tudi številni kolegi iz drugih evropskih držav ter s tem ponovno ustvarili dogodek, ki je vzor dobre prakse strokovnega povezovanja in ga visoko ceni tudi njihova mednarodna organizacija UNIEP. Dogodku tudi letos ostajajo zvesti generalni pokrovitelj JUB in številni drugi že uveljavljeni donatorji. Slikopleskarji prisrčno vabljeni k sodelovanju tako na humanitarni akciji kot na državnem prvenstvu, več informacij pa je na spletni strani sekcije, kjer najdete tudi prijavnico.

S humanitarci na Slovaškem

Po vzoru naše humanitarne akcije so svojo že tretjič pripravili tudi slovaški slikopleskarji. Oktobra so se s kolegi iz Češke, Madžarske in Slovenije zbrali v Bratislavi, kjer so osvežili šolo za učence s

posebnimi potrebami. Naše barve so zastopali slikopleskarji **Anton Lavrač ml.** in **Anton Lavrač st.** iz Izlake, **Nermin Bajrektarevič** iz Ljubljane ter **Dušan Presetnik**, podpredsednik strokovne sekcije, ki je ekipo tudi vodil. Naši slikopleskarji so s svojimi dvajsetletnimi izkušnjami slovaškemu kolegom veliko pomagali tudi pri izvedbi samega dogodka ter bili hkrati upravičeno ponosni, da so dober zgled in da našim idejam o strokovnem povezovanju in humanitarnosti sledijo tudi v tujini.

S humanitarci na Slovaškem, naši slikopleskarji Anton Lavrač st., Anton Lavrač ml., Dušan Presetnik in Nermin Bajrektarevič.

Mednarodni tabor mladih slikopleskarjev

Mednarodna strokovna organizacija slikopleskarjev UNIEP, ki veliko pozornosti posveča ravno promociji poklica in izobraževanju mladih, je oktobra organizirala Mednarodni izobraževalni tabor mladih slikopleskarjev do 22 let, ki je potekal v avstrijskem Wiesenburgu. Ekipo naše strokovne organizacije sta zastopala mlada slikopleskarja **Aljaž Žvokelj** in **Miha Oražem** ter njun mentor **Matjaž Majdič**, predsednik stro-

kovne sekcije. Štiridnevni tabor je bil namenjen medsebojnemu strokovnemu povezovanju, izmenjavi mnenj, prilagajanju na skupinsko delo in prenosu znanj z izvedbo zastavljenih nalog širokega spektra slikopleskarskih del. Organizator je pripravil panoje in delovne naloge, mlade slikopleskarje iz 7 držav pa z žrebom razdelili v mešane dvojice. Ti so nato v dveh delovnih dneh opravili svoje naloge iz različnih področij del. Pri delu so sodelovali med seboj in se hkrati posvetovali tudi z mentorji iz vseh ekip. Dogodek je bil res lepa priložnost za pridobivanje novih izkušenj in spoznavanje kolegov iz mednarodnega okolja.

Mladi slikopleskarji so na svojem mednarodnem taboru UNIEP izvedli čudovito serijo zastavljenih nalog in se ob tem spoznali, povezali in eden od drugega tudi veliko naučili.

ANTON ŠIJANEC

Veseli nas, da je zbornica v zelo dobri kondiciji

Rdeča preproga, jubilejna priznanja, nagrada za inovativno, mlado podjetje, najvišje nagrade OZS, številčna udeležba obrtnikov in podjetnikov in slogan Skupaj močnejši ... Vse to je sestavljalo mozaik praznovanja štirih desetletij OOO Nova Gorica.

Predsednik OZS Branko Meh je na slovesnosti v Novi Gorici podelil tudi najvišja zbornična priznanja.

smer«, je dodal. »Le če se povezujemo, smo lahko močnejši tudi v pogovorih do države, upošteva nas kot partnerja, ki želi biti slišan. Čedalje bolj postajamo sindikat obrtnikov in podjetnikov,« je zaključil Meh.

V Novo Gorico je prinesel in podelil najvišja priznanja, ki jih podeljuje OZS. Dobili so jih tisti, ki so v preteklih letih gradili obrtno-podjetniški zbornični sistem in gospodarstvo v Sloveniji.

Bronaste ključke OZS so prejeli **Martina Gorjan Sulič** (Gostilna s prenočišči Lokve), **Milan Fornazarič** (AVSN, d. o. o.), **Marko Brezavšek** (kamnoseštvo), **Roman Pogorelec** (parketarstvo), **Nataša Mikulin** (JUNG prodaja delov rabljenih avtomobilov, d. o. o.), Srebrni ključ OZS **Darko Petrovič**, predsednik Obrtne zadruge Voznik, Zlati pečat OZS pa je ob svoji obletnici dobila OOO Nova Gorica, ki predstavlja pomembno, kredibilno ter ugledno institucijo, ki pomembno prispeva k razvoju gospodarstva na Goriškem ter ugledu obrtništva in podjetništva.

Posebno priznanje je Branko Meh izročil predsedniku OOO Nova Gorica Zoranu Simiču, ki poleg uspešne poslovne poti aktivno sodeluje v različnih institucijah, povezanih s podjetništvom in v lokalni skupnosti.

Na slavnostni skupščini so bila podeljena tudi jubilejna priznanja za 10, 20, 30 in 40 let samostojnega dela. Najvišja – simbole za življenjsko delo, ki se jih podeli za 50 in več let dela – so dobili **Ivan Štrukelj, s. p.** (gostilna Komel) frizerka **Valerija Zorn**, podjetje **Manufaktura** in **Polident Volčja Draga**.

Širše območje Goriške je bilo v preteklosti znano po obrtnih dejavnostih različnih strok, ki so botrovale poznejšemu razvoju gospodarstva. Lahko se dotaknemo solkanskih mizarjev, renških zidarjev, mirenskih čevljarjev, goriških kovinarjev ... A želja in potreba po združevanju je pripeljala do Obrtnega združenja Nova Gorica, predhodnika današnje zbornice. Prvi dve sekciji sta bili sekcija za prevoznništvo in sekcija za gostinstvo, danes jih je skupaj 12, članov zbornice pa preko 66 in zaposlujejo več kot 3300 oseb na Goriškem ter tako predstavljajo dober del goriškega gospodarstva.

»Vedno smo gradili na vrednotah obrtnikov in podjetnikov z zavedanjem, da smo kot posamezniki premajhni, da bi se borili za spremembe in boljše pogoje sodelovanja. Naš moto je bil in

ostaja strokovnost ter kakovost zborničnih storitev za vse člane, prilagodljivost ter inovativnost«, je v nagovoru zbranim izpostavil predsednik OOO Nova Gorica **Zoran Simič**. »Osnovno poslanstvo zbornice, biti kakovosten servis obrtnikom in podjetnikom, nam je bilo vodilo tako v preteklosti kakor danes. Kljub temu, da se poslovno okolje ter potrebe obrtnikov in podjetnikov nenehno spreminjajo, smo kot zbornica vedno sledili in se prilagajali potrebam naših članov.«

Da novogoriška zbornica izstopa in sodi med bolj uspešne v Sloveniji, je v svojem nagovoru izpostavil tudi predsednik OZS **Branko Meh**. Kot je povedal, deluje širše, pridobiva sredstva in daje dober zgled svojim obrtnikom in podjetnikom. »Vse to kaže, da gremo skupaj z območnimi zbornicami v pravo

Lučka je letos prejela Eva Birsa iz podjetja Evitas Shop, mlada mamica z mlado ekipo, ki navdušuje z otroško spletno trgovino.

Tudi letos so med vsemi člani izbrali mlado, inovativno podjetje, kjer domuje zagnanost, pogum in predanost. Lučka je šla v roke **Evi Birsa** iz podjetja Evitas Shop, mladi mamici z mlado ekipo, ki navdušuje z otroško spletno trgovino.

Simbole za življenjsko delo, ki se jih deli za 50 in več let dela so dobili Ivan Štrukelj, s. p. (gostilna Komel) frizerka Valerija Zorn ter podjetji Manufaktura in Polident Volčja Draga.

Slavnostni govornik na jubilejnim dogodku je bil predsednik Državnega sveta RS **Alojz Kovšca**, tudi predstavnik obrtnikov v DS, ki je bil odločen: »Držite se skupaj, ohranite zbornico močno, ker zbornica je vaš edini sindikat in advokat in če si želite dobro in želite dobro prihodnosti svojih otrok, potem ne dovolite politiki, da bi se ukvarjala z vami, zač-

nite se tudi vi ukvarjati s politiko. Bodite glasni in delovni in ne pustite si vzeti tisto, kar ustvarite in zaslužite.«

MARTINA ARČON, SLIKE: ARHIV OOO
NOVA GORICA

NOV PRIPOČNIK:

AVTORSKO IN OSEBNOSTNO PRAVO V FOTOGRAFIJI

Sekcija fotografrov pri OZS je izdala pravi priročnik za fotografe. V njem bodo poklicni ali ljubiteljski fotografi našli odgovore na pravna vprašanja, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, na primer:

- Ali s fotografiranjem pridobim avtorske pravice in kaj to pomeni?
- Turistična agencija je brez dovoljenja objavila mojo fotografijo Bleda na svoji spletni strani, kjer oglašuje storitve v angleškem jeziku. Kaj lahko storim in kako?
- Ali lahko kot referenco objavim fotografije s poroke na svoji spletni strani? Koga moram prositi za soglasje?
- Ali lahko snemam poroko z dronom? Kaj moram upoštevati?

Avtorici priročnika sta **doc. dr. Špelca Mežnar**, ustavna sodnica in strokovnjakinja za avtorsko in civilno pravo, ter **Hana Hvala**, pripravnica v Odvetniški pisarni Vrtačnik, d.o.o., kjer se ukvarja tudi z avtorskim pravom.

Izpolnjeno naročilnico skupaj s potrdilom o plačilu pošljite na e-naslov: **adrijana.poljansek@ozs.si**.

Cena priročnika za člane OZS

39,00 €

(DDV je vključen)

NAROČILNICA:

Nepreklicno naročamo: _____ izvod-ov priročnika

Avtorsko in osebnostno pravo v fotografiji

Naziv in polni naslov naročnika:

Telefon: _____, E-naslov: _____

Zavezanec za DDV (obvezno obkrožite): DA NE

Dav. številka (obvezno): SI _____

št. kartice Mozaik podjetnih (obvezno): _____

Izjavljamo, da smo skupni znesek **ob naročilu plačali** na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (za fotografski priročnik), **št. tr. r. 02013-0253606416**, NLB d.d., Ljubljana, **sklic: 00 200004**.

Kraj in datum: _____

Žig in podpis: _____

Praznovanje pod okriljem predsednika države

Štiri desetletja iskrenih prizadevanj in uspešnega povezovanja je sredi oktobra praznovala tudi Območna obrtno-podjetniška zbornica Gornja Radgona. Kot gonilna sila razvoja obrti in podjetništva v kar štirih občinah je z lokalnim okoljem zelo dobro povezana, kot zadnje v vrsti priznanj je zato ob svojem jubileju prejela tudi zlati grb svoje matične občine. Njihovih prizadevanj in visokega jubileja pa ni spregledal niti predsednik države, ki je v podporo razvoju obrti in podjetništva nad dogodkom prevzel častno pokroviteljstvo.

Zbrane je uvodoma pozdravil Branko Novak, predsednik OOO Gornja Radgona.

zbornice. Zbornica svojim članom nudi davčno svetovanje, brezplačno osnovno svetovanje, izobraževanje in usposabljanje, registracijo podjetja, svetovanje pri ustanovitvi podjetja, prijavo v davčni postopek, prijavo v obvezno socialno zavarovanje, spremembe podjetja ter informacije o občinskih in državnih razpisih, pripravljajo pa tudi poslovne načrte in investicijske elaborate, s katerimi se lahko njihovi člani prijavijo na razpise za nepovratna sredstva ali za ugodne kredite. V nadaljevanju se je s posebnimi priznanji zahvalil **Petru Fridau, Mihi Vodeniku, Marici Firšt, Antonu Strajnsaku, Francu Jakopcu, Slavku Lončariču, Branku Kocuvanu, Vinku Kampušu in Ludviku Fekonji**, ustanovnim članom zbornice, ki so v svojih časih orali ledino zborničnega povezovanja. Predsednik Novak je posebej izpostavil podporo **Boruta Pahorja**, predsednika Republike Slovenije, ki je nad slovesnostjo prevzel častno pokroviteljstvo in s tem še posebej podprl njihovo delo. Ob jubileju sta z **Aleksan-**

drom Krajncem, podpredsednikom OOO Gornja Radgona svojim članom podelila tudi vsakoletne jubilejne nagrade.

Slavnostni govornik na obletnici zbornice je bil častni gost **Branko Meh**, predsednik OZS, ki je zbrane pozdravil v imenu njihove krovne stanovske organizacije ter posebej izpostavil dobro medsebojno sodelovanje. V svojem nagovoru je zbranim opisal skupna prizadevanja pri oblikovanju bolj urejenega poslovnega okolja v državi. V nadaljevanju je podelil tudi najvišja priznanja OZS, OOO Gornja Radgona in Lončarič – montaža, d. o. o., sta tako prejeli Srebrni pečat OZS, GMW, gradbeništvo, mehanizacija Weindorfer, d. o. o. in Majda Frizerski salon, d. o. o. Zlati pečat OZS, **Leopoldina Potrč, Marijan Zrnič, Drago Himelrajh, Mirko Horvat in Franc Lesjak** Bronasti ključ OZS, **Branko Novak**, Srebrni ključ OZS ter **Janja Kapun, Majda Horvat in Vlado Rojko** Zlati ključ OZS.

Članice in člani OOO Gornja Radgona so svoj slavnostni dogodek sklenili ob prijetnem medsebojnem druženju in povezovanju.

ANTON ŠIJANEC

Prejemniki najvišjih priznanj Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ob 40. obletnici OOO Gornja Radgona.

Ob svečanem jubileju so obrtniki in podjetniki iz Apač, Gornje Radgone, Radencev in Svetega Jurija ob Ščavnici do zadnjega sedeža napolnili veliko dvorano upravnega središča. Srečali so se predstavniki vseh generacij, od tistih, ki so zbornico ustanavljali, do tistih, ki danes nadaljujejo njihovo delo, vsi pa so ostali močno povezani in še vedno stremijo k oblikovanju čim bolj ugodnega poslovnega okolja za svoje delo.

Zbrane je v uvodu pozdravil gostitelj **Branko Novak**, predsednik OOO Gornja Radgona, ki je izpostavil ponos in hvalenost, da lahko vodi zbornico, ki je gonilna sila razvoja obrti in podjetništva v našem tretjem sejemskem in obmejnem mestu Gornji Radgoni, poleg njega pa združuje še občine Apače, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici. Zahvalil se je svojim predhodnikom **Slavku Lončariču**, prvemu predsedniku, ter **Antonu Kampušu, Tomažu Dreslerju in Vladu Rojku**, ki so pred njim vodili zbornico, da so dobro tlakovali pot, po kateri lahko uspešno hodijo še danes, zahvalo pa je namenil tudi vsem strokovnim sodelavcem

Stopimo skupaj

Območna obrtno-podjetniška zbornica Radlje ob Dravi praznuje 40 let delovanja. Ob tej priložnosti so v Hotelu Radlje pripravili slovesnost, na kateri so podelili jubilejna priznanja obrtnikom in podjetnikom, posebna priznanja za poslovne uspehe in priznanja Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ter se zahvalili vsem zaslužnim za ustanovitev in razvoj zbornice.

Sredi leta 1979 je skupina obrtnikov pod vodstvom **Rajka Kumra**, žal že pokojnega slikopleskarskega mojstra, sklenila, da se povežejo in ustanovijo Združenje samostojnih obrtnikov občine Radlje, ki jim bo v pomoč pri zastopanju njihovih interesov in reševanju obrtniške problematike. »Imeli so pogum in vizijo. Orali so ledino v socialističnem sistemu, v katerem država ni želela močnih in uspešnih obrtnikov, saj je bilo zasebno podjetništvo v nasprotju s takratno ideologijo. Imeli so težko nalogo, da zase, za svoje stanovske kolege in pri njih zaposlene dosežejo ugodnejše pogoje za delo,« je na slovesnosti ob jubileju zbornice med drugim dejal **Blaž Cvar**, predsednik OOO Radlje ob Dravi. Poudaril je, da so leta organiziranja zgradila institucijo, ki zastopa interese obrtnikov in je partner vladi, in ob tem člane zbornice pozval k aktivnosti: »Stopimo skupaj! Bodite aktivni, posredujte nam mnjenja, predloge, saj bomo le tako lahko skrbeli, da bodo pogoji za poslovanje in delo v obrti in podjetništvu boljši.«

V imenu Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je radeljske obrtnike in podjetnike pozdravil direktor OZS **Dani-
jel Lamperger**. Čestital je vsem prejemni-

Posebna priznanja za poslovno odličnost so prejeli Podjetje CNC P&K-Pušnik, d. o. o., O.P.S. Breznik, d. o. o., Mizarstvo Jurač, d. o. o., Prodaja kovin, storitve, inženiring Alojz Košir, s. p., Šiviljstvo Knez in Gumarstvo Šrajner, d. o. o., posebno priznanje za sodelovanje pri promociji obrtnih poklicev pa Osnovna šola Radlje ob Dravi.

kom priznanj in se zahvalil OOO Radlje ob Dravi za njeno odlično delo in vpetost v obrtno-podjetniški zbornični sistem. Tudi on je pozval k enotnosti in aktivnosti ter obljubil: »Na zbornici se bomo maksimalno trudili, da bo poslovno okolje takšno, da boste v njem lahko obstajali ter se razvijali in rasli še naprej. Poleg tega pa bomo razvijali tudi zbornične storitve, da bodo te moderne in primerne času.«

Zbranim sta spregovorila še državni sekretar za malo gospodarstvo **Franc Vesel** in radeljski župan **mag. Alan Bukovnik**, ki je izpostavil dobro sodelovanje med občino in zbornico ter obrtnikom priznal njihov prispevek k boljšemu življenju v občini.

Slovesnost ob zborničnem jubileju je bila tudi priložnost za podelitev priznanj. Obrtniki in podjetniki z več desetletnim stažem so prejeli jubilejna priznanja, posebna priznanja za poslovno odličnost so prejeli Podjetje CNC P&K-Pušnik, d. o. o., O.P.S. Breznik, d. o. o., Mizarstvo Jurač, d. o. o., Prodaja kovin, storitve, inženiring

Prejemniki jubilejnih priznanj OOO Radlje ob Dravi.

Alojz Košir, s. p., Šiviljstvo Knez in Gumarstvo Šrajner, d. o. o., posebno priznanje za sodelovanje pri promociji obrtnih poklicev pa Osnovna šola Radlje ob Dravi. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je OOO Radlje ob Dravi ob njeni 40-letnici podelila Srebrni pečat OZS, **Andrej Šrajner** in **Mihael Jurač**, ki sta s svojim delom pustila pečat tudi na krovni organizaciji, pa sta prejela Srebrni ključ oziroma Bronasti ključ OZS.

EVA MIHELIČ

Mihael Jurač, Andrej Šrajner in Blaž Cvar s priznanji Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki jih je podelil njen direktor Danijel Lamperger.

MURSKA SOBOTA

Na srečanju članov zbornice podelili jubilejna priznanja

OOZ Murska Sobota, z več kot polstoletnim uspešnim delovanjem, je v prekmurskem motelu Čarda pripravila tradicionalno srečanje svojih članov in ob tej priložnosti podelila jubilejna priznanja za 10, 20, 25, 30, 35, 40 in 45 let njihovega poslovanja. Dogodek v soboški zbornici pripravlja že od leta 2007 dalje.

Zbrane je najprej nagovoril predsednik OOZ Murska Sobota **Vlado Mandič** in ob tem poudaril, da je obrt ali podjetje relativno lahko ustanoviti, a jo je težko obdržati, voditi in nadgrajevati. »Ob tem je težko prebroditi krizne čase in najti harmonijo med osebnim in poslovnim življenjem. Toda z vrlinami, kot so delavnost, znanje, vztrajnost, kreativnost, zasledovanje poslovnih ciljev ter ne nazadnje dober odnos z zaposlenimi, in s skupnimi močmi zmoremo, še zlasti, če nam je na tej poti v pomoč in spodbudo stanovska organizacija – območna obrtno-podjetniška zbornica,« je med drugim dejal Mandič.

»Svetovanje, izobraževanje in zastopanje naših članov je najpomembnejše vodilo obrtno-podjetniškega zborničnega sistema, ki so ga prav v teh krajih zapisali obrtniki pred več kot petdesetimi leti. In to poslanstvo zvesto negujemo še danes,« pa je v svojem nagovoru dejal predsednik OZS **Branko Meh**. Poudaril je pomen izobraževanja, ki prihaja še zlasti do izraza v aktualnem času modernizacije in novih tehnologij. Pohvalno se je izrazil o delu vlade, ki si prizadeva razbremeniti gospodarstvo ter v njem obrt in podjetništvo. »Še bo treba zmanjšati

Prejemniki Bronastih ključev OZS za nadaljevanje družinske tradicije obrti (z leve): Gabriela Žokš, Karel Kuzmič, Nives Polak.

prispevke na zaposlene, saj bodo s tem osebni dohodki naših delavcev višji. Na OZS se trudimo, da davčno in drugo zakonodajo s področja drobnega gospodarstva, izoblikujemo in pripravimo skupaj z vladnimi službami in ustreznimi ministri. Če bo uspešno slovensko gospodarstvo, bodo v blaginji in zadovoljstvu živeli številni naši državljani,« je ob koncu dejal Branko Meh.

Tokratnih jubilejnih priznanj je bilo deležnih 65 članov OOZ Murska Sobota. Za 10 let dela v obrti je priznanje prejelo 25 članov, za 20 let dela 12 članov, za 25 let 15 članov in za 30 let dela v obrti 8 članov OOZ. Priznanje in kipec Obrtnik je za 35 let dela v obrti prejela **Marija Kovač, s. p.**, Frizerski salon »Marija«, za 40 let dela v obrti **Viktor Fartelj, s. p.**, prevoznništvo, za 45 let dela v obrti **Slavko Mešič, s. p.**, izdelovanje betonskih elementov, in **Urarstvo Murska Sobota, d. o. o.**

Med letošnjimi jubilarji je veliko članov zbornice, ki nadaljujejo družinsko obrtno tradicijo. OZS je trem z več kot 50-letno družinsko tradicijo podelila bronasti ključ. Prejeli so ga: **Nives Polak, s. p.**, Frizerski salon »Tiffany« (54 let družinske tradicije), **Karel Kuzmič, s. p.**, slikopleskarstvo (56 let družinske tradicije) in **Gabriela Žokš, s. p.**, gostinstvo (71 let družinske tradicije). Karel Kuzmič je samostojno podjetniško pot začel pred 25 leti, pred njim pa je dejavnost od leta 1963 opravljal njegov oče. Nives Polak od leta 1994 nadaljuje frizersko dejavnost, ki jo je že od leta 1965 opravljala njena mama. Gabriela Žokš pa je dejavnost gostinstva začela opravljati leta 1994, s prevzemom lokala od svoje mame, ki je obratovalnico odprla leta 1970, pred njo pa je gostinsko dejavnost opravljala že babica.

NIKO ŠOŠTARIČ

Tradicionalno srečanje članov OOZ Murska Sobota.

Četrtrič šolarje navduševali za obrtne poklice

V Slovenskih Konjicah v začetku oktobra že tradicionalno poteka zanimiva in vedno bolj priljubljena prireditev Promocija obrti in poklicev. Tudi tokrat je v Športni dvorani združila osmo in devetošolce občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje. Dogodek uspešno organizira Območna obrtno-podjetniška zbornica Slovenske Konjice v sodelovanju z omenjenimi občinami in SPOT-om.

Mlade nadobudneže, ki se bodo kmalu morali odločiti, kje bodo nadaljevali šolanje, so nagovorili predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Branko Meh**, župan Občine Slovenske Konjice **Darko Ratajc** in predsednik Območno-podjetniške zbornice Slovenske Konjice **Ivan Furman**, dogodka pa so se udeležili tudi poslanec Državnega zbora RS **Bojan Podkrajšek**, župani vseh občin in ravnatelj osnovnih šol.

»Mladim želim, da so danes čim bolj radovedni, da so odprti, dojemljivi in da se bodo odločili za pravi poklic,« je med drugim šolarje nagovoril Ivan Furman. Hkrati se je zahvalil vsem obrtnikom in podjetnikom, ki so tudi tokrat prišli zbornici naproti in mladim odprli vrata v svoje obrate in proizvodnje.

Branko Meh je poudaril, da je vesel, ker znova sodeluje na edinstvenem in odličnem dogodku, ki mladim ponuja vpogled v raznolike poklice in obrti in jim tako pomaga pri izbiri nadaljnjega šolanja. »Izobraževanje je zelo pomembno. Izobražujemo se vse življenje,« je povedal predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in dodal, da izbira šolanja za obrtne poklice zagotavlja službe takoj po zaključenem šolanju, hkrati odpira poti za nadaljnja izobraževanja vse do univerzitetne izobrazbe ali celo do doktorskega naziva.

V imenu županov občin je mlade nagovoril Darko Ratajc, župan Občine Slovenske Konjice. Zatrdil je, da lokalne skupnosti sodelujejo z lokalnimi obrtniki in podjetniki, hkrati je obljubil, da se bodo trudili ustvarjati spodbudno izobraževalno okolje za mlade ter jim po zaključenem šolanju tudi zagotoviti delovna mesta.

Ravnatelj OŠ Zreče **Peter Kos** je prav tako poudaril pomembnost nenehnega

izobraževanja in pravilne izbire poklica. Spregovoril je tudi o novih poklicih, ki bodo posledica sodobne tehnologije in temu prilagojenega načina življenja. »Bodite ljudje! Imejte dobre odnose s sošolci in pozneje s sodelavci,« je še položil mladim na srce.

Gostje so si bili tudi tokrat enotni v prepričanju, da poklicna izobrazba ne pomeni več zgolj fizično zahtevnega dela, saj so delovni procesi obrtnikov sodobni in tehnološko dovršeni. Enotno so pritrdili tudi dejstvu, da družba nujno potrebuje ljudi, ki bodo opravljali različne storitvene poklice.

Mlade so s svojimi poslovnimi zgodbami tudi tokrat navdihovali in navduševali **Dragica Cvelfer** iz Vrtnarstva Lipa, **Simon Tajhar** iz RTV servisa, **Gregor Kolar** iz Dimnikarstva Lapuh, **Katja Matavž** iz Frizerskega studia Katja, **Barbara Podgrajšek** iz Studia B, frizerstva in kozmetike, **Matija Borovnik** iz Krovstva in kleparstva Borovnik, **Sonja Mikek** iz Slaščičarne Mikek, **Maja Skrbinšek** iz Soboslikarstva Skrbinšek, **Klavdija Skerbinek** iz Šiviljstva Klavdija, mizar **Dušan Brglez**, **Jasmina Jevšenak** iz Kamnoseštva Čakš, **Srečko Kotnik** iz Optike Kotnik, dijaki Srednje strokovne in poklicne šole Zreče z mentorji, Avtoprevoznništvo Borut Fijavž, GMI inženiring in vzdrževanje ter Šolski center Velenje. Vrata v svoja podjetja so prijazno odprli: Avtoprevoz Emilijan Fijavž, Avtoveleka Kuk, Avtoelektrika Jure Planinc, Elpro Križnič, Gostišče Ulipi, Unitur, Hotel Dobrava, Gostilna Jurček, Marjan Vezensek, Škrinjar, d. o. o., Mizarstvo Darko Krajnc, Kostroj-strojgradnja, Ramax, Modelarstvo Hohler, Menart, d. o. o., Foto Nareks, Dar-denj, Vrtnarstvo Zreče, Fijavž Uroš transport, Tinles in Šolski center Slovenske Konjice-Zreče.

Promocijo obrtnih poklicev so v Slovenskih Konjicah pripravili že četrtrič.

»Tudi letos upamo, da smo kateremu mlademu nadobudnežu pomagali pri izbiri poklicne poti. Brez podpore lokalne skupnosti in naših lokalnih obrtnikov ter podjetnikov dogodek ne bi tako dobro uspel. Še enkrat iskrena hvala vsem. Hvala tudi vsem gostom. Upam, da smo na mladih pustili sled. Naš glasbeni gost, ki jih je zabaval na koncu druženja, 6pack Čukur, jo zagotovo je,« je še povedala sekretarka Območne obrtno-podjetniške zbornice Slovenske Konjice **Milena Brdnik**.

MAJA FURMAN

Branko Meh, predsednik OZS, je izrazil zadovoljstvo, da lahko sodeluje na odličnem dogodku, ki mladim ponuja vpogled v raznolike poklice in obrti in jim tako pomaga pri izbiri nadaljnjega šolanja.

ŠKOFJA LOKA

Člani lahkih nog na okrog

OOZ Škofja Loka vsako leto organizira številne strokovne ekskurzije po Sloveniji in v tujino, ki se jih člani radi udeležijo. Samo v zadnjih dveh mesecih se je štirih ekskurzij skupaj udeležilo več kot 160 obrtnikov in podjetnikov.

Vslovo poletju so se na lastno pobudo člani OOZ Škofja Loka najprej podali na tridnevno potovanje po Švici. Čeprav jih je na pot pospremlilo slabo vreme in nizke temperature, pa je topla oblačila in nepremočljivo obutev kmalu zamenjala povsem poletna garderoba. Izjemno lepa pokrajina, visoki gorski masivi, jezera in reke, slapovi in čudovita stara mestna jedra so navduševala ob čudovitem vremenu in dobri družbi. Na pot so se podali tudi upokojeni člani, ki so si ogledali Logarsko dolino z muzejem starin na kmetiji Brinovc, stalno razstavo in multimedijsko predstavitev v Solčavi, razstavo metuljev, ateljejem z unikatnimi izdelki iz solčavskega filca ..., člani loške sekcije gostincev pa so spoznavali turistični in kulinarični utrip italijanske Toskane.

Že tradicionalno jesensko strokovno ekskurzijo pa je organizirala tudi sekcija lesarjev, ki se je tokrat podala na kraško območje. Najprej so se ustavili v Prestranku pri Mizarstvu Novak, ki se že več kot 30 let ukvarja s proizvodnjo masivnega pohištva, nato pa so si ogledali park vojaške zgodovine v Pivki in na Kalu občudovali staro kraško arhitekturo.

Člani OOZ Škofja Loka so se v slovo poletju podali na tridnevno potovanje po Švici.

Letos svoj jubilej praznuje kar 61 obrtnikov in podjetnikov, članov OOZ Škofja Loka. Priznanja jim je predsednik zbornice Jože Misson podelil po gledališki predstavi *Strasti, laži in maček v žaklju*.

Klub mladih podjetnikov uspešno deluje

Mladi so na začetku podjetniške poti postavljeni pred številne izzive. OOZ Škofja Loka jim med drugim skuša pomagati tudi pri vzpostavitvi neformalne oblike povezovanje ter spodbuditi mreženje med njihovimi sovrstniki, zato organizira srečanja mladih podjetnikov. Na srečanju so 23. oktobra gostili mlada predstavnika uspešnega družinskega podjetja Mebor, d. o. o. iz Železnikov, **Simona** in **Uroša Mesca**. Njun oče, **Boris Mesec**, je prvo žago za lastne potrebe oblikoval in izdelal skoraj 30 let nazaj in leta 2011 postal Obrtnik leta, podjetje pa je v letu 2018 prejelo tudi laskavi naziv Zlata gazela. V podjetju se ukvarjajo s proizvodnjo svetovno znanih žag za obdelovanje lesa. Po ustnem priporočilu zadovoljnih kupcev se je podjetje postopno s slovenskega trga prebilo na svetovne trge, danes pa kar 95 % izdelkov prodajo v tujini, po vsem svetu. V družinsko podjetje je vpeta celotna družina, tudi Simon in Uroš. Čeprav sta mlada, imata številne izkušnje z različnih področij poslovanja, ki sta jih delila z mladimi udeleženci. Predstavila sta, na kakšen način se vključujeta v delo podjetja, ter nam zaupala kar nekaj zanimivih podjetniških anekdot.

Srečanja bodo mladi podjetniki nadaljevali 27. novembra, ko bodo obiska-

li podjetje Optiweb, d. o. o., kjer jih bo sprejel **Miha Lavtar**, ustanovitelj, lastnik in izvršni direktor podjetja.

Na gledališki predstavi podelili jubilejna priznanja

Za člane zbornice vsako leto organiziramo ogled gledališke predstave. Letos so si člani lahko ogledali glasbeno komedijo *Strasti, laži in maček v žaklju*, ki so jo izvedli člani ansambla Kulturno društvo Loški oder.

Po predstavi je sledila še slovesna podelitev jubilejnih priznanj. Letos svoj jubilej praznuje kar 61 članov. Deseto obletnico delovanja praznuje 24 članov, dvajseto obletnico 19 članov, 10 članov opravlja dejavnost že 30 let, **Bojan Šinkovec** iz Škofje Loke pa letos beleži kar 40 let delovanja. Poleg jubilejnih priznanj OOZ Škofja Loka vsako leto podeljuje priznanja tudi tistim obratovalnicam, ki nadaljujejo dejavnost oziroma je ta v družini ali podjetju postala že tradicionalna. Letos je to priznanje prejelo sedem članov, in sicer sta za 30 let priznanji prejela Kozin Transport in Jerala Profil, za 35 let Inox Kokalj, za 40 let Mizarstvo Tavčar, že 50 let dejavnost cvetličarstva opravljajo v Cvetličarni Florra, kar 85 let pa letos praznuje Urarstvo Plantarič.

PETRA DOLENC

Na sejmu prvič tudi gorenjske zbornice

Na hipodromu v Komendi vsako pomlad in jesen pripravijo kmetijsko-obrtni sejem. Že 24 let ga pripravljata Občina Komenda in Konjeniški klub Komenda, tokrat pa so na njem prvič sodelovale tudi gorenjske območne obrtno-podjetniške zbornice s svojimi člani.

Na tridnevnem sejmu se je predstavilo več kot šeststo razstavljalcev iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Nemčije in Slovaške. Sejemska ponudba je bila po tradiciji kmetijsko obarvana, veliko pa je bilo tudi obrtnih izdelkov in izdelkov za široko uporabo. Prvič so se na sejmu predstavljale tudi gorenjske območne obrtno-podjetniške zbornice s svojimi člani. Razstavniki del vsakokrat spremlja pester spremljevalni program v obliki strokovnih predavanj in delavnic s področja kmetijstva in gozdarstva, tokrat pa so organizatorji pripravili tudi razstavo slovenskih avtohtonih in tradicionalnih pasem konj.

Sejem je prodajne narave in zaradi tega izjemno privlačen za obiskovalce od blizu in daleč, poleg tega pa organizatorji ne pobirajo niti vstopnine niti parkirnine.

E. M.

Gorenjske območne obrtno-podjetniške zbornice je na sejmu obiskal tudi predsednik OZS Branko Meh.

Uspela že trinajsta promocija deficitarnih in obetavnih poklicev

Skoraj dvestotim osnovnošolcem iz kraško-brkinskih osnovnih šol so dijaki in profesorji sodelujočih srednjih šol ter posamezni delodajalci skušali približati poklice, za katere obstaja na trgu delovne sile povpraševanje in tudi dobri zaslužki. OOO Sežana se zaveda pomena dobro usposobljenega kadra, zato so že trinajsto leto zapored organizirali promocijo deficitarnih in obetavnih poklicev.

Kot je v pozdravnem nagovoru povedal predsednik OOO Sežana **Jernej Bortolato**, vsi dobro vemo, da se mladi po končani osnovni šoli znajdejo na raz-

potju, od koder vodijo poti v stotine različnih poklicev, zato je nujno, da svoje lastnosti nepristransko presodijo glede na zahteve poklicev, med katerimi izbirajo. To v resnici ni lahka naloga, saj se rado zgodi, da pri izbiri poklica, zaradi podcenjevanja ali precenjevanja samega sebe, posameznik lahko izbere napačno pot.

»Skupaj s šolami in ob sodelovanju partnerjev, vam danes skozi delavnice želimo prikazati drugačno plat poklica,

ki bo mogoče zbudila vaše zanimanje in vam pomagala pri prepoznavanju samega sebe in vaših poklicnih želja,« je dejal Bortolato in dodal: »Verjamemo, da s tovrstnimi projekti približujemo obrtniške-podjetniške poklice mladim, ob enem pa skušamo zagotoviti gospodarstvu regije srednjeročno in dolgoročno strokovne kadre, ki jih potrebuje za svoj nadaljnji razvoj. Tudi čez 30 let se bomo vozili z avtomobili in potrebovali bomo avtoserviserje, avtoličarje, tudi čez 30 let bomo jedli in se oblačili. In potrebovali bomo peke, kuharje, šivilje. Prav tako bomo čez 30 let še gradili in ustvarjali. Torej bomo potrebovali bomo dobre zidarje, tesarje, kleparje-krovce, električarje in še vrsto drugih poklicev.«

Srednje šole so se predstavile z delavnicami, ki jih izvajajo v sklopu rednega izobraževanja, na dogodku pa so sodelovali tudi obrtniki-podjetniki, ki so predstavili svojo obrt v svojih proizvodnih obratih in na ta način skušali še podrobneje približati bodočo izobrazbo osnovnošolcem.

Na Krasu in v Brkinih se gospodarstvo, podobno kot drugje po Sloveniji, srečuje s problemom pomanjkanja ustreznega kadra, zato želijo na OOO Sežana s tem projektom in takim načinom predstavitve mladostnikom omogočiti vpo-

gled v vsebino posameznega poklica, v delovna okolja in možnost, da spoznajo napredek tehnologij ter perspektivnost nekaterih poklicev. Že od leta 2006 spodbujajo interes učencev za deficitarne poklicne smeri. Prve korake so s tem napravili, vendar se na zbornici zavedajo, da to ni dovolj. Da bodo postali določeni poklici med mladimi spet popularni in zanimivi, bo treba podobne dogodke, seveda prilagojene, pripraviti že za otroke v vrtcih.

Prepričani so, da s takimi projekti približujejo obrtniške-podjetniške poklice mladim ter skušajo zagotoviti gospodarstvu regije srednjeročno in dolgoročno strokovne kadre, ki jih potrebuje za svoj nadaljnji razvoj. Poleg tega želijo prepričati oziroma vsaj omejiti beg strokovno usposobljenih kadrov iz regije ter na ta način prispevati k dvigu izobrazbene ravni prebivalstva regije. Saj vemo ... na mladih svet stoji!

KLEMENTINA KRIŽMAN, SLIKE: ARHIV
OOO SEŽANA

Pri promociji so sodelovale srednje šole: Šolski center Nova Gorica (Biotehniška šola, Gimnazija in zdravstvena šola, Strojna, prometna in lesarska šola, Elektrotehniška in računalniška šola), Srednja šola Izola, Srednja tehniška šola Koper, Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana, Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Šolski center Postojna ter Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna.

Piknik aktivnih in upokojenih članov zbornice

Konec septembra je OOO Ljubljana Moste-Polje v Konjeniškem in športno-rekreacijskem centru Ljubljana pripravili že tradicionalno druženje upokojenih in aktivnih obrtnikov, članov zbornice.

Udeležence, našli so jih kar 130, je uvodoma pozdravila predsednica OOO Ljubljana Moste-Polje **Romana Zrnec** in jim zaželela, da prijetno ter sproščeno preživijo popoldne in večer v družbi dveh generacij. Uvodni nagovor so izkoristili tudi za zahvalo ambasadorjem poklicev, ki so do sedaj sodelovali pri promociji obrtnih poklicev v okviru Obrtne poti in tako učencem omogočili realen vpogled v opravljanje poklica.

Kot se za druženje spodobi hrane in pijače ni manjkalo, za glasbo je ves čas druženja skrbel sponzor druženja DJ Edy, sicer aktiven član zbornice, za komične vloške pa je z imitiranjem političnih veljakov in drugih znanih osebnosti poskrbel moderator dogodka Jure Galičič.

Druženje je popestrilo prijateljsko tekmovanje v prstometu (metanju balinčkov), v katerem se je pomerilo 16 parov. Letos so se tekmovanja željni udeleženci lahko pomerili tudi v hitrostnem zabijanju žeblicev, kar je poskrbelo za dodatno sprostitvev in smeh. Kot se za vsako tekmovanje spodobi, so zmagovalci prejeli nagrade. Zanje se zbornica zahvaljuje članoma, podjetjema ŽAML, d. o. o. – Wellness center Viktorija in Fermedica, David Ferle, s. p., ter partnerjem Mozaika podjetnih (Zavarovalnica Triglav, Telekomu Slovenije in Hiveterminal). Wellness center Viktorija je pripravil tudi presečenec za udeležence, in sicer masažni kotic ob Ljubljani, kjer so udeležence z masažo ramenskega obroča razvajale izurjene roke tajske maserke.

Za pomoč pri organizaciji dogodka se OOO Ljubljana Moste-Polje zahvaljuje organizacijskemu odboru, ki ga sestavljajo **Romana Zrnec, Dušan Levičnik, Damjan Počervina, Gašper Kramar, Nuša Zajc** in **Franc Landeker**.

MOJCA ŠKUFCA

Udeleženci tradicionalnega druženja upokojenih in aktivnih obrtnikov OOO Ljubljana Moste-Polje.

LJUBLJANA BEŽIGRAD

Srečanje Kluba mladih podjetnikov

Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Ljubljana Bežigrad je bilo 15. oktobra prvo srečanje Kluba mladih podjetnikov, na katerem so gostili cenjenega podjetniškega mentorja Matijo Goljarja, vodjo Ustvarjalnika – pospeševalnika mladinskega podjetništva.

Matija Goljar je udeležencem predstavil motivacijsko delavnico za mlade, ki jo OOO Ljubljana Bežigrad v sodelovanju z Ustvarjalnikom načrtuje organizirati na začetku prihodnjega leta. Delavnica je namenjena predvsem mladim, tudi potencialnim prevzemnikom družinskih podjetij, ki stopajo na podjetniško pot in se želijo preizkusiti v podjetniških veščinah. V navdihujoči predstavitvi je Matija opisal nekaj uspešnih poslovnih idej in mladim na podjetniški

poti svetoval predvsem vztrajnost. Zbornica bo mladim, ki se bodo povezovali preko Kluba mladih podjetnikov, tudi v prihodnje nudila prostor za srečanja, izmenjavo izkušenj in podjetniških praks. Mladi podjetniki vabljeni, da se pridruže klubu na naslednjem srečanju, ki bo v sredo, 20. novembra 2019, ob 10.00 na OOO Ljubljana Bežigrad! Za podrobnejše informacije pišite na info@ooz-ljbezi-grad.si.

M. Z.

Jesenska strokovna ekskurzija članov zbornice

Zadovoljni udeleženci strokovne ekskurzije OOO Črnomelj.

Tako kot že vrsto let, so se člani OOO Črnomelj tudi letos prvi vikend v oktobru odpravili na tradicionalno strokovno ekskurzijo. Tokrat so obiskali inovativno turistično destinacijo Vulkanland na Štajerskem v Avstriji. V dvajsetih letih je deželni s premišljeno politiko razvoja in povezovanj kmetij uspelo iz popolnoma nerazvite regije narediti turistično-kmetijski čudež Avstrije.

O bmočje slovi kot primer odlične prakse in dobrega sodelovanja med sosedi. S povezovanjem so dosegli prepoznavnost regije na turističnem zemljevidu Evrope. Obrtniki in podjetniki iz Črnomlja so se najprej ustavili v termah Bad Blumau, ki jih je oblikoval znameniti arhitekt Hundertwasser. Ogledali so si kompleks z ozelenelimi strehami, okroglimi oblikami in pisanimi fasadami. Naslednji postanek je bil v znani čokoladnici Zotter. Sprehodili so se skozi tovarno in si ogledali predelavo kakovitih zrn vse do končnih izdelkov, ki so jih lahko tudi poizkusili.

Naslednji dan so si pod gradom Riegersburg ogledali spektakularno predstavo s pticami roparicami, v nadaljevanju

pa so obiskali zanimivo kmetijo, kjer se ukvarjajo s prašičerejo, predelavo mesnin in gostinstvom. Ogledali so si kratek kratak predstavni film o Vulkanlandu v slovenskem jeziku, nato pa šli na voden ogled kmetije. Lastniki so razkrili več posebnosti kmetije, med drugim tudi, da prašiči poslušajo Mozarta in jedo biohrano. Ogledali so si še bližnji obrat za pridelavo piva in viskija, kjer sta lastnika predstavila svojo podjetniško pot, sledila pa je seveda degustacija njihove proizvodnje.

Udeleženci ekskurzije so si ogledali mesto Wiener Neustadt, nekdanjo cesarsko prestolnico, kjer je pokopan cesar Maximilian, mesto Eisenstadt ali Železno, kjer v tem malem mestu izstopa grad grofov Esterhazyjev, ki so na tem

dvoru pogosto gostili slavnega komponista Josefa Haydna in mu v palači zgradili čudovito dvorano za prestižne koncerte. Obiskali so še Haydnkirche, kjer je Haydnov grob, in si ogledali tudi zanimivo ter nenavadno zgrajeno Kalvarijo.

Udeležence ekskurzije je vse tri dni spremljalo prijetno jesensko vreme, kar je botrovalo tudi dobremu vzdušju med njimi. Vsekakor je bil namen organizatorjev dosežen. Spoznali so uspešne podjetniške zgodbe, nadgrajene s povezovanjem, obrtniki in podjetniki pa so se prijetno družili. Informiranje in druženje pa sta dve izmed najpomembnejših nalog zbornice.

TATJANA AUPČ

Jubilej poguma in vztrajnosti

OOZ Kočevje že 40 let zastopa interese obrtnikov in malih podjetnikov iz občin Kostel, Osilnica in Kočevje ter išče vedno nove možnosti za izboljšanje podjetniškega okolja in dobrih poslovnih običajev, ki imajo krajevni pomen. Delček pestre zgodovine kočevskih obrtnikov in podjetnikov so predstavili na slovesnem praznovanju obletnice zbornice, na katerem so podelili tudi jubilejna in posebna priznanja.

Čeprav je bila obrt pred vojno močno razvita med nemškim in slovenskim prebivalstvom, je ta po vojni skorajda zamrla. Tudi razmere niso bile naklonjene obrtništvu, zato v povojnem obdobju deluje izredno malo samostojnih obrtnikov. Na zmanjšano število obratovalnic je poleg politične nenaklonjene klime vplival hiter razvoj industrije. Poleg tega pa se občani za odpiranje obratovalnic niso odločali, ker je bilo na področju obrti še polno neurejenih vprašanj v zvezi z davčno politiko, pomanjkanjem poslovnih prostorov, problemi kreditiranja in neurejenim zdravstvenim in pokojninskim zavarovanjem.

Bistvene spremembe za razvoj je prineslo sprejetje zakona o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov v letu 1963. Spoznanje, da je obrtna dejavnost dopolnilni del velikega gospodarstva, je vplivalo na naraščanje števila obratovalnic. S sprejetjem zakona o združenem delu in novo ustavo je bil v zvezi s samostojnim osebnim delom storjen velik korak naprej.

Obrtniki so v tem času začutili potrebo po združevanju, saj so tako imeli več možnosti za sodelovanje z občinskimi in republiškimi organi. Leta 1979 so se povezali in s svojimi sredstvi ustanovili združenje obrtnikov. Osnovni cilj stanovske organizacije pod vodstvom **Matije Južniča** je bil zastopanje interesov obrtnikov in podjetnikov do države, strokovno svetovanje, informiranje in izobraževanje svojih članov. Zbornica, ki je naslednica takratnega združenja, vse te naloge, ki so se sicer bistveno razširile in spremenile, še vedno opravlja, poudarek pa daje predvsem sodelovanju in partnerstvu z državnimi in občinskimi

»Močan steber, kot je zbornica, ki se bori za naše zahteve, bomo vedno potrebovali,« je med drugim dejal Dušan Janežič, predsednik OOO Kočevje.

Priznanja OZS so prejeli podjetje Kamnoseštvo Erjavec, Marinka Trope, Irena Judnič, Branka Mušič in Dušan Janežič (tudi v imenu OOO Kočevje).

organi ter delu strokovnih sekcij in povezovalnim nalogam znotraj zbornice.

Predsednik OOO Kočevje **Dušan Janežič** se je zahvalil vsem, ki so bili del zgodbe zborničnih 40 let. »Takrat so obrtniki začeli spoznavati, da se je treba povezovati in združevati. To, da smo samo združeni dovolj močni, da se lahko pogajamo za boljše pogoje za delo, vemo tudi danes. Časi so sicer drugačni kot leta 1979, a močan steber, kot je zbornica, ki se bori za naše zahteve, bomo vedno potrebovali,« je izrazil svoje prepričanje Janežič.

Z njim se je strinjal tudi predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Branko Meh**. »Država danes sicer drugače gleda na nas obrtnike, a nas kljub temu z vedno novimi obveznostmi in obremenitvami, ki nam jih nalaga, ovira pri našem razvoju,« je med drugim dejal Meh in nanizal nekaj področij, na katerih zbornica še posebej zavzeto zagovarja interese svojih članov.

Zbrane sta pozdravila in jim čestitala ob jubileju tudi državni sekretar za malo gospodarstvo **Franč Vesel**, ki je izpostavil pomen, ki ga ima malo gospodarstvo za celotno družbo, in kočevski podžupan **Roman Hrovat**, ki pa se je obrtnikom in podjetnikom zahvalil za pogum, da vztrajajo na svoji poti, da se borijo s surovo silo trga in konkurence ter ohranjajo kočevsko obrt in podjetništvo.

Na slovesnosti ob 40-letnici zbornice so podelili tudi jubilejna priznanja za dolgoletno uspešno delo v obrti in podjetništvu. Ob tej priložnosti se je s posebnimi priznanji kočevskim obrtnikom, ki so aktivni tudi na ravni krovne organizacije, zahvalil tudi predsednik OZS Branko Meh. Priznanja Srebrni ključ OSZ so prejele **Branka Mušič**, **Irena Judnič** in **Marinka Trope**, **Dušan Janežič** je prejel Zlati ključ OZS, priznanji Srebrni pečat OZS pa sta prejela **Kamnoseštvo Erjavec**, d. o. o. in OOO Kočevje.

EVA MIHELICH

PROJEKT DuALPlus

Tudi na Ulici obrti na MOS

Na Ulici obrti, ki je potekala v sklopu 51. Mednarodnega sejma obrti in podjetnosti v Celju in kjer so bili predstavljeni zanimivi obrtni poklici, je bilo med drugim predstavljeno tudi sodelovanje OZS v projektu DuALPlus, ki spodbuja odličnost v dualnem sistemu izobraževanja.

Cilji projekta, ki povezuje alpsko regijo, so priprava zbirke orodij za poklicno usmerjanje, ki je razširjeno v alpskem prostoru, priročnik inovativnih praks v dualnem izobraževanju, razvoj politik za povečanje horizontalne in vertikalne propustnosti dualnega izobraževanja v alpskem prostoru ter katalog modulov, ki bodo olajšali omenjeno propustnost. Zanimirana javnost je lahko spoznala dosedanje rezultate posameznih projektnih nalog in razpravljala o poteku in prednostih projekta za slovenske obrtnike in podjetnike. Projekt lahko spremljate na uradni spletni strani: <https://www.alpine-space.eu/projects/dualplus/en/home>.

M. K.

Na letošnjem MOS so bile predstavljene tudi aktivnosti projekta DuALPlus.

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Predstavljen tudi vajeniški sistem izobraževanja

Sredi oktobra je na Srednji gostinski in turistični šoli Radovljica potekal tradicionalni Vrtljak poklicev, kjer so si osnovnošolci lahko ogledali posamezne predstavitve poklicev in delavnice, ki jim bodo v pomoč pri karierni orientaciji in pri odločitvi, kje bodo nadaljevali izobraževalni pot po opravljeni osnovni šoli. Poleg posameznih šolskih centrov in šol je na dogodku sodelovala tudi Območna obrtno-podjetniška zbornica Radovljica. V sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije so bile na vrtljaku predstavljene možnosti nadaljnega izobraževanja v vajeniškem sistemu izobra-

ževanja. Nabor izobraževalnih programov v vajeništvu in šole, ki ta program izvajajo, se je razširil na 12 izobraževalnih programov in 30 šol iz celotne Slovenije. Bistvo vajeniškega sistema je, da si vajenci strokovna in praktična znanja pridobivajo v podjetjih v realnem delovnem okolju, teorijo pa v šoli. Največ zanimanja je bilo za izobraževalni program mizar in oblikovalec kovin-orodjar. Opaziti je, da še vedno ni dovolj informacij o vajeniški obliki izobraževanja in da je treba s takšnimi in podobnimi promocijami nadaljevati.

M. K.

PROJEKT MASTER 4.0

Erasmus+

Boljše priprave in izvajanje mojstrskih izpitov

Septembra 2019 je OZS začela izvajati projekt Inovacije na področju mojstrskih izpitov in nadgradnja vprašanj za mojstrske izpite – Master 4.0, ki bo trajal do konca leta 2021.

Cilj projekta je izboljšati pripravo in izvajanje mojstrskih izpitov, in sicer z izboljšanjem izpitnih vprašanj in programov v skladu s potrebami trga dela in trenutnimi tehnološkimi trendi. Z uvedbo inovativnih pristopov, digitalnih tehnologij in z izdelavo spletne platforme za pripravo in opravljanje mojstrskega izpita, bo izboljšana kakovost priprave in izvedbe mojstrskega izpita. Poleg tega bo del spletne platforme odprt in dostopen širši javnosti. Tam bodo objavljene informacije o poteku opravljanja mojstrskega izpita, pristopnih pogoji in najpogostejša vprašanja v zvezi z mojstrskimi izpiti.

Projekt združuje partnerje iz držav z dolgoletnimi izkušnjami na področju izvajanja mojstrskih izpitov, kot sta Slovenija in Hrvaška, ter partnerje iz držav, ki so pred kratkim uvedli mojstrske izpite, kot sta Republika Severna Makedonija in Črna gora.

Partnerji v projektu so OZS, HOK, Republika Severna Makedonija, Črna gora in Visoko učilišče Algebra iz Hrvaške. Na prvem spoznavnem projektnem sestanku, ki je bil 10. oktobra v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, so partnerji pregledali vsebine projekta in si razdelili naloge.

ALMA ČEMAN

Udeleženci spoznavnega sestanka v projektu Master 4.0 v Ljubljani.

S TEHNIŠKO DEDIŠČINO DO PRENOSA ZNANJ

Ohranili so neprecenljivo tehniško dediščino

Primer dobre prakse, predvsem pa zelo uspešen korak pri ohranjanju naše tehniške dediščine, predstavlja nedavno odprtje razstave Mašine za kovine, ki bo v prihodnje ostala tudi del stalne zbirke Tehniškega muzeja Slovenije. S strokovnjaki muzeja je moči združil naš član Janez Kunaver, znani obrtnik kovinar, ki je kot zadnji iz obrtniške družine Kunaver že dlje časa razmišljal, kako v prostoru in času ohraniti enkratno obrtno delavnico svojega deda, kjer so že na začetku prejšnjega stoletja izdelovali prve stroje za fino obdelavo kovin.

Mojster Janez Kunaver je s postavitvijo razstave Mašine za kovine uspešno izpolnil vrsto svojih strokovnih ciljev in z njo kronal poslanstvo svojega zahtevnega poklica.

V prostoru in času ujeta kovinarska delavnica družine Kunaver, ki jo je Janez Kunaver v nespremenjenem stanju vzorno vzdrževal več desetletij. Fotografija je objavljena v katalogu razstave Mašine za kovine, Tehniškega muzeja Slovenije, z njo pa je fotograf Dragan Arrigler vrhunsko ujel vzdušje, ki je v njej vladalo pred več kot pol stoletja.

Da res ljubi svoje stroje in svojo obrt, je **Janez Kunaver** dokazal že s tem, da je kljub visoki izobrazbi ostal zvest družinski tradiciji kovinarske obrti ter ji namenil svojo celotno poslovno pot, še bolj pa je to dokazal s tem, da je delavnico svojega deda, kjer proizvodnje že več kot trideset let ni bilo več, ves čas vzdrževal v vzorno urejenem in odlično delujočem stanju, ki so ga čudovito opisale besede kustosa **Vladimirja Vilmana**: »Ko sem stopil v delavnico, je vse izgledalo, kot da je sobota popoldan in da bodo v ponedeljek delavci spet prišli na delo.«

Mojster Kunaver je sprejel pogumno odločitev, zaradi katere je, kot je ganjen izjavil ob odprtju razstave, danes najbolj srečen človek na svetu, da celotno zbirko enkratnih strojev za obdelavo kovin podari muzeju, muzej pa je na drugi strani prepoznal visoko vrednost te zapuščine in jo uspešno umestil v svojo stalno zbirko tehniškega muzeja v Bistri.

Projekt oblikovanja razstave, pri katerem so sodelovali še kustos **Boris Brovinsky** in celotna strokovna ekipa muzeja, je trajal tri leta, v tem času pa so stroje in opremo iz delavnice popisali, restavrirali, del shranili v depo, del pa postavili v stalno zbirko, kjer so v majhnih, a uporabnih in dobro izkoriščenih prostorih uspeli spretno ponazoriti celo vzdušje delovnega okolja kovinarske delavnice.

Kot je povedala **Natalija Polenec**, direktorica Tehniškega muzeja Sloveni-

je, odprtje te razstave predstavlja prelomnico v strokovnem delu muzeja, saj z njo začenjajo intenzivno sistemsko zbiranje gradiva s področja mehanske obdelave kovin.

To moramo prepoznati kot priložnost za ohranitev bogate tehniške dediščine, ki se zagotovo še skriva v številnih dolgih tradicijah obrtniških družin ter hkrati možnost, da se podobne zbirke naredijo tudi za druge stare slovenske obrti, ki morebiti še niso muzejsko obdelane.

Temu razmišljanju sledi tudi **Vida Kaporc Sedej**, sekretarka Direktorata za kulturno dediščino na ministrstvu za kulturo, ki pričujočo razstavo vidi kot pomemben del javne službe in ohranjanje tehniške dediščine, predvsem pa inženirskega strokovnega znanja, ki postaja ena od najpomembnejših vrednot današnje družbe, saj poleg surovin, dela in kapitala predstavlja ključni dejavnik gospodarskega napredka.

S tem projektom muzej presega klasično muzejsko predstavitev s predmeti premične tehniške dediščine, saj ji s pomenom nesnovne dediščine dodaja novo dimenzijo, ki predstavlja prenos znanja, veščin in izkušenj med generacijami.

Nova stalna zbirka Mašine za kovine je še kako vredna ogleda, zato si ob prvi priliki vzemite čas in obiščite Tehniški muzej Slovenije v Bistri.

ANTON ŠIJANEC

Srebrni jubilej lekarne Pod Sv. Rokom

»Če ne bi imela tako enkratne družine, to danes ne bi bilo mogoče. Moj življenjski cilj je bil vedno pomagati ljudem,« je ob jubileju dejala Breda Drenek Sotošek, ustanoviteljica ter prva direktorica Lekosa (lekarna, kozmetika Sotošek Sevnica) in Lekarne Pod Sv. Rokom.

Breda je izjemno družbeno aktivna. Med drugim je bila tudi sevniška podžupanja, več mandatov občinska svetnica in je aktualna predsednica Območnega združenja Rdečega križa Sevnica. Dejavna je tudi v organih obrtno-podjetniške zbornice.

Sotoškovi imajo pravzaprav učno lekarno za srednjo šolo in fakulteto. Tako je pri njih opravilo pripravništvo po 15 srednješolcev in študentov. Tudi nekdanji direktor Farmadenta je strokovni izpit opravljal pri njih.

»Naš kolektiv je izjemno stabilen. Imamo zelo dobre, pridne sodelavke, zato tudi njim iskrena hvala!« pravi magistra farmacije Breda Drenek Sotošek, ki se je po 21 letih dela v Lekarni Sevnica, od tega 18 let na delovnem mestu direktorice odločila, da svojo podjetnost preizkusi še na samostojni poti. Po ustanovitvi podjetja Lekos leta 1993 je 18. avgusta istega leta sevniška občina podelila koncesijo »za opravljanje zasebne lekarniške dejavnosti v poslovnem prostoru na Drožanjski cesti 68 v Sevnici, ki bo delovala predvsem za območje Krajevne skupnosti Sevnica«. 25. aprila 1994 je bila med koncesionarko in občino sklenjena še pogodba, s katero so se uredila razmerja v zvezi z delovanjem javne službe. Poleti istega leta je podjetje Lekos dozidalo še prostore za lekarno in 1. oktobra 1994 je Sotoškova v prisotnosti številnih gostov in krajanov odprla sodobno opremljeno lekarno. Odprta Lekarna Pod Sv. Rokom je bila peta v Sloveniji in prva v Posavju. Čeprav je bila na obrobju mesta, si je stranke pridobila s strokovnostjo, prijaznostjo in dostopnostjo storitev 24 ur dnevno, prav tako ob koncih tedna in praznikih.

Sekretarka OOO Sevnica Anita Pečnik in član upravnega odbora OOO Sevnica Peter Mirt sta Bredi Drenek Sotošek za 25 let Lekarne Pod Sv. Rokom podelila srebrno plaketo.

V lekarni so razvili vrsto izdelkov, ki so jih v letih 2012 in 2013 registrirali pod blagovnimi znamkama Leko vita in Leko beba. Izdelki so plod lastnega znanja in dolgoletnega razvoja s posluhom do narave. V zadnjih petih letih pa so v lekarni uredili še kotichek za svetovanje, nadgradili informacijsko tehnologijo, izboljšali dostop vanjo in se kot prva lekarna v Sloveniji preoblikovali v družbo z omejeno odgovornostjo.

Breda, vodja lekarne, je ob pomoči svojih hčera Lucije in Nataše, tudi farmacevtki, ki sta dobesedno in strokovno rasli ob mami, razvila bogat nabor izdelkov. Hkrati s prenosom znanja in izkušenj, sta se hčeri navzeli materinih pozitivnih značajskih lastnosti, prijaznosti in humanosti, ki ju Breda izkazuje tudi pri vodenju območnega združenja Rdečega križa v sevniški občini. Poleg treh Sotoškovih deklet so v lekarni zaposleni še Maksimilijana Omerzel, Slavica Ocvirk in Ženja Gerjevič Zelič.

»Če ne bi imela tako enkratne družine, soproga in otrok, to danes ne bi bilo mogoče. Šli smo tudi skozi težke čase, a vendarle so prevladali lepši in uspeli smo. To je pod-

laga še najmanj za nadaljnjih 25 let. Dekleta so ustvarjala, skupaj z menoj, vse to zadnjih 15 let. Zato ni strahu za nasledstvo. Moj življenjski cilj je bil vedno – pomagati ljudem. Vedno se trudimo. Vstanemo, kadar koli ljudje potrebujejo zdravila oziroma se potrudimo, da jih v najkrajšem času nabavimo, če jih morda nimamo na zalogi. Skratka, cela družina dela za soljudi. Zato smo se, predvsem na pobudo hčera, odločili, da ob srebrnem jubileju povabimo ljudi, da se malo poveselimo in pozabimo na vse hudo,« pojasnjuje Breda.

Sevniški župan Srečko Ocvirk je povedal, da ima z Lekarno Pod Sv. Rokom in z družino Sotošek same pozitivne izkušnje. Poudaril je še, da ceni napore Brede in drugih družinskih članov, ki so jih vlagali v razvoj lekarne, javne službe, pa tudi v podjetniško naravnost. »Breda je marsikje orala ledino v Sevnici, tudi pri ustanavljanju Rotary kluba, mažoretne skupine itd.,« je med drugim dejal župan.

PAVEL PERC

Lucija in Nataša Sotošek pri delu v družinski lekarni.

GOSTILNA SLOVENIJA, GOSTILNA PRI KUKLJU, VELIKE LAŠČE

Kjer so doma kraljice vseh pogač ... potice

Že šesta generacija skrbi za bogato gostinsko tradicijo Pri Kuklju. Predstavlja jo Margareta Damjanič, ki sledi svoji viziji razvoja, predvsem pa skrbi, da je gostinska ponudba privlačna, da so gostje zadovoljni, da je kavarna založena s pecivom in poticami, da ... Včasih ji je žal, da ima samo dve roki.

Današnja gostilna sredi Velikih Lašč je ohranila podobo iz 19. stoletja. Del notranjosti pa je še starejši, o čemer govorijo tudi pisni viri. Prvikrat se omenja že leta 1778, ko se je pri hiši po domače reklo pri »Žlindrovih«. Zdajšnje domače ime pri Kuklju pa se prvič omenja leta 1790 in si ga razlagajo na dva načina. Verjetna je razlaga, da naj bi hiša dobila ime zaradi strešnega okna ali »kukerla«. Po drugi razlagi naj bi se mladi gospodar Jakob Srpan vrnil z vojne kot invalid z leseno nogo, ki je pri hoji po gostilniškem prostoru povzročala značilen zvok ali po domače »kukljanje«.

V tem času sta bili v hiši gostilna in pekarna, zraven pa tudi velika kmetija. Srpan ni imel potomcev in je gostilno podaril svoji nečakinji Lojzki Mihelčič. Prav iz let njenega gospodinjstva se je ohranilo nekaj receptov, s katerimi Pri Kuklju še danes razvajajo goste. Poročila se je z Janezom Koprivcem in imela sta troje otrok. Prvorojeni Janez je podedoval gostilno, pekarijo in kmetijo, ter postal dober slaščičar in pek. Z ženo Štefko sta imela štiri otroke; Vanja se je odločila nadaljevati

Margareta Damjanič je mojstrica peke potic.

bogato tradicijo in si del znanja pridobila v tujini, kjer je spoznala svojega soproga Petra Damjaniča, pristnega Dalmatinca s Hvara. Leta 1978 sta prevzela gostilno po starših, spremenila gostinsko ponudbo, ohranila tudi nekaj starih hišnih jedi, za novost pa je poskrbel Pero s ponudbo dalmatinskih ribjih jedi.

Pred leti je gostilno prevzela njuna hči Margareta, ki neumorno sledi svoji viziji razvoja gostilne, ki jo je prilagodila spremenjeni kulturi prehranjevanja sodobnih gostov. »Začeli smo se prilagajati. Prilagodili smo menije, ki so danes sezonski. Jeseni je na krožnikih divjačina in zelenjava ter drugo, kar da narava. Potem pridejo na vrsto martinove jedi, koline, kostanjeva potica. Vedno se veselim jesensko-zimskega časa,« prizna Margareta in doda, da ji priprava teh jedi še posebej paše, pa tudi ljudje so več doma

ali v bližini doma, raje tudi pridejo in posedijo v gostilni. Njihovim prehranskim navadam so prilagodili tudi urnik. »Treba je pametno delati, ne samo delati,« je prepričana Margareta, ki je bila v določenem trenutku »vržena v vodo«. »Preprosto sem se vsega lotila in mi je ratalo. Tudi potic; pehtraneve, orehove, makove,

rožičeve, ocvirkove ... in štrukljeve. Začela sem preizkušati razne variacije in recepte zapisovati, saj so se prej ohranjali le po ustnem izročilu. Danes tako imam knjižico s sladkimi recepti, s pomočjo katere se lahko zdaj vsakdo loti peke,« pove Margareta.

V njej so tudi recepti za krofe, piškote in druge sladice, s katerimi dodatno napolni kavno in pekarno, ki praktično od nekdaj dopolnjuje gostinsko ponudbo. Proizvodnja je majhna butična, kar Margareta lahko naredi s svojima rokama: »Vsak dan naredim nekaj, da se napolnijo police. En dan piškote, drugi dan kremšnite, potem potice. Povpraševanja pa je precej več, kot sploh lahko naredim.«

Margareta je izjemno hvaležna za pomoč bratu Andreju in majhni ekipi, znotraj katere vlada pozitivna energija, ki daje voljo in veselje do dela. Na ta način bo zagotovo uspela uresničiti še marsikatero svojo vizijo. Med drugim tudi ureditev prenočišč, ki jih želi ponuditi svojim gostom.

EVA MIHELČIČ

Poleg potic imajo Pri Kuklju tudi štruklje najrazličnejše okuse.

Časopisni oglas mi je odprl nove poti

Če bi izbirali dobra imena med tiskarji, bi vanje uvrstili tudi Deana Bezeljaka, ki prihaja iz Nove Gorice, kjer ima tudi svoj tiskarski studio – Studio Graph. V njem ustvarja z veliko mero odgovornosti in v zadovoljstvo strank. V čevlje samostojnega podjetnika je stopil leta 1996, vse od takrat dela s srcem in sledi aktualnim trendom na trgu. Lahko se pohvali s hitrimi in kakovostnimi tiskarskimi storitvami.

Na srednjo grafično šolo se je vpisal zaradi prijateljstva, daleč od tega, da bi kot mlad fant vedel, kaj si želi početi v življenju. A na veliko srečo se je odločil pravilno. Opravlja delo, ki ga veseli, ob katerem se razvija in raste. Po osmih letih dela v večjem grafičnem podjetju, tudi zato, ker je kot kajakaš potreboval več fleksibilnosti in prostega časa, se je odločil za svoj studio. Hitri odločitvi je botroval oglas v časopisu, ki mu je sledil nakup ugodnega in kakovostnega tiskarskega stroja. In zgodba se je začela. Piše jo še danes. Uspešno. To ne pomeni, da je na nebu vedno le mavrica. Vreme se spreminja od sončnega, do neviht, a to je na podjetniški poti običajno, pravi. Predvsem začetek je bil težak. Ni bilo preprosto izbrati si svojega prostora »pod soncem«, čeprav je kmalu s kakovostno izvedeno storitvijo opozoril nase. Začel je sam, tudi danes je pri vseh delovnih procesih v največji meri sam, brez pomoči. Od iskanja strank, marketinga do iskanja dobrih oblikovalcev, končne izvedbe in celo terjatev. Neplačnikov nima, se pa srečuje z zamudniki. Največ dela ima v lokalnem okolju, prav tako pa po njegovih storitvah posegajo podjetja in posamezniki iz vse Slovenije in tudi zamejstva.

Vsa ta leta ostaja zvest klasičnemu tisku na papir ali tako imenovanemu klasičnemu offset tisku, ki slovi kot visokokakovosten tisk, saj ima številne prednosti. Ena poglobitvenjših je že strošek, ki je v primerjavi s preostalimi metodami tiskanja, ko gre za večje naklade, bistveno manjši.

Večja kot je količina, nižja je cena. Seveda so potrebe na trgu različne, od tiskanja vizitk, kuvert, dopisov, letakov, zgibank, knjižic, knjig ... Prilagaja se pov-

praševanju. Vsi smo na trgu, pove, in pomembno se je znati prilagoditi in ustreči željam stranke.

Ko ga vprašam po prednosti, s katero se lahko pohvali pred preostalimi tiskarji, brez oklevanja odgovori: »Grafično znanje in kakovost.« To je tudi glavno vodilo strank, ki mu ostajajo zveste. »In očitno tudi tistih, ki so se po tem, ko so preizkusile druge možnosti, z veseljem vrnile,« se nasmehne.

Napak in reklamacij si ne more privoščiti, zato najrajši v procesu sodeluje s stranko. Pri tem je bistveno, da stranka razume, da procesa dela ne more prehiteti. »Barva na papirju se mora posušiti, pravi: »če prehitavamo, izdelek ne more biti takšen, kot si ga želimo.« Sicer pa vedno najdejo skupni jezik in rešitev, če kdaj pa kdaj pride do kakšne zagate. To je bistveno.

Roki so kratki. Zato se vikendi spremenijo v delovne dni, delovni dnevi pa morda v dela proste. Vedno se prilagaja trgu. Takšen način dela mu odgovarja. Trenutno je veliko dela z novoletnimi koledarji, čeprav je, kot pravi, sezona vse leto, le poletja so malenkostno bolj ležerna.

»Ko je treba delati, delam. Vsak dan je intenziven, od jutra do večera. A kljub temu najdem čas za vse, saj si urnik planiram sam, glede na delo in povpraševa-

Dean Bezeljak pravi, da sta grafično znanje in kakovost storitev njegovi konkurenčni prednosti.

nje. In prav to mi je v veliko zadovoljstvo. Ko se lotiš samostojnega podjetništva se moraš zavedati, da je trg tvoj gospodar in ne nasprotno,« odločno pove.

Vedno nabira nova znanja in ubira nove pristope, a kljub temu, da je veliko digitalizacije, bo ostal zvest klasiki. Zagovarja namreč dejstvo, da je offset tisk kralj vseh tiskarskih tehnik. Uživa v zahtevnih stvareh, profesionalnem pristopu do stranke in kakovosti.

MARTINA ARČON

ZOBEC I.M.A.M., ORMOŽ

Z uigranim delovnim kolektivom do strokovnih in kakovostnih storitev

Podjetje Zobek I.M.A.M. je bilo ustanovljeno pred petimi leti. Štirje sodelavci in prijatelji, z dolgoletnimi delovnimi izkušnjami na področju zobne tehnike, zaposleni v ZD Ormož – Andreja Šeruga, Matej Krajnc, Ida Jambrovič in Milada Bojanič, so se odločili, da poklicno pot nadaljujejo kot zasebni podjetniki. »Imeli smo pogum, znanje in smelo načrtane delovne naloge. Z izpopolnitvijo strokovnega kadra smo se smelo podali na pot podjetništva,« o začetkih razglablja Matej Krajnc in razkriva, da del naziva podjetja izhaja iz inicialk osebnih imen ustanoviteljev.

Ustanovitelji so našli skupni jezik z upravo ZD Ormož, saj je na njegovem naslovu tudi registriran sedež podjetja, prostori pa so namenjeni zobotehničnemu laboratoriju. »S takšnim poslovnim delovanjem smo kot zobni tehniki seveda lažje dosegljivi za vso zobno protetiko tamkajšnjih zobozdravnikov, saj je komunikacija in sodelovanje ključno pri končnem izdelku in zagotavlja zadovoljstvo pacienta,« pravi Krajnc.

V podjetju se ukvarjajo z izdelavo protetičnih nadomestkov po standardih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), pa tudi nadstandardne, ki so občanom – pacientom dosegljivi z možnostjo doplačila. »Pacientom želimo s pomočjo vodstva ZD Ormož in tamkajšnjih zobozdravnikov ponuditi ne le dobre, ampak zelo kakovostne izdelke, tako da tudi v javnih zavodih zadovoljijo paciente, ki želijo več, kot jim omogoča ZZZS,« pojasnjuje Krajnc.

Ker slovenski pacienti zaradi daljših čakalnih dob v domačih zobozdravstvenih ordinacijah množično odhajajo po zobozdravniške storitve preko meje, zlasti na Hrvaško, so se odločili, da poskusijo ponuditi dodatne samoplačniške storitve. Tako so že leto dni po zagonu podjetja odprli zasebno ordinacijo v Ivanjkovcih pri Ormožu, ki deluje na podlagi samoplačniškega sistema. O cenah njihovih storitev zaposleni v podjetju niso bili kdove kako zgovorni, a trdijo, da so konkurenčni, še zlasti pa ugodnejši kot v mnogih hrvaških krajih, kamor zahajajo številni zobni bolniki, predvsem z območja severovzhodne Slovenije. Kaj pa

Ekipa podjetja Zobek I.M.A.M.

čakalna doba? Po zagotovitvi odgovornih v podjetju zelo prilagodljiva, kar pomeni, da so v nujnih primerih pacienti na vrsti lahko tudi takoj, v dnevu ali dveh pa prav gotovo. Najdlje, kar je bilo treba počakati, je bilo sedem dni.

Vse do letošnjega avgusta so delovali le tri dni v tednu, zaradi vse večjega interesa in prihoda vedno več novih pacientov, se njihove storitve opravljajo vsak dan, z izmeničnim delovnim časom, tudi ob sobotah. »Postali smo prepoznavni in menim, da tudi zelo uspešni pri opravljanju naših storitev, za kar gredo prav gotovo največje zasluge naši zobozdravniki dr. Barbari Pirher in njeni asistentki Žani Škorjanec,« pravi Krajnc. »Da so

stranke zadovoljne z našimi storitvami, potrjuje tudi podatek, da doslej nismo izgubili nobenega pacienta, pa tudi tisti, ki so prišli prvič, se vedno znova vračajo,« ugotavlja Pirherjeva in ob tem poudari, da znanje nenehno nadgrajujejo z udeležbo na strokovnih seminarjih in izobraževalnih delavnicah doma in v tujini. Pred tremi leti sta bila tako zobna ambulanta v Ivanjkovcih kot zobotehnični laboratorij v Ormožu opremljena z najsodobnejšo opremo in aparaturami, ki zagotavljajo kakovostne materiale, individualen in nadvse strokoven pristop pacientu, s tem pa tudi zagotovilo, da so storitve opravljene zelo kakovostno in kar je najpomembnejše – na daljši rok.

NIKO ŠOŠTARIČ

							LISTAVEC Z GLADKIM SVIM LUBJEM IN DLAKAVIMI LISTI	TOLKALO Z LEŠENIMI PLOŠČICAMI	TV UREDNIK PEČKO	HOLAND. SLIKAR (AERT VAN DER)	TOMAŽ NOSE	PLOŠČATA, RDEČKA, STA MOR-SKA RIBA	DEDNA POSEST PO OČETU
							POMOŽNA KNJIGOVODSKA KNJIGA						
							NAŠA BIOLOGINJA (LILIJANA)				BRANE IVANC VZDEVEK GABRIELLE CHANEL		
							MLEČNA ŽLEZA PRI KRAVI						
							ŠPANSKI POMORŠČAK (HERNANDO DE)						
							ČRKA RUSKE AZBUKE			OSEBNI ZAMEK SL. SKLADATELJ (EMIL)			
							SOSEDNJI ČRKI		AGATHA CHRISTIE GORA V JULJSKIH ALPAH			POLJSKI SKLADATELJ (MIKOLAJ)	TEMNO-ZELEN MINERAL, ROGOVAC, NI AZBEST
AVTOR: KĐOR MEŠA ČRKE	POBOTANJE	NIŽINSKI GOZD NA DOLENJSKEM	EVROPSKA NOGOMETNA ZVEZA	LUIGI GALVANI	IZRASTKI NA ROKI ALI NOGI	KMEČKO OPRAVILO GR. PODLOŽNIK					IVANA KOBILCA REKA V FRANCIJI		
KIPARSKI IZDELEK									ŠVIC. SLIKAR IN GRAFIK (CUNO) ČISTOČA				
PREKRŠEK, PRESTOP								SHRAMBA ZA KRMO GOVORČENJE					
ITAL. FILMSKI IGRALEC VALLONE				SINTAKT. ENOTA V STAVKU SEVERNE PTICE									
SREDNJOZEMSKA OKRASNA RASTLINA						RAVNINA EKSPLOZIVNO TELO				ANG. GLASBENIK (BRIAN) NARAVA, ČUD			
VALENTIN OMAN			KITARIST HENDRIX NAJSTNIK				AMER. IGRALEC (RICHARD) SORTA JABOLK				STANKO LONGER SVIC. ZDRAVLISČE		
JEKLENI KONJČEK				TELICA ALI MLADA KRAVA VULKAN NA SICILIJ					ŽIVALI S KLEŠČAMI STRANSKI DEL TELESA				
OBRATNIK	PODOKNICA NEŽAŽELJENA POŠTA							BARJEV SULFAT, TEŽEC LOPA ZA LETALA					
ISLAND. LAHEK ODPRT ČOLN NA VESLA						NASELJE V SOŠKI DOLINI SOL OLJNE KISLINE						OBREDNA OPRAVA SVETIH MOGOČNIKOV	POLITIČARKA ZETKIN
SESTAVINA ETERIČNIH OLJ						KOLOS, VELIKAN IVJE (REDKO)				SADNA PLJAČA ŠTART MOTORJA			
NEKD. TURŠKI VELIKAŠ				AM. FILM. IGRALKA PRINGLE REKA V NEMČIJ					NEKD. SL. HOKEJIST (DEJAN) VZKLIK NA KORIDI				
NAŠ POLITIK IN NEKD. POSLANEC (RUDOLF)					FILMSKI IGRALEC BEATTY LOJZE KRAKAR			NESTRU-PENA KAČA PETER FALK			NATRIJ DRUGI ZLOG V KOČI		
	DRSKETANJE							VISOK FIŽOL Z OVIAJAJOČIM SE STEBLOM					
								MANJŠA, HITRA BOJNA LADJA					

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

- Oglase lahko pošljete po:**
- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovičenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 19-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV

ika
Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si
www.ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIJ, TESTENINARJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljenih opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 19-02-003

OBRTNE STORITVE

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

BARTOL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurjeva ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

MATERIAL

PRODAMO MATERIAL DESMOPAN - TPU
D.P.-481000000, LOT-35C0502003, natur, 875 kg. Cena za 1 kg je 1,00 €. Informacije po tel. 02 803 20 20, e-pošta: orplast.stri-zic@siol.net. Šifra oglasa: 19-01-002

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v decembrski Obrtnikovi borzi je **23. november 2019.**

NAROČILO NA REVIZIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (9,5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

Acrytech®
Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, kroglice, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

•pleksi izdelki po naročilu
•svetlobne kupole •cestna ogledala

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugodni ceni. Dodatne informacije: Podgorlec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 19-04-001

ZA VAŠ USPEŠEN POSEL opravljamo celostne pisarniške storitve zanesljivo, ažurno, kvalitetno in po optimalnih cenah. Nudimo vam tudi računovodske, administrativne, svetovne in pravne storitve ter nasvete. Pokličite po tel. 031 729 889 ali nam pišite po e-pošti: info@vip-racunovodstvo.si, ko rabite nekoga, da vam svetuje kako uspešno poslovati in plačati manj davkov. Posluujemo po vsej Sloveniji. V.I.P. Računovodstvo d. o. o., Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana. Šifra oglasa: 19-04-004

WWW.CENITEV.COM, sodno izvedenstvo in tržne cene strojev in opreme, mehanizacije, vozil in plovil ... www.idea-tomc.si, specialistično podjetniško svetovanje (vavčer). Informacije na www.cenitev.com, tel. 041 716 915 (mag. Bojan Tomc) in e-pošti: idea.tomc@siol.net. Šifra oglasa: 19-04-006

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaj: november 1., 26., 27., 28., 29., in 30.. PE Zeliščni butik, Železniška ul. 7, Lesce (nasproti železniške postaje), delovni čas: ponedeljek, torek, sredo od 16h do 18h ter četrtek in petek od 10h do 12h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40. Šifra oglasa: 19-05-001

HOBY LES, TRGOVINA ZA MIZARJE - repromateriali, ki se potrebujejo za izdelavo novega in popravilo starega pohištva. Izdelke si lahko ogledate v spletnem katalogu na www.hobyles.si ali nas obiščete v trgovini. Informacije po tel. 03 425 17 00, e-pošta: katarina.hohnjec@hobyles.si. Šifra oglasa: 19-05-003

NEPREMIČNINE

V NAJEM ODDAMO poslovno-trgovinski prostor v centru Celja, z dolgoletno tradicijo zlatarstva. Informacije po tel. 041 634 844. Šifra oglasa: 19-07-027

V NAJEM ODDAM NOVE POSLOVNE PROSTORE v 1. nadstropju, v izmeri cca 350

m² + cca 100 m² na podstrešju, na odlični lokaciji Sv. Duh - ob glavni cesti Škofja Loka - Kranj, s pogledom na okoliške hribe. Prostori so opremljeni s prezračevanjem, ogrevanjem, elektriko, internetom, sanitariji, mini kuhinjo in z možnostjo uporabe tovornega dvigala. Pokličite po tel. 051 611 253, Franc. Šifra oglasa: 19-07-028

V MORAVČAH, Stegne 1, nujno prodamo ali oddamo opremljeno mizarstvo delavnico v izmeri 288 m², leto izgradnje 2018, z možnostjo širitve. Prostor je primeren tudi za druge dejavnosti. Za dodatne informacije pokličite po tel. 041 791 393, Vesna.

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: **Edina Zejnič**
Tel. 01 58 30 586
E-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontakt: **Jolanda Damiš Polanc**
Tel. 02 33 31 307
E-pošta: een@mra.si, jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem, Titov trg 4, 6000 Koper
Kontakt: **Sebastjan Rosa**
Tel. 05 66 37 787
E-pošta: sebastjan.rosa@zrs.upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije, Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontakt: **Petra Arzenšek**
Tel. 01 58 98 156
E-pošta: petra.arzensek@gzs.si

Ogleda s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na spletnem naslovu www.een.si.

BOSG20190830001 - Singapurski proizvajalec prigrizkov za otroke išče distributerje v Evropi.

BOCZ20190809002 - Češki proizvajalec steklenih izdelkov za laboratorij išče distributerje.

BOES20190910001 - Špansko podjetje išče distributerje za svoje stroje za pridelavo česna in krompirja.

BORO20190905001 - Romunsko podjetje za vrtno pohištvo ponuja sodelovanje v obliki sporazuma o proizvodnji. Podjetje ponuja proizvodnjo za vrtno leseno paviljone, lesene terase, pergole, vrtno ute, ograje in vrtno pohištvo.

BOES20190905001 - Špansko podjetje za proizvodnjo certificiranega ekološkega tekstila ponuja neodvisnim oblikovalcem sporazume za proizvodnjo organskih bombažnih tkanin.

BOTR20190913001 - Turški proizvajalec kaljenega stekla išče dogovor o distribucijskih storitvah.

BOBG20190911001 - Bolgarski dobavitelj profesionalnih premazov na vodni osnovi išče proizvajalce pohištva v EU.

BRNO20190424001 - Norveško podjetje išče visokokakovostnega proizvajalca pokrovov za lončke za na pot.

BOUK20190910001 - Podjetje za strateško planiranje in komunikacijo, specializirano na področju čistih tehnologij, s sedežem v Veliki Britaniji išče inženirsko podjetja za skupno poslovanje v skladu s sporazumom o zunanjem izvajanju in/ali podizvajalstvu.

BRDE20190916004 - Nemško podjetje išče linijo srednje zmogljivosti za embalažo sladoleda v okviru sporazuma o dobavi.

BOCZ20190905001 - Češko distribucijsko podjetje ponuja zelo kakovosten beta-glukan kot farmacevtsko in prehransko dopolnilo proizvajalcem v Evropi.

BOIT20190830001 - Italijansko podjetje, ki se ukvarja s praženjem kave, išče zastopnike in distributerje.

BOSK20190822001 - Slovaško podjetje, dejavno na področju 3D-tiskanja, ponuja zunanje podizvajalstvo.

BRFR20190730002 - Francosko podjetje išče dobavitelje eksoskeletov, ki se uporabljajo v gradbeništvu.

BRPL20190904001 - Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo ekskluzivnih izdelkov za živali, išče podjetje, ki izdeluje usnjene izdelke, predvsem usnjene ovratnice in torbe. Podjetje je zainteresirano za vzpostavitev dolgoročnega sodelovanja v obliki podizvajalstva.

BRSE20190913001 - Švedsko startup podjetje, ki izdeluje uhane iz lahkih plastičnih mas, išče partnerja, ki bi lahko ponudil celovito rešitev od zagotavljanja materiala do sestavljanja končnega izdelka.

BRPL20190906001 - Poljsko podjetje, ki šiva oblačila in jih prodaja prek spletne

trgovine, išče dolgoročnega dobavitelja tkanin.

BOCZ20190903001 - Češko podjetje, ki se ukvarja z ročno izdelavo različnih vrst božičnih okrasov (približno 80.000 vrst izdelkov) išče distributerje.

BOHR20190709001 - Hrvaško podjetje ponuja izdelavo pohištva ali delov pohištva proizvajalcem pohištva, oblikovalcem pohištva, gradbenikom in drugim v obliki proizvodnega sporazuma, zunanjega izvajanja ali podizvajalstva.

BOIT20190913001 - Italijanski izumitelj inovativnega sistema za prekrivanje naramnic nedrčkov išče mednarodno sodelovanje z modnimi in tekstilnimi podjetji v obliki licenčnih pogodb.

BRUK20190712001 - Distributer lesenih vrtnih izdelkov (vrtnega pohištva, teras, pergol, ograj itd.) iz Velike Britanije išče dobavitelje omenjenih izdelkov. Želi si sodelovanja na podlagi sporazuma o dobavi ali proizvodnega sporazuma.

BRFR20190924001 - Francosko podjetje, specializirano za izdelavo visokokakovostnega pohištva za odrasle in otroke, išče proizvajalca fine pločevine za podizvajalsko partnerstvo v Litvi, Sloveniji, Latviji, Estoniji ali na Poljskem.

BRPL20190510001 - Poljski proizvajalec papirnih škotel išče nove proizvajalce ali dobavitelje bombažnega papirja v skladu s proizvodnim ali dobaviteljskim sporazumom.

BRRO20190912001 - Romunski proizvajalec senčil išče dobavitelje sestavnih delov v okviru sporazuma o proizvodnji.

BRDE20190923001 - Nemško podjetje je razvilo platformo za e-trgovino za povečanje prodaje visoko kakovostnih, trajnostnih in estetsko zaželenih izdelkov. Išče partnerje s področja kozmetike in dodatkov za dom in modo s poudarkom na trajnosti, pravični trgovini in transparentnosti, ki želijo svoje izdelke in blagovne znamke ponuditi prek platforme za MSP-je v skladu s komercialnim sporazumom.

BRBE20190909001 - Ambiciozno in mlado belgijsko podjetje je specializirano za oblikovanje in izdelavo dodatkov in daril za dom. Podjetje vliva kompozitne materiale v silikonske kalupe in oblikuje svoje lastne silikonske kalupe. Zaradi povečane povpraševanja in omejenih proizvodnih zmogljivosti podjetje išče proizvodnega partnerja v tujini.

BRPL20190510002 - Poljsko podjetje je priznan proizvajalec papirne embalaže, zlasti škotel, namenjenih shranjevanju dokumentov. Podjetje išče visokokakovostni karton in karton. Želi si sodelovanja na podlagi sporazuma o proizvodnji ali dobavljanju, vendar je prednostni sporazum o proizvodnji.

BRDE20191001001 – Nemški proizvajalec na podlagi pogodbe o proizvodnji išče partnerje, specializirane za mehansko predelavo magnezijevih delov.

BRFR20180514001 – Francosko industrijsko podjetje je specializirano za proizvodnjo beljakovinskih sestavin za agroživilski sektor. Da bi povečali svoje zmogljivosti za proizvodnjo naravnih živilskih sestavin, podjetje išče partnerja, specializiranega za biotehnologijo in je opremljen z encimskim postopkom pridobivanja beljakovin iz stranskih proizvodov. Partner mora imeti veliko proizvodnih zmogljivosti in enostaven dostop do stranskih proizvodov iz mesa in/ali morskih sadežev. Z dolgoročnim partnerjem se išče dogovor o podizvanju.

BRPL20190924001 – Dinamično poljsko podjetje, ki deluje na področju proizvodnje naravne kozmetike, išče dobavitelje kakovostnih sestavin za proizvodnjo krem. Zaželeni izdelki so maslo iz tukume, aloe, vanilije, jasmína in tudi v maščobi topni vitamin C ter jedilna olja: konoplja, šipek, črna kumina. Podjetje je zainteresirano tudi za nakup čajev v kroglicah, ki cvetijo pri varjenju. Podjetje išče partnerstvo v obliki dobaviteljske pogodbe.

BRFR20190923001 – Francosko podjetje išče partnerje v Evropi za namestitve ali vzdrževanje multimedijske opreme, kot so digitalna signalizacija, kioski, video konferenca, video projekcija, avdio, kabiranje. Podjetje išče sporazum o storitvah zlasti partnerjem v evropskih državah.

BRFR20190920001 – Francoski prodajni agent prodaja spominke za živalske vrtove, akvarije, za gorska in jamska letovišča, kjer išče nove produkte za prodajo na francoskem trgu. Prodajni agent išče trgovski sporazum.

BRLA20190704001 – Albanska veriga supermarketov se nahaja v največjih mestih Albanije, predvsem v Tirani, Draču in Fieru. Podjetje je začelo poslovati v malo-prodajnem sektorju v letu 2013. Poslovna dejavnost podjetja je usmerjena v prodajo izdelkov, ki so razvrščeni med suho hrano, svežo hrano in ne-živila. Podjetje si želi partnerstva z dobavitelji in/ali proizvajalci s celega sveta in ponuja ekskluzivno zastopstvo v Albaniji.

BRRO20190423001 – Romunsko podjetje, specializirano za notranje trgovanje in za izvoz romunskih izdelkov, išče dolgoročno partnerstvo s proizvajalci visokokakovostnih specialnih živil, namenjenih delikatesnim in prehrabnim storitvami. Podjetje želi delovati kot zastopnik in zastopati živilske izdelke na romunskem trgu, ki se proizvajajo v državah EU in ZDA.

BRRO20191003001 – Romunsko podjetje je specializirano za proizvodnjo širokega asortimaja senčil in tend, ki ustrezajo zahtevam različnih industrij, vključno z iz-

obraževanjem, zdravstvom, gostoljubjem itd. Podjetje je zainteresirano za iskanje novih mednarodnih poslovnih partnerjev, ki bi lahko dobavljali tkanine za izdelavo senčil in tend. Sodelovanje bo temeljilo na dobaviteljskih ali proizvodnih sporazumih.

BRLA20191007001 – Albansko farmacevtsko podjetje išče sporazum o dobavitelju in proizvodni sporazum za zdravila, dodatke, kozmetiko, zelišča in medicinske pripomočke.

BRSE20190913003 – Švedsko podjetje išče proizvajalca in ponudnika sinteznih polimernih surovin.

BOBE20190925001 – Belgijsko podjetje izdeluje promocijske izdelke za industrijo piva in pijač. Večina izdelkov je iz kovine in podjetje uporablja najnovejšo tehnologijo (CAD, CAM, 3D oblikovanje, lasersko rezanje itd.) za izdelavo prilagojenega oglaševalskega materiala na podlagi potreb strank. Podjetje išče komercialne zastopnike v Evropi, ki delujejo na področju pivo-varstva in proizvodnje alkoholnih pijač.

BRPL201910107001 – Poljsko podjetje z uveljavljenim tržnim položajem išče nove izdelke in tehnologije iz sektorja industrijskih kemikalij in pričakuje, da bo vzpostavilo dolgoročno sodelovanje s proizvajalcem natrijevega hipoklorita, kemikalij za nadzor vonja, biocidov, odzračevalcev, glikolov in okviru distribucijskih storitev ali s komercialnim agencijskim sporazumom.

BOIT20190711001 – Italijansko podjetje, specializirano za načrtovanje, razvoj, proizvodnjo in prodajo majhnih kovinskih delov in nekovinskih materialov, išče tuje proizvajalce obutve.

BOTR20190704002 – Turško podjetje, ki proizvaja ventilatorje in opremo za prezračevanje, išče distributerje.

BODE20190729002 – Nemško podjetje, ki proizvaja negovalno naravno in zeliščno kozmetično linijo, išče zastopnike in distributerje.

BOTR20190515001 – Turško podjetje, ki proizvaja modularno pohištvo, kot so omare, ogledala in enostavno montažno opremo, išče distributerje.

BODE20190710001 – Vodilni nemški proizvajalec široke palete inovativnih medicinskih kompresijskih in podpornih nogavic ter prodajalec ortopedskih izdelkov ponuja ekskluzivne sporazume o distribuciji storitev po vsej Evropi.

BOIL20190717002 – Izraelsko podjetje, ki ponuja avtomatizirane rešitve za embalažo, išče partnerje za sodelovanje za dopolnitev njihovih storitev.

BOIT20190729004 – Italijansko podjetje, specializirano za gurmanske izdelke, kot so

sveži tartufi in prehrabne specialitete na osnovi tartufov, išče izkušene distributerje in / ali komercialne zastopnike, specializirane za luksuzni trg HORECA s petimi zvezdicami.

BOHU20190719001 – Madžarsko podjetje je dejavno v pohištveni industriji in se je specializiralo za izdelavo oblažjenega pohištva, zlasti obnovo ali posodobitev rabljenega ali starinskega pohištva. Podjetje ponuja izdelavo, posodobitev ali obnovo oblažjenega pohištva. Podjetje želi vzpostaviti dolgoročno sodelovanje v skladu s sporazumom o podizvanju.

BORO20190626002 – Romunsko podjetje, specializirano za izdelavo ročno izdelanih lesenih izdelkov in majhnega pohištva (lesene skledice, škatlice za nakit, kuhinjski drobilniki, police, servirne plošče, mize, ograje itd.), išče partnerje v EU in ponuja sporazum o distribuciji storitev.

BRSE20190527001 – Švedsko podjetje išče pogodbenega proizvajalca šumečih tablet za razvoj kozmetike ali gospodinjstskih čistilnih izdelkov.

BRPL20190808003 – Poljsko podjetje išče dobavitelje vina, pakiranega v škatli.

BRRO20190726001 – Romunsko podjetje, specializirano za čiščenje prostorov in avtomobilov, išče inovativne izdelke za čiščenje.

BRUK20190801001 – Britansko podjetje, ki razvija ortotik za zmanjševanje tlaka, išče specializiranega proizvodnega partnerja za razvoj nove ponudbe izdelkov s postopkom vbrzganja.

BOHU20190501001 – Madžarsko podjetje, specializirano za proizvodnjo pohištvenih delov in prevlek za pohištvene elemente, ponuja pogodbo o podizvanju in izdelavi.

BOBE20190724001 – Belgijsko podjetje je specializirano za proizvodnjo lesenih elementov za gradnjo. Podjetje je ustvarilo edinstven koncept vgrajenih lesenih blokov in išče partnerje za distribucijo.

BOHR20190802001 – Hrvaško podjetje, specializirano za razvoj programske opreme, išče partnerje za zunanje izvajanje mobilnih in spletnih aplikacij.

BOIT20190802001 – Italijansko podjetje, specializirano za proizvodnjo tradicionalnega, veganskega ekološkega peciva in piškotov, išče distributerje.

BOFR20190809001 – Francoski start-up, specializiran za oblikovanje in trženje športne opreme na prostem, išče distributerje.

BOAT20190618001 – Avstrijski proizvajalec finih kemikalij ponuja pogodbeno proizvodnjo (prilagojene laboratorijske in proizvodne storitve).

BRLT20190809001 – Litovski proizvajalec ekološke hrane za pse išče proizvajalce sušenega mesa, zelenjave in sadja.

BRNL20190718001 – Nizozemski ponudnik logističnih storitev z izkušnjami na področju zračnega, pomorskega in cestnega prometa, išče nakup malih in srednje velikih logističnih storitev.

BRPL20190808001 – Poljsko podjetje, ki proizvaja sadne sirupe in brezalkoholne pijače, išče dobavitelje sokov.

BRPL20190808002 – Poljsko podjetje, specializirano za proizvodnjo in distribucijo ekološkega žita, išče dobavitelje / pridelovalce ekološkega zrna (oves, pšenica, ječmen, rž).

BOUK20190820002 – Veliki proizvajalec prehranskih dopolnil in športne prehrane iz Velike Britanije išče distributerje.

BOTR20190515003 – Turško podjetje, ki proizvaja stroje in avtomatizacije dele za različne sektorje, išče podjetja za proizvodnjo in nudi podizvanje.

BODE20190816001 – Nemški proizvajalec gnojil, dodatkov za krmo za živali in kmetijskih kemikalij išče distributerje.

BOUK20190812001 – Britansko podjetje, specializirano za oblikovanje naravnih izdelkov za nego kože in las, išče distributerje.

BOES20190729002 – Španski proizvajalec oljčnega olja išče distributerje, specializirane za gurmanske in ekološke izdelke.

BOUA20190730001 – Ukrajinski proizvajalec LED svetil, ki ima celoten proizvodni cikel (lastni razvoj zasnove, vključno s konstrukcijo ohišja, oblikovanjem plastičnih delov, vgradnjo LED, proizvodnjo elektronskih delov in dokončnim testiranjem blaga), išče uvoznike in veleprodajne distributerje izdelkov LED.

BRPL20181204002 – Majhno poljsko oblikovalsko podjetje, ki ponuja bombažne vrečke in darilne izdelke, išče možnost sklenitve proizvodnega sporazuma s proizvajalcem tekstilnih izdelkov, ki ima dostop do digitalnega tiska na naravne tkanine, po možnosti ekološke tkanine in se nahaja v Evropski uniji.

BRRO20190822002 – Romunska veriga trgovin, specializirane trgovine z alkoholnimi pijačami, sladkarijami, kavo in tobakom, želi preizkusiti tržni niši parfum s ciljem razširiti svoj asortimaj izdelkov. Podjetje želi ustvariti luksuzno izkušnjo v trgovini in kombinirati alkoholne pijače s parfumerijo, zato iščejo dobavitelje, ki jim lahko zagotovijo različne nišne parfume, ki jih bodo prodali prek njihovih trgovin, skupaj z alkoholnimi pijačami, sladkarijami, kavo in tobakom.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti, v službi in doma!

Poiščite nas vsak prvi petek v mesecu na
prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na

www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook®

PAMETNA PISARNA JE VARNA PISARNA

PAMETNA
VTIČNICA

3.

2.

NOTRANJA
KAMERA

1.

PAMETNA
ŽARNICA

CTRL + X oziroma izbršite skrbi ter s platformo NEO za pametno življenje spremenite svojo pisarno v pametno. Ta vam s pametnimi napravami, ki jih priklopite v hipu, omogoča popoln nadzor vaše pisarne v vsakem trenutku - tudi ko vas ni v njej.

1.

Pametna žarnica LED

Osram
Dimmable E27 A60

10⁵⁷ €

Redna cena

2.

Notranja kamera

Dahua
WiFi K26

24 x 2⁴⁶ €¹

Akcijska cena 59,04 €¹

3.

Pametna vtičnica

Oblo
B1100

40⁹⁰ €

Redna cena

VČERAJSNJE SKRBI V KOŠ

Prižgane luči? Tiskalnik dela neodobrene nadure? Nepovabljeni nočni gostje? To so skrbi, ki jih boste s pomočjo pametnih naprav NEO veliko lažje pospravili v ustrezno mapo. Vse se začne z **enostavno namestitvijo** naprav **brez dodatnih posegov in kablov**. Nato pa lahko prek aplikacije NEO na svojem mobitelu spremljate dogajanje v poslovnih prostorih in takoj ukrepate tudi »izven uradnih ur« - vse to iz udobja svojega doma.

VARNO IN VARČNO Z IZBRANIMI NAPRAVAMI

Varnost in varčnost poslovnega prostora povečajte s pametnimi napravami; nekatere lahko kupite po akcijski ceni tudi **na obroke**. Široka ponudba pametnih naprav je na voljo na <https://ts.si/senzorji>.

Za več informacij obiščite www.telekom.si/poslovni ali pokličite 080 70 70, kjer vam z veseljem nudimo tudi osebno poslovno svetovanje v vašem podjetju ali doma.

Telekom Slovenije

www.telekom.si/poslovni

¹Akcijska ponudba senzorjev velja od 29. 8. do 31. 12. 2019 za nove in obstoječe naročnike fiksnih paketov NEO Poslovni, Poslovni duo in Poslovni net ter se za nove naročnike izključuje z akcijsko znižano mesečno naročnino izbranega fiksnega paketa. Za popolno delovanje pametnih senzorjev potrebujejo uporabniki NEO Smartbox. Plačilo kupnine je prek računa Telekom Slovenije. Možen je nakup le ene naprave iz akcijske ponudbe. Količine izdelkov so omejene. Cene so v EUR brez DDV in zaokrožene na dve decimali. Slike so simbolične. Za več informacij o ponudbi obiščite www.telekom.si, Telekomov center, pooblaščen prodajno mesto ali pokličite 080 70 70. Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana